

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØE
přednesené dne 16. července 2020¹

Spojené věci C-682/18 a C-683/18

Frank Peterson
proti
Google LLC,
YouTube LLC,
YouTube Inc.,
Google Germany GmbH (C-682/18)
a
Elsevier Inc.
proti
Cyando AG (C-683/18)

[žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo)]

„Řízení o předběžné otázce – Duševní vlastnictví – Autorské právo a práva s ním související – Směrnice 2001/29/ES – Článek 3 – Sdělování veřejnosti – Pojem – Online zpřístupnění chráněných děl na internetových platformách jejich uživatelů bez předchozího svolení nositelů práv – Neexistence primární odpovědnosti provozovatelů těchto platform – Sekundární odpovědnost těchto provozovatelů za porušování autorského práva ze strany uživatelů jejich platform – Otázka, která nespadá do působnosti článku 3 směrnice 2001/29 – Směrnice 2000/31/ES – Článek 14 – Zproštění odpovědnosti u poskytovatelů, kteří poskytují ‚službu informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby‘ – Pojem – Možnost uvedených provozovatelů zprostit se odpovědnosti, která může vyplývat z informací, které ukládají na žádost uživatelů jejich platform – Podmínky pro využití tohoto zproštění odpovědnosti – Článek 14 odst. 1 písm. a) – Pojmy ‚účinné seznámení se s protiprávní činností nebo informací‘ a ‚vědomost o skutečnostech nebo okolnostech, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace‘ – Konkrétní protiprávní informace – Článek 8 odst. 3 směrnice 2001/29/ES – Soudní příkazy vůči zprostředkovatelům, jejichž služby jsou využívány třetí osobou k porušení autorského práva nebo práv s ním souvisejících – Podmínky návrhu na vydání takového příkazu“

Obsah

I. Úvod	3
---------------	---

¹ – Původní jazyk: francouzština.

II. Právní rámec	4
A. Směrnice 2000/31	4
B. Směrnice 2001/29	4
III. Spory v původních řízeních	5
A. Věc C-682/18	5
1. YouTube	5
2. Žaloba F. Petersona	6
B. Věc C-683/18	7
1. Uploaded	7
2. Žaloba společnosti Elsevier	8
IV. Předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem	9
V. Analýza	11
A. K pojmu „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 (první otázky)	14
1. Ke skutečnosti, že takoví provozovatelé platform, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, v zásadě neuskutečňují „sdělování veřejnosti“	16
2. Ke skutečnosti, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 neupravuje sekundární odpovědnost osob, které usnadňují uskutečňování protiprávního „sdělování veřejnosti“ třetími osobami	23
3. Podpůrně – k otázce, zda takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, úmyslně usnadňují provádění protiprávních činů třetími osobami	26
B. K působnosti zproštění odpovědnosti stanovenému v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 (druhé otázky)	32
C. K podmínce zproštění, která se týká neseznámení se s protiprávní informací nebo nevědomosti o ní, stanovené v čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31 (třetí otázky)	39
D. K podmínkám podání návrhu na vydání soudního příkazu vůči zprostředkovateli v souladu s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 (čtvrté otázky)	44
E. Podpůrně – k pojmu „porušovatel práv“ ve smyslu článku 13 směrnice 2004/48 (páté a šesté otázky)	50
F. Ke skutečnosti, že cíl vysoké úrovně ochrany autorského práva neodůvodňuje odlišný výklad směrnic 2000/31 a 2001/29	51
VI. Závěry	57

I. Úvod

1. Projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce byly podány Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo). Týkají se výkladu směrnice 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“)², směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti³ a směrnice 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví⁴.

2. Tyto žádosti byly podány v rámci dvou sporů. V prvním případě Frank Peterson, hudební producent, žaluje společnost YouTube LLC a její mateřskou společnost Google LLC ve věci online zpřístupnění několika zvukových záznamů, ke kterým má F. Peterson údajně práva, na platformě pro sdílení videí YouTube, a to uživatelé této platformy bez svolení F. Petersona. Ve druhém případě společnost Elsevier Inc., vydavatelská skupina, žaluje společnost Cyando AG ve věci online zpřístupnění různých děl, ke kterým má společnost Elsevier výlučná práva, na platformě pro shromažďování a sdílení souborů Uploaded, provozované posledně uvedenou společností, a to uživatelé této platformy bez svolení společnosti Elsevier.

3. Šest otázek položených předkládajícím soudem v každé z obou těchto věcí se týká mimořádně citlivé problematiky odpovědnosti provozovatelů online platform, pokud jsou na nich jejich uživateli protiprávně zpřístupňována díla chráněná autorským právem.

4. Povaha a rozsah této odpovědnosti závisí zejména na výkladu článku 3 směrnice 2001/29, který přiznává autorům výlučné právo na sdělování jejich děl veřejnosti, a článku 14 směrnice 2000/31, který stanoví zproštění odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb za informace, které ukládají na žádost uživatelů jejich služeb. Projednávané věci tak vyžadují, aby Soudní dvůr zejména upřesnil, zda lze vůči těmto provozovatelům platform namítnout první ustanovení, zda se tito mohou dovolávat druhého ustanovení, jakož i upřesnil způsob, jakým jsou tato ustanovení vzájemně propojena.

5. U této problematiky panují hluboké rozdíly v názorech. Někteří uvádějí, že online platformy umožňují porušování práv ve velkém rozsahu, z nichž mají jejich provozovatelé prospěch na úkor nositelů práv, což odůvodňuje, aby jim byly uloženy značné povinnosti kontroly obsahu, který jejich uživatelé zveřejňují online. Jiní tvrdí, že uložení podobných povinností kontroly by významně ovlivnilo jejich činnost, jakož i práva těchto uživatelů a narušilo by svobodu projevu a tvorby online.

6. Tyto rozdílné názory dosáhly vrcholu při diskusích, které provázely přijetí směrnice (EU) 2019/790 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES⁵ unijním normotvůrcem. Článek 17 této směrnice stanoví ve vztahu k provozovatelům, jako je společnost YouTube, zvláštní režim odpovědnosti za díla protiprávně zpřístupněná online uživateli jejich platform. Nicméně upřesňuji, že tato směrnice, která vstoupila v platnost v průběhu projednávaných řízení o předběžné otázce, se na spory v původních řízeních nepoužije. O těchto věcech tedy musí být rozhodnuto z úhlu právního rámce předcházejícího této směrnici bez ohledu na řešení, která přijal unijní normotvůrce v této směrnici.

7. V tomto stanovisku navrhuji, aby Soudní dvůr rozhodl, že provozovatelé takových platform, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, v zásadě neprovádějí „sdělování veřejnosti“ ve smyslu článku 3 směrnice 2001/29, a tudíž nejsou přímo odpovědní za porušení tohoto ustanovení, pokud jejich uživatelé protiprávně zpřístupňují online chráněná díla. Vysvětlím rovněž, proč se na tyto

2 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 8. června 2000 (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399).

3 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 22. května 2001 (Úř. věst. 2001, L 167, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

4 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2004 (Úř. věst. 2004, L 157, s. 45; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).

5 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 17. dubna 2019 (Úř. věst. 2019, L 130, s. 92).

provozovatele v zásadě může vztahovat článek 14 směrnice 2000/31, s výhradou podmínek, jejichž obrysy upřesním. Nakonec uvedu, že nositelé práv mohou na základě unijního práva dosáhnout vydání soudních příkazů vůči uvedeným provozovatelům, kterými jim lze uložit nové povinnosti, jejichž podmínky upřesním.

II. Právní rámec

A. Směrnice 2000/31

8. Oddíl 4 směrnice 2000/31, nadepsaný „Odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb“, zahrnuje články 12 až 15 této směrnice.

9. Článek 14 uvedené směrnice, nadepsaný „Shromažďování informací“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby v případě služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby nebyl poskytovatel služby odpovědný za informace ukládané na žádost příjemce, pokud:

- a) poskytovatel nebyl účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací a ani s ohledem na nárok na náhradu škody si není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace, nebo
- b) poskytovatel, jakmile se o tomto dozvěděl, jednal s cílem odstranit tyto informace nebo k nim znemožnit přístup.

2. Odstavec 1 se nepoužije, pokud je příjemce závislý na poskytovateli nebo podléhá jeho dohledu.

3. Tímto článkem není dotčena možnost soudního nebo správního orgánu požadovat od poskytovatele služby v souladu s právním řádem členských států, aby ukončil protiprávní jednání nebo mu předešel, ani možnost členských států zavést postupy, které umožní odstranění nebo znemožní přístup k informacím.“

10. Článek 15 téže směrnice, nadepsaný „Neexistence obecné povinnosti dohledu“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy neukládají poskytovatelům služeb uvedených v člancích 12, 13 a 14 obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace nebo obecnou povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost.“

B. Směrnice 2001/29

11. Bod 27 odůvodnění směrnice 2001/29 stanoví, že „[p]ouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu této směrnice“.

12. Článek 3 této směrnice, nadepsaný „Právo na sdělování děl veřejnosti a právo na zpřístupnění jiných předmětů ochrany veřejnosti“, stanoví:

„1. Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.

2. Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat zpřístupnění veřejnosti po drátě nebo bezdrátově takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnost má k těmto předmětům ochrany přístup z místa a v době, který si zvolí:

- a) pro výkonné umělce v případě záznamů jejich výkonů;
- b) pro výrobce zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů;

[...]

3. Práva uvedená v odstavcích 1 a 2 se nevyčerpají žádným sdělením veřejnosti nebo zpřístupněním veřejnosti podle tohoto článku.“

13. Článek 8 uvedené směrnice, nadepsaný „Sankce a ochranné prostředky“, v odstavci 3 stanoví, že „[č]lenské státy zajistí, aby nositelé práv měli možnost žádat o soudní zákaz [příkaz] ve vztahu ke zprostředkovatelům, jejichž služby jsou třetí stranou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících“.

III. Spory v původních řízeních

A. Věc C-682/18

1. YouTube

14. YouTube je internetová platforma provozovaná stejnojmennou společností, jejímž jediným společníkem a právním zástupcem je společnost Google. Tato platforma, která se vyskytuje na různých internetových stránkách a v různých aplikacích pro inteligentní přístroje, umožňuje uživatelům sdílet videa na internetu.

15. Pro zpřístupnění videa online na YouTube je nutné si založit účet – s názvem uživatele a heslem – a přijmout všeobecné podmínky používání této platformy. Uživatel, který poté, co se takto zaregistroval, zpřístupňuje video online, si může zvolit, zda ho ponechá jako „soukromé“, nebo jej zveřejní na platformě. Ve druhém případě může být dotčené video sledováno prostřednictvím streamování (*streaming*) z uvedené platformy a sdíleno všemi uživateli internetu, jakož i komentováno ostatními registrovanými uživateli. Registrovaní uživatelé tak mohou rovněž vytvářet „kanály“ zahrnující jejich videa.

16. Ke zpřístupnění videa online na téže platformě dochází automaticky, bez předchozího sledování nebo kontroly ze strany společností Google nebo YouTube. Každou minutu je na této platformě zveřejněno téměř 35 hodin videí⁶, což představuje několik stovek tisíců videí denně.

17. YouTube obsahuje funkci vyhledávání a zpracovává výsledky vyhledávání zejména ve formě hodnocení relevance videí, která je specifická pro oblast uživatele. Výsledek tohoto hodnocení je shrnut na úvodní straně ve formě kategorií „momentálně sledovaná videa“, „navrhovaná videa“ a „trendy“. YouTube indexuje videa a kanály dostupné pod takovými kategoriemi, jako je „zábava“, „hudba“ nebo „krátké a kreslené filmy“. Dále používá-li zaregistrovaný uživatel platformu, zobrazí se mu přehled o „doporučených videích“, která vychází zejména z videí, která tento uživatel předtím zhlédl.

6 – Jedná se o číslo stanovené odvolacím soudem ve věci v původním řízení. Společnost Google uvádí číslo 400 hodin videí za minutu.

18. Společnost YouTube má ze své platformy zejména příjmy z reklamy. Reklamní sdělení třetích inzerentů jsou tak na okraji úvodní stránky platformy. Kromě toho jsou do některých videí vkládány reklamy, což předpokládá uzavření zvláštní smlouvy mezi dotčenými uživateli a společností YouTube.

19. Na základě všeobecných podmínek užívání YouTube poskytuje každý uživatel této společnosti na videa, která zpřístupní online, až do jejich odstranění z platformy celosvětovou, nevýlučnou a bezplatnou licenci na užívání, rozmnožování, distribuci, tvorbu odvozených děl, vystavování a provedení související se zpřístupněním platformy a činnostmi společnosti YouTube, včetně reklamy.

20. Tím, že uživatelé přijmou tyto všeobecné podmínky, potvrzují, že mají veškeré potřebné práva, dohody, svolení a licence k videím, která zpřístupňují online. Společnost YouTube mimoto v „Pokynech pro komunitu“ vyzývá uživatele své platformy, aby dodržovali autorské právo. Tito uživatelé jsou také při každém zpřístupnění online informováni o tom, že na platformě nelze zveřejnit žádné video porušující toto právo.

21. Společnost YouTube zavedla různé technické prostředky s cílem ukončit protiprávní jednání na své platformě a předcházet jim. Každý jí může oznámit přítomnost protiprávního videa písemně, faxem, elektronickou poštou nebo prostřednictvím webového formuláře. Bylo vytvořeno oznamovací tlačítko, díky kterému lze ohlásit nevhodný nebo porušující obsah. Nositelé práv mají rovněž možnost prostřednictvím zvláštního varovného postupu nechat odstranit z platformy s uvedením odpovídající internetové adresy (URL) až deset videí konkrétně označených v oznámení.

22. Společnost YouTube mimoto zavedla program ověřování obsahu (Content Verification Program). Tento program je dostupný pouze podnikům, které se za tímto účelem zaregistrovaly, nikoli pouhým jednotlivcům. Uvedený program poskytuje příslušným nositelům práv různé nástroje, které jim umožňují snáze kontrolovat užívání jejich děl na platformě. Mohou zejména na seznamu videí přímo zaškrtnout ta videa, která podle nich zasahují do jejich práv. Je-li video z důvodu takového oznámení zablokováno, je uživatel, který jej zveřejnil online, upozorněn na skutečnost, že jeho účet bude v případě opakovaného porušení zablokován. Společnost YouTube rovněž nositelům práv, kteří se účastní téhož programu, zpřístupňuje software pro rozpoznávání obsahu „Content ID“ vyvinutý společností Google, který má automaticky odhalit videa využívající jejich díla. Podle vysvětlení poskytnutého společností Google musí nositelé práv v tomto ohledu poskytnout společnosti YouTube referenční audio nebo video soubory pro identifikaci dotčených děl. Content ID vytváří „digitální otisky“ těchto souborů, které jsou uchovávány v databázi. Content ID automaticky skenuje každé video zveřejněné online na YouTube a porovnává jej s těmito „otisky“. Tento software může v tomto rámci rozpoznat video i audio, včetně melodií, pokud byly převzaty nebo napodobeny. Je-li odhalena shoda, jsou nositelé práv automaticky upozorněni. Nositelé práv mají možnost dotčená videa zablokovat. Alternativně se mohou rozhodnout, že budou tato videa na YouTube sledovat prostřednictvím statistik týkajících se sledování. Mohou se také rozhodnout, že uvedená videa zpeněží tak, že do nich vloží reklamy nebo že získají část příjmů plynoucích z reklam, které byly předtím vloženy na žádost uživatelů, kteří tatáž videa zpřístupnili online.

2. Žaloba F. Petersona

23. Ve dnech 6. a 7. listopadu 2008 byly na YouTube uživateli této platformy zveřejněny tituly z alba *A Winter Symphony* umělkyně Sarah Brightman, jakož i soukromé zvukové nahrávky pořízené v rámci koncertů jejího turné *Symphony Tour* spojené se statickými nebo pohyblivými obrázky.

24. Dopisem ze dne 7. listopadu 2008 se F. Peterson, který se dovolává autorského práva a práv s ním souvisejících k dotčeným titulům a záznamům⁷, obrátil na společnost Google Germany GmbH a v podstatě uložil této společnosti, jakož i společnosti Google, aby pod hrozbou sankce odstranily sporná videa. Za tímto účelem F. Peterson poskytl snímky obrazovky těchto videí. Společnost YouTube pomocí těchto snímků obrazovky ručně dohledala internetové adresy (URL) uvedených videí a zablokovala k nim přístup. Účastníci původního řízení se nicméně rozcházejí v otázce rozsahu tohoto zablokování.

25. Dne 19. listopadu 2008 byly na YouTube znovu zpřístupněny zvukové nahrávky z koncertů Sarah Brightman spojené se statickými nebo pohyblivými obrázky.

26. Frank Peterson následně podal mimo jiné proti⁸ společností Google a YouTube žalobu u Landgericht Hamburg (zemský soud v Hamburku, Německo). V tomto rámci se F. Peterson v podstatě domáhal vydání soudního příkazu k ukončení protiprávního jednání, kterým by těmto společnostem bylo zakázáno zpřístupnit veřejnosti dvanáct zvukových nahrávek nebo vystoupení z alba *A Winter Symphony* a dvanáct děl nebo vystoupení z koncertů „*Symphony Tour*“, nebo podpůrně umožnit třetím osobám tak učinit. Frank Peterson se rovněž domáhal poskytnutí informací o dotčených činnostech porušujících právo a o obratu nebo zisku, kterých dosáhla společnost YouTube díky těmto činnostem. Kromě toho se domáhal, aby byla v soudním řízení určena zejména povinnost této společnosti zaplatit mu náhradu škody za zveřejnění sporných videí. Konečně se F. Peterson podpůrně domáhal poskytnutí informací o uživatelích, kteří tato videa online zpřístupnili.

27. Rozsudkem ze dne 3. září 2010 Landgericht Hamburg (zemský soud v Hamburku) žalobě vyhověl ohledně tří hudebních titulů, a ve zbývajících částech žalobu zamítl. Frank Peterson, jakož i společnosti YouTube a Google podali proti tomuto rozhodnutí odvolání.

28. Rozsudkem ze dne 1. července 2015 Oberlandesgericht Hamburg (vrchní zemský soud v Hamburku, Německo) částečně změnil rozsudek vydaný v prvním stupni. Tento soud zakázal společnostem YouTube a Google pod sankcí penále, aby umožňovaly třetím osobám zpřístupňovat veřejnosti zvukové nahrávky nebo vystoupení u sedmi titulů z alba *A Winter Symphony*. Uvedený soud kromě toho uložil těmto společnostem povinnost poskytnout F. Petersonovi různé informace týkající se uživatelů, kteří zpřístupnili sporná videa online. Ve zbývajících částech tentýž soud žalobu F. Petersona zamítl.

29. Frank Peterson podal opravný prostředek „Revision“ u Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr). Za těchto podmínek tento soud rozhodnutím ze dne 13. září 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 6. listopadu 2018, přerušil řízení a obrátil se na Soudní dvůr.

B. Věc C-683/18

1. Uploaded

30. Uploaded je platformou pro shromažďování a sdílení souborů – běžně označovanou jako *Sharehoster* nebo také *Cyberlocker* – provozovanou společností Cyando. Tato platforma, která je dostupná prostřednictvím různých internetových stránek, poskytuje úložiště umožňující všem bezplatně shromažďovat online soubory, které mohou mít jakýkoli obsah. K užívání Uploaded je

7 – Konkrétně se F. Peterson dovolává vlastních práv jakožto producent alba *A Winter Symphony*, jakož i vlastních práv a práv vyplývajících z práv umělce ve vztahu k provedení titulů z tohoto alba s jeho uměleckou účastí jakožto producenta a chóristy. Kromě toho ohledně záznamů z koncertů *Symphony Tour* tvrdí, že je skladatelem a autorem textů různých titulů z uvedeného alba. Dále má jakožto vydavatel ve vztahu k několika z těchto titulů údajně práva odvozená od autorských práv.

8 – I když F. Peterson zažaloval mimo jiné společnosti YouTube Inc. a Google Germany, předkládající soud uvádí, že tyto společnosti již nejsou účastníky sporu v původním řízení.

nezbytné si založit účet – s uživatelským jménem a heslem a poskytnout zejména e-mailovou adresu. Ke zpřístupnění souboru online dochází automaticky a bez předchozího zobrazení nebo kontroly ze strany společnosti Cyando. Pokaždé, když je soubor poskytnut uživatelem, je automaticky vytvořen a tomuto uživateli sdělen hypertextový odkaz umožňující jeho stažení, zvaný *download-link*. Uploaded neobsahuje ani index, ani funkci vyhledávání shromážděných souborů. Uživatelé však mohou volně sdílet tyto odkazy ke stažení na internetu, například na blozích, fórech, nebo také ve „sdílení odkazů“, to znamená na internetových stránkách, které tyto odkazy indexují, poskytují informace týkající se souborů, na které uvedené odkazy odkazují, a umožňují uživatelům internetu vyhledávat soubory, které si přejí stáhnout.

31. Osoba, která má účet a příslušné odkazy, může soubory shromážděné na platformě Uploaded stahovat bezplatně. U uživatelů využívajících jednoduchý bezplatný přístup k platformě jsou nicméně možnosti stahování omezené (zejména co se týče maximálního objemu údajů ke stažení, rychlosti stahování, počtu souběžných stahování atd.). Naproti tomu si uživatelé mohou sjednat placené předplatné, aby mohli využívat mnohem větší objem denního stahování bez omezení rychlosti nebo počtu současně prováděných stahování a bez časové prodlevy mezi stahováními. Společnost Cyando kromě toho zavedla „partnerský“ program, v jehož rámci platí některým uživatelům, kteří zveřejňují soubory online na Uploaded, odměnu v závislosti na počtu stažení dotčených souborů.

32. Všeobecné podmínky pro užívání Uploaded stanoví, že tuto platformu nelze použít k porušování autorského práva. Je však prokázáno, že na uvedené platformě fakticky dochází k legálnímu užívání, jakož i „ve značném rozsahu“⁹ k užívání, která porušují autorské právo, čehož si je společnost Cyando vědoma. V tomto ohledu byla společnost Cyando informována o tom, že na jejich serverech se nachází více než 9 500 chráněných děl, zpřístupněných online bez předchozího svolení nositelů práv, u kterých byly odkazy ke stažení sdíleny na přibližně 800 internetových stránkách (sdílení odkazů, blogy a fóra), o nichž věděla.

2. Žaloba společnosti Elsevier

33. Z předkládacího rozhodnutí ve věci C-683/18 vyplývá, že některá chráněná díla, k nimž má společnost Elsevier výlučná užívací práva, byla shromážděna na platformě Uploaded a zpřístupněna veřejnosti bez jejího svolení prostřednictvím sdílení odkazů, blogů a jiných fór. Zejména na základě vyhledávání provedeného ve dnech 11. až 13. prosince 2013 oznámila tato společnost společnosti Cyando dvěma dopisy odeslanými dne 10. a 17. ledna 2014, že soubory obsahující tři z těchto děl, a sice *Gray's Anatomy for Students*, *Atlas of Human Anatomy* a *Campbell-Walsh Urology*, jsou uloženy na jejich serverech a mohou být volně prohlíženy prostřednictvím sdílení odkazů rehabgate.com, avaxhome.ws a bookarchive.ws.

34. Společnost Elsevier podala proti společnosti Cyando žalobu, došlou dne 17. července 2014, u Landgericht München (zemský soud v Mnichově, Německo). V tomto rámci se společnost Elsevier zejména domáhala, aby byla společnosti Cyando jakožto pachatelce porušení autorského práva, ke kterým došlo ohledně sporných děl, a podpůrně jakožto spolupachatelce těchto porušení a ještě podpůrněji jakožto „narušitelce“ uložena povinnost zdržet se protiprávního jednání. Společnost Elsevier se rovněž domáhala, aby společnosti Cyando byla uložena povinnost poskytnout jí určité informace. Mimoto se společnost Elsevier domáhala, aby tento soud uložil společnosti Cyando povinnost nahradit jí škodu za tatáž porušení.

⁹ – Přesný rozsah je mezi účastníky původního řízení sporný a nebyl vnitrostátními soudy prokázán.

35. Rozsudkem ze dne 18. března 2016 uložil Landgericht München (zemský soud v Mnichově) společnosti Cyando povinnost zdržet se protiprávního jednání z důvodu její účasti na porušování autorského práva, ke kterým došlo ohledně tří děl uvedených v dopisech ze dne 10. a 17. ledna 2014, a vyhověl návrhům, které učinila společnost Elsevier podpůrně. Ve zbývajících částech uvedený soud žalobu zamítl.

36. Společnosti Elsevier a Cyando se proti tomuto rozhodnutí odvolaly. Rozsudkem ze dne 2. března 2017 Oberlandesgericht München (vrchní zemský soud v Mnichově, Německo) změnil rozsudek vydaný v prvním stupni. Tento soud uložil společnosti Cyando jakožto „narušitelce“ povinnost zdržet se porušování práv, ke kterým došlo ohledně tří děl uvedených v dopisech ze dne 10. a 17. ledna 2014, v souladu s ještě podpůrnějším návrhem podaným společností Elsevier. Ve zbývajících částech odvolací soud žalobu zamítl.

37. Společnost Elsevier podala opravný prostředek „Revision“ k Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr). Za těchto podmínek tento soud rozhodnutím ze dne 20. září 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 6. listopadu 2018, přerušil řízení a obrátil se na Soudní dvůr.

IV. Předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem

38. Ve věci C-682/18 položil Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Představuje jednání provozovatele internetové platformy pro sdílení videí, na které uživatelé bez souhlasu nositelů práv zpřístupňují veřejnosti videa s obsahem, který je chráněn autorským právem, sdělování děl veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 [směrnice 2001/29], pokud

- provozováním této platformy dosahuje provozovatel příjmů z reklamy,
- [zpřístupnění online] probíhá automaticky a bez předchozího zobrazení nebo kontroly ze strany provozovatele,
- provozovatel získává na základě podmínek pro užívání po dobu umístění videí na platformě celosvětovou, nevýlučnou a bezplatnou licenci k videím,
- provozovatel v podmínkách pro užívání v rámci [zpřístupnění online] upozorňuje na to, že je zakázáno umisťovat na platformu obsah porušující autorská práva,
- provozovatel poskytuje prostředky, pomocí nichž mohou nositelé práv učinit opatření k zablokování přístupu k videím, která porušují jejich práva,
- provozovatel provádí na této platformě úpravu výsledků vyhledávání v podobě seznamů uspořádaných podle hodnocení a rubrik uspořádaných podle příslušného obsahu a registrovaným uživatelům zobrazuje přehled doporučených videí sestavený na základě videí, která tito uživatelé zhlédli v minulosti,

jestliže si není konkrétně vědom dostupnosti obsahu, který porušuje autorská práva nebo jestliže takový obsah odstraní nebo k němu zablokuje přístup neprodleně poté, co se o něm dozví?

2) V případě záporné odpovědi na první otázku:

Spadá činnost provozovatele internetové platformy pro sdílení videí za okolností popsaných v první otázce do působnosti čl. 14 odst. 1 směrnice [2000/31]?

3) V případě kladné odpovědi na druhou otázku:

Musí se účinné seznámení se s protiprávní činností nebo informací nebo vědomost o skutečnostech či okolnostech, z nichž je protiprávní činnost nebo informace zjevná, podle čl. 14 odst. 1 [směrnice 2000/31/ES] týkat konkrétních protiprávních činností nebo informací?

4) Dále pro případ kladné odpovědi na druhou otázku:

Je slučitelné s čl. 8 odst. 3 [směrnice 2001/29], jestliže nositel práv může dosáhnout uložení soudního příkazu vůči poskytovateli služby spočívající v ukládání informací poskytnutých uživatelem, kterou uživatel využil k porušení autorského práva nebo práv s ním souvisejících, teprve když po upozornění na jasné porušení práva dojde opětovně k takovému porušení práv?

5) V případě záporné odpovědi na první i druhou otázku:

Má být provozovatel internetové platformy pro sdílení videí za okolností popsanych v první otázce považován za porušovatele práv ve smyslu čl. 11 věty první a článku 13 [směrnice 2004/48]?

6) V případě kladné odpovědi na pátou otázku:

Lze takovému porušovateli práv uložit povinnost k náhradě škody podle čl. 13 odst. 1 [směrnice 2004/48], pokud jednal úmyslně jak ve vztahu k porušení práv ze své strany, tak ve vztahu k porušení práv ze strany třetí osoby a věděl nebo měl rozumně vědět, že uživatelé používají platformu ke konkrétnímu porušování práv?“

39. Ve věci C-683/18 tento soud rovněž položil Soudnímu dvoru šest předběžných otázek, přičemž druhá až šestá otázka jsou v podstatě stejné jako otázky položené ve věci C-682/18. Pouze první otázka, která je uvedena níže, se liší:

„1) a) Představuje jednání provozovatele služby [shromažďování a sdílení souborů], díky níž mohou uživatelé bez svolení nositelů práv zpřístupnit veřejnosti údaje s obsahy, které jsou chráněny autorským právem, sdělování děl veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 [směrnice 2001/29], pokud

- [zpřístupnění souboru online] probíhá automaticky a bez předchozího zobrazení nebo kontroly ze strany provozovatele,
- provozovatel v podmínkách pro užívání upozorňuje na to, že na této platformě nesmějí být umístěny obsahy porušující autorská práva,
- provozováním služby dosahuje provozovatel příjmů,
- služba se využívá pro zákonné účely, avšak provozovatel si je vědom toho, že je také dostupné značné množství obsahů (více než 9 500 děl), které porušují autorská práva,
- provozovatel neposkytuje informace o obsahu ani funkci vyhledávání, avšak jím poskytované neomezené odkazy ke stažení umísťují třetí strany na internet v podobě sdílení odkazů, která obsahují informace o obsahu souborů a umožňují vyhledávání určitých obsahů,
- prostřednictvím systému odměn za stahování, které závisí na poptávce, motivuje k nahrávání obsahů, které porušují autorská práva, které by jinak uživatelé získali pouze za úplatu,

a

- poskytnutím možnosti anonymního stahování souborů se zvyšuje pravděpodobnost, že uživatelé nebudou odpovědní za porušování autorských práv?

b) Změní se takové posouzení v případě, pokud zpřístupňování nabídek, které porušují autorská práva, představuje 90–96 % celkového využití služby sdíleného shromažďování?“

40. Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 18. prosince 2018 byly věci C-682/18 a C-683/18 s ohledem na jejich úzkou spjatost spojeny pro účely písemné a ústní části řízení a rozsudku.

41. Frank Peterson, společnosti Elsevier, Google a Cyando, německá, francouzská a finská vláda, jakož i Evropská komise předložily Soudnímu dvoru písemná vyjádření. Titíž účastníci řízení a zúčastnění, s výjimkou finské vlády, byli zastoupeni na jednání k přednesu řeči konaném dne 26. listopadu 2019.

V. Analýza

42. Základem projednávaných věcí jsou služby „Web 2.0“. Připomínám, že po roce 2000 vedly různé změny technologického (od rozšíření celosvětového pásma až k demokratizaci širokopásmového připojení) a sociálního rázu (změna postoje uživatelů internetu ve vztahu k soukromému životu nebo vůli sdílet, přispívat a vytvářet online komunity) k rozvoji takových dynamických a interaktivních služeb, jako jsou blogy, sociální sítě a sdílené platformy, které vytvářejí množství nástrojů, které svým uživatelům umožňují sdílet online obsah jakéhokoli rázu, označovaný tak výrazem *user-created content* nebo *user-generated content*. Poskytovatelé těchto služeb tvrdí, že umožňují, aby uživatelé internetu vystoupili z role pasivních spotřebitelů zábavy, názorů nebo informací a byli aktivně zapojeni do vytváření a výměny těchto obsahů na internetu. Síťový efekt, který je vlastní úspěchu takové služby, rychle umožnil malému počtu těchto poskytovatelů přejít z postavení „start-upu“ do postavení podniku v dominantním postavení¹⁰.

43. Platforma YouTube dotčená ve věci C-682/18 je v tomto ohledu reprezentativní. Tato platforma poskytuje svým uživatelům (kterých je více než 1,9 miliard podle informací od společnosti Google) příležitost sdílet online jejich obsahy, a zejména jejich výtvoř. Je zde tak online zpřístupněna řada videí, mezi nimiž se nachází kulturní a zábavný obsah, jako jsou hudební skladby zveřejněné začínajícími umělci, kteří mohou najít t široké publikum, informativní obsahy v tak různorodých tématech, jako jsou politika, sport a náboženství, nebo také „tutoriály“, které mají umožnit každému, aby se naučil vařit, hrát na kytaru, opravit jízdní kolo atd. Obsah je na YouTube zveřejňován nejen jednotlivci, ale rovněž veřejnoprávními organizacemi a odborníky, včetně zavedených mediálních společností, jako jsou televizní kanály a nahrávací společnosti. YouTube je organizován na základě komplexního hospodářského modelu zahrnujícího zejména prodej reklamního prostoru na jeho platformě¹¹. Kromě toho společnost YouTube zavedla systém, kterým sdílí procentuální podíl svých příjmů z reklamy s uživateli poskytujícími obsah, což jim umožňuje získat příjem ze zveřejnění videí na platformě¹².

44. Platforma Uploaded, dotčená ve věci C-683/18, odráží sice propojenou, nicméně odlišnou skutečnost. Obecně *Cyberlocker* poskytuje svým uživatelům online úložiště, které jim umožňuje zejména uložit „na cloudu“ veškeré soubory za účelem přístupu k nim kdykoliv, z místa, které si přejí, a prostřednictvím jakéhokoliv zařízení. Uploaded jakožto *Sharehoster* zahrnuje rovněž funkci sdílení

10 – Viz podrobněji Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), „Participative Web: User-Created Content“, *Working Party on the Information Economy*, DSTI/ICCP/IE(2006)7/Final, 12. dubna 2007.

11 – Jak zdůraznila německá vláda, společnost YouTube shromažďuje značné množství osobních údajů o uživateli internetu navštěvujících její platformu, o způsobu, jakým ji užívají, o jejich preferencích z hlediska obsahu atd., a to zejména za účelem zacílení reklamy šířené na této platformě podle uživatele. Otázky vznesené v důsledku tohoto obecného shromažďování údajů a zpracování těchto údajů nicméně překračují předmět tohoto stanoviska.

12 – Viz podrobněji Fontaine, G., Grece, C., Jimenez Pumares, M., „Online video sharing: Offerings, audiences, economic aspects“, *European Audiovisual Observatory*, Štrasburk, 2018.

shromážděných souborů. Uživatelé tak mají možnost sdělovat třetím osobám *download-links* vygenerované pro každý soubor zpřístupněný online. Cílem této funkce je podle společnosti Cyando umožnit každému snadno předávat objemné soubory svým rodinným příslušníkům, přátelům nebo také obchodním partnerům. Kromě toho uživatelé mohou díky uvedené funkci zveřejnit na internetu obsah prostý práv nebo svá vlastní díla. *Cyberlockers* používají různé obchodní modely. Uploaded si bere svou odměnu z prodeje předplatného, které ovlivňuje zejména schopnost stahovat shromážděné soubory.

45. Ačkoli tak může na takových platformách, jako jsou YouTube a Uploaded, docházet k různým legálním použitím, jsou rovněž užívány protiprávně. Konkrétně videa sdílená na YouTube mohou obsahovat chráněná díla a porušovat práva jejich autorů. Kromě toho takový *Sharehoster*, jako je Uploaded, je z důvodu své schopnosti ukládat a přenášet objemné soubory praktickým nástrojem pro protiprávní výměnu rozmnoženin zejména kinematografických nebo hudebních děl.

46. Nositelé práv, jako jsou F. Peterson a společnost Elsevier, podporovaní v tomto případě francouzskou vládou, tak vykreslují krutý obrázek dotčených platforem a jejich provozovatelů. Podle jejich názoru tím, že tito provozovatelé v rámci těchto platforem umožňují decentralizované a nekontrolované poskytování obsahu jakýmkoliv uživatelem internetu, vytvářejí značné riziko porušení autorských práv. Toto riziko se zvyšuje s ohledem na všudypřítomnou povahu obsahů zveřejňovaných na těchto platformách, které může najednou zhlédnout neurčitý počet uživatelů internetu na celém světě¹³. Nositelé práv dále odkazují na obtíže, s nimiž se setkávají při stíhání uživatelů, kteří se dopustí takových porušení prostřednictvím těchto platforem, z důvodu jejich platební neschopnosti, anonymity nebo také jejich lokalizování.

47. Argumenty nositelů práv se neomezují na riziko porušení práv vyvolané činností takových provozovatelů, jako jsou společnosti YouTube nebo Cyando. Obecněji vytýkají těmto provozovatelům – a zvláště společnosti YouTube – že podstatným způsobem změnili na jejich úkor hodnotový řetězec v ekonomice v oblasti kultury. Nositelé práv uvádějí, že uvedení provozovatelů v podstatě motivují uživatele jejich platforem k poskytování atraktivního obsahu, který je ve většině případů chráněn autorským právem. Titíž provozovatelé zpeněžují tento obsah na vlastní účet zejména prostřednictvím reklamy (model „YouTube“) nebo předplatného (model „Cyando“) a získávají z tohoto zpeněžení značný zisk, avšak nemají licence od nositelů práv, a tudíž jim nezaplatí odměnu. Provozovatelé platforem tak získávají většinu hodnoty generované uvedeným obsahem na úkor nositelů práv – jedná se zde o argument *value gap* (rozdíl v hodnotě), diskutovaný v kontextu přijetí směrnice 2019/790. Mimoto takové platformy, jako je YouTube, brání možnosti nositelů práv obvyklým způsobem užívat svá díla. Tyto platformy totiž vytvářejí nekalou soutěž vůči tradičním sdělovacím prostředkům (rozhlasové a televizní kanály atd.) a poskytovatelům digitálního obsahu (Spotify, Netflix atd.), kteří získávají obsah, který vysílají, od nositelů práv za úplatu, a kteří jsou z důvodu této nekalé soutěže připraveni zaplatit těmto nositelům nižší odměnu, aby zůstali konkurenceschopní¹⁴. K dosažení vysoké úrovně ochrany jejich duševního vlastnictví, kterou jim unijní právo má poskytnout, a přiměřené odměny za užití jejich děl¹⁵, tak musí mít nositelé práv možnost obrátit se na samotné provozovatele platforem.

13 – *Per analogiam* viz rozsudek ze dne 13. května 2014, Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317, bod 80, jakož i citovaná judikatura).

14 – Viz podrobněji Mezinárodní federace hudebního průmyslu, „Rewarding creativity: Fixing the value gap“, *Global music report 2017*, a Bensamoun, A., „Le *value gap* ou le partage de la valeur dans la proposition de directive sur le droit d’auteur dans le marché unique numérique“, *Entertainment*, Bruylant, č. 2018-4, s. 278–287.

15 – Viz body 4, 9 a 10 odůvodnění směrnice 2001/29.

48. V této fázi je třeba připomenout, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 stanoví, že autoři mají výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoli „sdělení svých děl veřejnosti“, včetně zpřístupnění svých děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí¹⁶. Toto výlučné právo je porušeno, pokud je chráněné dílo sděleno veřejnosti třetí osobou bez předchozího svolení autora¹⁷, ledaže se na toto sdělení vztahuje některá z výjimek a omezení stanovených taxativně v článku 5 této směrnice¹⁸.

49. Nositelé práv jsou přitom toho názoru, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, uskutečňují, společně s uživateli jejich platform „sdělování veřejnosti“ děl, která tito uživatelé zpřístupňují online. Tito provozovatelé by tedy měli u všech souborů, které tito uživatelé hodlají sdílet, před jejich zpřístupněním online ověřit, zda obsahují chráněná díla, určit stávající práva k těmto dílům a sami získat, obecně za úplatu, licenci od nositelů těchto práv, nebo, v případě nezískání licence, toto zpřístupnění online zakázat. Pokaždé, když uvedení provozovatelé nesplní tyto povinnosti, a díla jsou v důsledku toho protiprávně zveřejněna na jejich platformách, jsou za to podle čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 *přímo odpovědní*. Z tohoto důvodu jsou titíž provozovatelé zejména povinni na základě článku 13 směrnice 2004/48 zaplatit dotýčným nositelům práv náhradu škody.

50. Společnosti YouTube a Cyando, podporované v tomto případě finskou vládou a Komisí, namítají, že jsou pouze *zprostředkovateli*, kteří poskytují nástroje umožňující uživatelům jejich platform sdělovat díla veřejnosti. Nejsou to tedy tito provozovatelé, ale uvedení uživatelé, kdo provádí „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, když na těchto platformách sdílí online soubory obsahující chráněná díla. Titíž uživatelé tedy nesou přímou odpovědnost v případě protiprávního „sdělování“. Uvedení provozovatelé mají každopádně za to, že se na ně vztahuje čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. Toto ustanovení je zbavuje jakékoli odpovědnosti, která by mohla vyplývat z protiprávních souborů, které ukládají na žádost uživatelů jejich platform, pokud o tom v podstatě nevěděli, nebo pokud je případně neprodleně odstranili. Mimoto týmž provozovatelům nemůže být v souladu s čl. 15 odst. 1 této směrnice uložena obecná povinnost dohlížet na jimi ukládané soubory nebo aktivně vyhledávat skutečnosti či okolnosti poukazující na protiprávní činnost. Společnosti YouTube a Cyando se tedy domnívají, že v souladu s těmito ustanoveními nemají povinnost kontrolovat všechny soubory poskytované uživateli jejich platform před jejich zpřístupněním online, ale musí především dostatečně reagovat na oznámení nositelů práv, kteří uvádějí protiprávnost některých z těchto souborů.

51. V této souvislosti je cílem *prvních otázek* položených Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) určit, zda činnost takových provozovatelů platform, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, spadá pod pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Cílem *druhých otázek* tohoto soudu je určit, zda se na tyto provozovatele může vztahovat zproštění odpovědnosti stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 za soubory, které ukládají na žádost svých uživatelů. Tyto otázky

16 – Výraz „sdělování veřejnosti“ používám obecně k označení sdělení veřejnosti v úzkém slova smyslu a zpřístupnění veřejnosti. V případě potřeby budu odkazovat přesněji na některou z těchto kategorií. Kromě toho článek 3 směrnice 2001/29 v odst. 2 písm. a) a b) rovněž uznává právo na zpřístupnění veřejnosti – ale nikoli právo na sdělování veřejnosti v úzkém slova smyslu – jakožto právo související s autorským právem – pro výkonné umělce v případě záznamů jejich výkonů a výrobce zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů. Toto ustanovení je rovněž relevantní ve věci C-682/18, jelikož F. Peterson má, pokud jde o některé ze zvukových záznamů zveřejněných na internetu bez jeho svolení, související práva jakožto výkonný umělec nebo výrobce (viz poznámka pod čarou 7 tohoto stanoviska). Vzhledem k tomu však, že se věci v původním řízení týkají, jak vysvětlím následně, „zpřístupnění veřejnosti“ a tento pojem má stejný význam v odstavci 1 a v odstavci 2 tohoto článku 3, omezím se pro zjednodušení na uvedení autorského práva uvedeného v prvním odstavci, avšak moje analýza je použitelná na práva související s autorským právem uvedená v druhém odstavci.

17 – Nebo obecněji nositele autorského práva k dotčenému dílu, který není nezbytně autorem. Pojmy „autor“ a „nositel práv“ používám v tomto stanovisku zaměnitelným způsobem.

18 – Viz zejména rozsudek ze dne 14. listopadu 2019, Spedidam (C-484/18, EU:C:2019:970, bod 38 a citovaná judikatura).

spolu úzce souvisejí. Unijní normotvůrce totiž zamýšlel směrnicemi 2000/31 a 2001/29 vytvořit jasný právní rámec ohledně odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb v případě porušení autorského práva na úrovni Unie¹⁹. Článek 3 odst. 1 prvně uvedené směrnice a čl. 14 odst. 1 druhé z těchto směrnic musí být tedy vykládány soudržně²⁰.

52. V oddílech A a B tohoto stanoviska postupně posoudím tato dvě ustanovení²¹.

A. K pojmu „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 (první otázky)

53. Podstatou prvních otázek předkládajícího soudu je, zda provozovatel platformy pro sdílení videí nebo provozovatel platformy pro shromažďování a sdílení souborů uskutečňují „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, pokud uživatel jejich platformy zpřístupní na této platformě online chráněné dílo.

54. Podle ustálené judikatury Soudního dvora je pojem „sdělování veřejnosti“ stanovený v čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 autonomním pojmem unijního práva, jehož smysl a dosah je třeba určit s ohledem na znění tohoto ustanovení, na kontext, jehož je součástí, a cíle sledované touto směrnicí²². Mimoto musí být tento pojem vykládán co možná v největším rozsahu ve světle odpovídajících pojmů obsažených v právních předpisech mezinárodního práva, které jsou pro Unii závazné²³.

55. V souladu s touto judikaturou zahrnuje pojem „sdělování veřejnosti“ dvě kumulativní podmínky, a sice „sdělení“ díla a „veřejnost“²⁴.

56. V tomto ohledu se pojem „sdělování“, jak stanoví bod 23 odůvodnění směrnice 2001/29, vztahuje na jakýkoli *přenos* (nebo další přenos) díla pro veřejnost nepřítomnou v místě, ze kterého sdělování vychází, bez ohledu na použitý technický postup²⁵. Jinými slovy, osoba uskutečňuje „sdělování“, pokud přenáší a činí tak vnímatelným „dílo“²⁶ na dálku²⁷. Typickým příkladem takového přenosu je, jak stanoví tento bod odůvodnění, vysílání díla, zatímco výraz „další přenos“ se vztahuje zejména k souběžnému dalšímu přenosu vysílání prostřednictvím kabelu, satelitu nebo také internetu.

19 – Viz bod 50 odůvodnění směrnice 2000/31 a bod 16 odůvodnění směrnice 2001/29.

20 – Jedná se zejména o to, aby bylo v co největším možném rozsahu zabráněno situaci, kdy je poskytovatel služeb odpovědný na základě čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, přičemž je zároveň zproštěn této odpovědnosti na základě čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. Viz podrobněji body 137 až 139 tohoto stanoviska.

21 – V tomto stanovisku se nebudu zabývat otázkou rozmnoženin vytvořených online zpřístupněním díla na takových platformách, jako jsou YouTube nebo Uploaded, a jeho prohlížením nebo stažením veřejností. Tato otázka totiž spadá do výkladu práva na rozmnožování stanoveného v článku 2 směrnice 2001/29, jakož i výjimek a omezení tohoto práva stanovených v článku 5 této směrnice, na který není Soudní dvůr tážán. Ostatně s výjimkou společnosti Cyando, která se dovolávala výjimky pro soukromé rozmnožování stanovené v čl. 5 odst. 2 písm. b) uvedené směrnice, nebyla tato problematika před Soudním dvorem diskutována.

22 – Viz zejména rozsudek ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634, bod 17 a citovaná judikatura).

23 – Viz zejména rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Stim a SAMI (C-753/18, EU:C:2020:268, bod 29 a citovaná judikatura). Konkrétně čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 musí být vykládán s přihlédnutím k článku 8 Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském, podepsané dne 20. prosince 1996 v Ženevě a schválené jménem Evropské Unie rozhodnutím Rady 2000/278/ES ze dne 16. března 2000 (Úř. věst. 2000, L 89, s. 6; Zvl. vyd. 11/33, s. 208) (dále jen „WCT“), jenž má prvně uvedené ustanovení za cíl provést (viz bod 15 odůvodnění směrnice 2001/29).

24 – Viz zejména rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, bod 61, jakož i citovaná judikatura).

25 – Viz zejména rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, body 49 a 62, jakož i citovaná judikatura).

26 – Konkrétněji se jedná o to umožnit příjemci vnímat jakýmkoliv odpovídajícím způsobem (zvukově v případě zvukového záznamu atd.), všechny prvky, které tvoří dílo a které jsou vyjádřením vlastního duševního výtvaru jeho autora, nebo jejich část. Viz *per analogiam* rozsudek ze dne 16. července 2009, Infopaq International (C-5/08, EU:C:2009:465, bod 47).

27 – Na „tradiční“ formy sdělování veřejnosti, kterými jsou přímá představení a výkony, například interpretace děl před publikem, které je v přímém fyzickém kontaktu s výkonným umělcem, který tato díla provádí, se nevztahuje čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Viz zejména rozsudek ze dne 24. listopadu 2011, Circul Globus București (C-283/10, EU:C:2011:772, body 35 až 41).

57. Kromě toho pojem „sdělování“ zahrnuje, jak jsem připomněl v bodě 48 tohoto stanoviska, pojem „zpřístupnění“. Tato posledně uvedená kategorie se vztahuje, jak upřesňují bod 25 odůvodnění a čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, na *interaktivní přenosy na požádání*, které se vyznačují tím, že každý má k dílu přístup z místa a v době, které si zvolí. Pojem „zpřístupnění“ tedy zahrnuje skutečnost, že osoba umožňuje „veřejnosti“ přenos díla za těchto podmínek, typicky jeho zpřístupněním online na internetových stránkách²⁸.

58. Pojem „veřejnost“ odkazuje na „blíže neurčený“ a „poměrně vysoký“ počet osob. Tento pojem se tedy týká osob obecně na rozdíl od určitých osob, které náleží do soukromé skupiny, a zahrnuje určitý *minimální práh*²⁹.

59. V projednávaných věcech je s ohledem na výše uvedené nesporné, že pokud je chráněné dílo sdíleno online na takové platformě, jako je YouTube nebo Uploaded, je toto dílo „zpřístupněno veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29.

60. Pokud je totiž video obsahující chráněné dílo zveřejněno na YouTube, může si je každý prohlédnout na této platformě streamováním (*streaming*) z místa a v době, které si zvolí. Totéž platí, pokud je soubor obsahující dílo shromážděn na Uploaded a s tím související *download link* je volně sdílen na internetu, ve sdílení odkazů, na blozích nebo také fórech³⁰. V obou případech je dílo zpřístupněno „veřejnosti“³¹ nezávisle na skutečnosti, že k jeho prohlížení nebo stažení dochází na žádost jednotlivých osob v rámci přenosu „po jednom“. V tomto ohledu je totiž třeba zohlednit počet osob, které mají přístup k dílu souběžně, jakož i postupně³². V uvedeném případě může být dílo prohlíženo nebo staženo, v závislosti na případě, všemi návštěvníky, současnými a potenciálními, z YouTube nebo internetových stránek, na kterých je tento odkaz sdílen – tedy zjevně „blíže neurčeným“ a „poměrně vysokým“ počtem osob³³.

61. Pokud je tedy chráněné dílo zveřejněno na internetu na takové platformě, jako je YouTube nebo Uploaded, třetí osobou bez předchozího svolení autora a toto zveřejnění nespadá pod výjimky a omezení stanovené v článku 5 směrnice 2001/29, vyplývá z toho porušení výlučného práva na „sdělování veřejnosti“, které čl. 3 odst. 1 této směrnice přiznává autorovi.

62. Základní otázkou však je, kdo uskutečňuje toto „sdělování“ a nese za něj případnou odpovědnost: uživatel zpřístupňující dotčené dílo online, provozovatel platformy nebo obě tyto osoby společně.

28 – Viz rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, body 41 až 44 a 63).

29 – Viz zejména rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, bod 66 a citovaná judikatura).

30 – Skutečnost, že k prohlížení díla na takové platformě, jako je YouTube, dochází streamováním (*streaming*) a že z tohoto důvodu nezíská dotčená veřejnost jeho trvalou rozmnoženinu, je pro účely čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 irrelevantní (viz zejména Walter, M. M., a von Lewinski, S., *European Copyright Law – A Commentary*, Oxford University Press, Oxford, 2010 s. 983). Kromě toho skutečnost, že dílo lze stáhnout z Uploaded a naopak osoby z řad veřejnosti mohou získat takovou rozmnoženinu, nevylučuje uplatnění tohoto ustanovení ve prospěch práva na rozšiřování stanoveného v čl. 4 odst. 1 této směrnice [viz rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, body 40 až 45 a 51)].

31 – Naproti tomu se nejedná o „zpřístupnění veřejnosti“, pokud uživatel zpřístupní dílo online na YouTube, které ponechá v „soukromém“ režimu, a případně jej sdílí pouze své rodině nebo přátelům. Totéž platí, pokud uživatel Uploaded na této platformě zpřístupní online dílo a nesdílí jeho *download link*, nebo jej sdílí pouze s těmito osobami. V tomto případě se totiž nejedná o „veřejnost“, ale o soukromou skupinu (viz bod 58 tohoto stanoviska).

32 – Viz zejména rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, body 44, 67 a 68, jakož i citovaná judikatura).

33 – Viz *per analogiam* rozsudek ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634, bod 45). Je zřejmé, že v obou případech se „veřejnost“ nevyskytuje v místě, ze kterého sdělování vychází. Také není relevantní, zda si tato „veřejnost“ dílo skutečně prohlídne nebo jej skutečně stáhne. Rozhodujícím úkonem je totiž úkon, který spočívá ve zpřístupnění díla veřejnosti, a tedy v jeho nabídce na stránkách přístupných veřejnosti [viz zejména rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, body 63 a 64)].

63. V této fázi je třeba upřesnit, že F. Peterson a společnost Elsevier předložili k této otázce argumentaci vycházející z různých logik. Podle nich jsou takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, odpovědní na základě čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 především z důvodů, že *se aktivně podílejí* na „sdělování veřejnosti“ děl zpřístupněných online uživateli jejich platform, takže sami toto „sdělování“ provádějí, a dále proto, že *věděli* o tom, že tito uživatelé sdílejí chráněná díla protiprávně a že je kromě toho k tomu *úmyslně podněcují*, a konečně, že v tomto ohledu jednají z *nedbalosti*, když neplní určité povinnosti řádné péče, které jsou jim uloženy na oplátku za riziko porušování práv, které vytváří jejich činnost³⁴.

64. Tato argumentace podle mého názoru směřuje dvě problematiky. Za předpokladu, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, uskutečňují „sdělování veřejnosti“ děl, která uživatelé jejich platform zpřístupňují online, nesli by tito provozovatelé potenciálně přímou (nebo „primární“) odpovědnost podle čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Otázka, zda tomu tak je, je objektivní otázkou, u které se neuplatní takové úvahy, jako je vědomost nebo nedbalost. Odpověď na tuto otázku totiž v zásadě závisí pouze na tom, zda uvedení provozovatelé uskutečňují „sdělování“ a zda jsou tyto úkony prováděny bez svolení autorů dotčených děl. V oddíle 1 uvedu, v souladu s tímto rámcem analýzy a na základě posouzení pouze relevantních argumentů, důvody, proč v zásadě pouze uživatelé, kteří zpřístupňují chráněná díla online, provádějí „sdělování veřejnosti“ těchto děl. Primární odpovědnost, která může vyplývat z tohoto „sdělování“, tedy zpravidla nesou pouze tito uživatelé.

65. Kromě toho otázka, zda takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, jsou odpovědní za porušování autorského práva, kterých se dopustili uživatelé jejich platform, například z důvodů, že tito provozovatelé o porušování věděli a úmyslně nejednali, že podněcovali tyto uživatele k tomu, aby se dopustili takových porušení, nebo dále že v tomto ohledu jednali v nedbalosti, nespadá podle mého názoru pod čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Jak vysvětlím v oddílu 2, i když Soudní dvůr vyložil toto ustanovení v rozsudcích GS Media³⁵, Stichting Brein I („Filmspeler“)³⁶ a Stichting Brein II („The Pirate Bay“)³⁷ v tom smyslu, že může pokrývat odpovědnost za jednání třetích osob (označovanou jako „vedlejší“, „podpůrná“, „sekundární“ nebo také „nepřímá“), mám za to, že tato odpovědnost není ve skutečnosti v unijním právu harmonizována. Vztahují se na ni tudíž pravidla v oblasti občanskoprávní odpovědnosti stanovená v právu členských států. Podpůrně posoudím v oddíle 3 činnost uvedených provozovatelů s ohledem na rámec analýzy vyplývající z těchto rozsudků a s tím související argumenty.

1. Ke skutečnosti, že takoví provozovatelé platform, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, v zásadě neuskutečňují „sdělování veřejnosti“

66. Jak jsem vysvětlil v bodech 55 až 58 tohoto stanoviska, „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 spočívá v přenosu chráněného díla veřejnosti. V tomto rámci spočívá úkon „zpřístupnění“ v tom, že je osobám z řad veřejnosti nabízena možnost takového přenosu, který lze uskutečnit na jejich žádost, z místa a v době, které si zvolí.

67. Každý přenos díla veřejnosti však zpravidla vyžaduje řetězec zásahů ze strany několika osob zapojených do tohoto přenosu z různých důvodů a v různé míře. Možnost televizních diváků sledovat dílo vysílané na jejich televizním přijímači je například výsledkem společného úsilí zejména vysílací organizace, jednoho nebo více provozovatelů vysílání, provozovatele pozemní sítě, jakož i osob, které poskytly antény a televizní přijímače těmto televizním divákům.

34 – Viz body 46 a 47 tohoto stanoviska.

35 – Rozsudek ze dne 8. září 2016 (C-160/15, dále jen „rozsudek GS Media“, EU:C:2016:644).

36 – Rozsudek ze dne 26. dubna 2017 [C-527/15, dále jen „rozsudek Stichting Brein I („filmspeler“)“, EU:C:2017:300].

37 – Rozsudek ze dne 14. června 2017 [C-610/15, dále jen „rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“)“, EU:C:2017:456].

68. Všechny tyto zásahy nelze považovat za „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Pokud by tomu tak nebylo, jakýkoli článek řetězce by byl nezávisle na povaze jeho činnosti odpovědný vůči autorům. Aby se předešlo riziku takového extenzivního výkladu, unijní zákonodárce v bodě 27 odůvodnění této směrnice upřesnil, že „[p]ouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu [této směrnice]“³⁸.

69. Uvnitř řetězce zásahů vlastního jakémukoliv přenosu díla veřejnosti je tedy třeba rozlišovat mezi osobou³⁹, která provádí „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, a poskytovateli, kteří tím, že poskytují „fyzické zařízení“ umožňující uskutečnit tento přenos, slouží jako *zprostředkovatelé* mezi touto osobou a veřejností⁴⁰.

70. V projednávaných věcech jsem stejně jako společnosti Google a Cyando, finská vláda a Komise toho názoru, že role, kterou hrají takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, při „sdělování veřejnosti“ děl zpřístupněných online uživateli jejich platform, je v zásadě rolí takového *zprostředkovatele*. Námitka F. Petersona, společnosti Elsevier, jakož i německé a francouzské vlády, podle které tito provozovatelé překračují tuto úlohu, odráží podle mého názoru špatné pochopení toho, co odlišuje „pouhé poskytnutí fyzického zařízení“ od „sdělování“.

71. Připomínám, že zásady, jimiž se řídí toto rozlišování, byly stanoveny již od prvního rozhodnutí vydaného Soudním dvorem ohledně čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, a sice rozsudku SGAE⁴¹. V tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že skutečnost, že hotelové zařízení zachycuje rozhlasové či televizní vysílání a šíří jej prostřednictvím televizních přijímačů umístěných v pokojích svého zařízení klientům, představuje „sdělování veřejnosti“ děl obsažených v tomto vysílání. I když umístění těchto televizních přijímačů do pokojů představovalo samo o sobě „poskytnutí fyzického zařízení“, jednání hotelového zařízení se neomezovalo na toto poskytnutí. Šířením rozhlasového či televizního vysílání těmito přijímači totiž hotelové zařízení dobrovolně⁴² přenášelo díla, která vysílání obsahovalo, svým klientům – kteří tvořili nejen „veřejnost“ ale i „novou veřejnost“, tedy osobám, které nebyly zohledněny autory těchto děl při udělování svolení k jejich vysílání⁴³ – kteří by v zásadě nemohli mít požitek z uvedených děl bez jednání hotelového zařízení, přestože by se nacházeli uvnitř oblasti příjmu vysílání⁴⁴.

72. Z tohoto rozsudku vyplývá, že je-li dílo přenášeno veřejnosti, osobou, která provádí „sdělování“ – na rozdíl od poskytovatelů, kteří „poskytují fyzické zařízení“ – je osoba, která dobrovolně zprostředkovává přenos tohoto díla veřejnosti, takže bez jejího jednání by z něj tato veřejnost nemohla mít požitek. Tímto jednáním tato osoba má – abychom přebírali pojem zakotvený Soudním dvorem v jeho následné judikatuře – „nepominutelnou roli“⁴⁵ v tomto přenosu.

38 – Tento bod odůvodnění přebírá společné prohlášení k článku 8 WCT přijaté diplomatickou konferencí dne 20. prosince 1996.

39 – Může se jednat o jednu či několik osob. Pro zjednodušení budu používat jednotné číslo.

40 – Článek 8 odst. 3 směrnice 2001/29 sleduje tuto logiku, když odkazuje na možnost nositelů práv dosáhnout soudního příkazu vůči „zprostředkovatelům, jejichž služby jsou třetí stranou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících“. Viz rovněž bod 59 odůvodnění této směrnice.

41 – Rozsudek ze dne 7. prosince 2006 (C-306/05, EU:C:2006:764).

42 – Soudní dvůr konkrétně uvedl, že hotelové zařízení zprostředkovává „při plném vědomí důsledků svého chování“ (viz rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 42). Tento výraz je podle mého názoru synonymem pro úmyslný zásah (viz bod 100 tohoto stanoviska).

43 – Podle Soudního dvora totiž autor tím, že udělí svolení k vysílání svého díla rozhlasem či televizí, zohledňuje pouze přímé uživatele, to znamená držitele přijímačů, kteří jednotlivě nebo v soukromém či rodinném kruhu přijímají jednotlivé pořady. Viz rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 41).

44 – Viz rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, body 36 až 44). Soudní dvůr se řídil stejným uvažováním v podobných souvislostech. Viz zejména rozsudky ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, body 183 až 207); ze dne 27. února 2014, OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, body 22 až 36), jakož i ze dne 31. května 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, body 35 až 65).

45 – Viz zejména rozsudek ze dne 31. května 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, bod 46). V některých rozsudcích je toto uvažování vyjádřeno dvěma kritérii: „nepominutelnou roli“ osoby, která provádí sdělování, a „vědomou povahou jejího jednání“ [viz zejména rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“), bod 26)]. Jak vysvětlím následně, ve skutečnosti jsou tato kritéria bytostně spjata (viz poznámka pod čarou 88 tohoto stanoviska).

73. Toto vysvětlení by mohlo být špatně pochopeno. Z abstraktního hlediska totiž jakýkoli zprostředkovatel hraje významnou, či dokonce zásadní roli v takovém přenosu, neboť je jedním z článků řetězce umožňujícího jeho uskutečnění. Role dotčené osoby je však zásadnější. Její role je „nepominutelná“, pokud se rozhodne přenést dané dílo veřejnosti a aktivně iniciuje toto „sdělování“.

74. Naopak poskytovatelé zprostředkovatelských služeb, jejichž služby jsou využívány k umožnění nebo uskutečnění „sdělování“, se z vlastního podnětu nerozhodují přenášet díla veřejnosti. V tomto ohledu plní pokyny uživatelů jejich služeb. Tito uživatelé se rozhodnou přenést určitý obsah a aktivně zahajují své „sdělování“ tím, že poskytnou tento obsah zprostředkovatelům, a tímto jej zařadí do procesu, který vede k jeho přenosu „veřejnosti“⁴⁶. Jsou to tedy v zásadě tito uživatelé samotní, kdo hraje „nepominutelnou roli“ uváděnou Soudním dvorem a provádějí úkony „sdělování veřejnosti“. Bez jejich jednání by zprostředkovatelé neměli nic k přenosu a „veřejnost“ by nemohla mít požitek z dotčených děl⁴⁷.

75. Naproti tomu poskytovatel služeb jde nad rámec role zprostředkovatele, pokud *aktivně zasahuje do „sdělování děl veřejnosti“*⁴⁸. Tak je tomu jednak tehdy, když si tento poskytovatel vybere přenášený obsah, charakterizuje ho jiným způsobem, nebo jej prezentuje v očích veřejnosti takovým způsobem, že se zdá, že je jeho⁴⁹. V těchto situacích uvedený poskytovatel provádí „sdělování“⁵⁰ společně s třetí osobou, která původně poskytla obsah. Kromě toho je tak tomu i tehdy, pokud tentýž poskytovatel z vlastního podnětu následně využije uvedené „sdělování“ tím, že je dále přenáší „nové veřejnosti“ nebo za použití „jiné technologie“⁵¹. Ve všech těchto případech se poskytovatel služeb neomezuje na „poskytnutí fyzického zařízení“ ve smyslu bodu 27 odůvodnění směrnice 2001/29. Ve skutečnosti hraje „nepominutelnou roli“⁵², pokud se dobrovolně rozhodne sdělovat dané dílo veřejnosti⁵³.

46 – Viz vysvětlivky přiložené k návrhu WCT č. 10.10, které vysvětlují, že v oblasti „zpřístupnění“ je určujícím úkonem *úvodní úkon zpřístupnění*, nikoli poskytnutí prostoru úložiště nebo služby elektronické komunikace. Viz rovněž Koo, J., *The Right of Communication to the Public in EU Copyright Law*, Hart Publishing, Oxford, 2019, s. 161–162.

47 – Například v oblasti vysílání je „sdělování veřejnosti“ prováděno vysílací organizací, která rozhoduje o přenášených dílech a která aktivně iniciuje jejich „sdělování“, tím, že je vloží do technického procesu, který umožňuje jejich přenos „veřejnosti“ [v tomto smyslu viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Stim a SAMI (C-753/18, EU:C:2020:4, bod 23) a čl. 1 odst. 2 písm. a) směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu (Úř. věst. 1993, L 248, s. 15; Zvl. vyd. 17/01, s. 134)]. Naopak vysílací organizace, které plní pokyny této organizace, „pouze poskytují fyzické zařízení“.

48 – V tomto smyslu viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Stim a SAMI (C-753/18, EU:C:2020:4, body 32 až 37).

49 – Viz v Německu judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) v oblasti práva sdělovacích prostředků, podle které poskytovatel přijímá tvrzení třetí osoby, pokud se s ním identifikuje, a začleňuje jej do svého vlastního myšlenkového řetězce takovým způsobem, že se jeví jako jeho vlastní [viz zejména Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), 17. prosince 2013, VI ZR 211/12, § 19]. Tento přístup byl převzat v oblasti duševního vlastnictví [viz Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), 30. dubna 2008, I ZR 73/05].

50 – Viz *per analogiam* ve Spojeném království oddíl 6 odst. 3 Copyright, Designs and Patents Act (zákon o autorském právu, vzorech a patentech z roku 1988), který v oblasti vysílání stanoví, že osobou nebo osobami, které provádějí „sdělování veřejnosti“, jsou „(a) [...] the person transmitting the programme, if he has responsibility to any extent for its contents, and (b) [...] any person providing the programme who makes with the person transmitting it the arrangements necessary for its transmission“.

51 – Viz rozsudek ze dne 7. března 2013, ITV Broadcasting a další (C-607/11, EU:C:2013:147). V tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že příjem vysílání organizací a současný, neměnný a nekrácený další přenos tohoto původního vysílání prostřednictvím *live streamingu* na internetu, představuje následné využití tohoto vysílání, které se rovná autonomnímu „sdělování veřejnosti“ z důvodu, že tento další přenos je realizován za použití „specifické technologie“, která se liší od vysílání.

52 – Jak uvedu ve své analýze druhých předběžných otázek, Soudní dvůr vykládá články 12 až 14 směrnice 2000/31 v tom smyslu, že zprostředkovatel se nemůže dovolávat v nich stanoveného zproštění odpovědnosti, pokud hraje „aktivní roli takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že zná nebo kontroluje“ informace poskytnuté uživateli jeho služby [viz rozsudky ze dne 23. března 2010 (C-236/08 až C-238/08, dále jen „rozsudek Google France“, EU:C:2010:159, body 112 až 114), jakož i ze dne 12. července 2011 (C-324/09, dále jen „rozsudek L'Oréal v. eBay“, EU:C:2011:474, bod 113)]. Přístup, který navrhuji k rozlišení mezi „sdělováním“ a „pouhým poskytnutím fyzického zařízení“ se blíží tomuto uvažování a umožňuje soudržný výklad čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. V tomto smyslu viz Husovec, M., *Injunctions Against Intermediaries in the European Union – Accountable But Not Liable?*, Cambridge University Press, Cambridge, 2017, s. 55–57.

53 – Například ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764), se hotelové zařízení neomezovalo na pasivní zasahování do přenosu, o němž rozhodla vysílací organizace. Z vlastního podnětu rozhodlo o následném využití vysílání, které tato organizace nezamýšlela, tím, že jej dále přenáší svým klientům. Stejně tak, jak rozhodl Soudní dvůr v rozsudku ze dne 13. října 2011, Airfield a Canal Digitaal (C-431/09 a C-432/09, EU:C:2011:648, body 74 až 82), poskytovatel satelitního balíčku, který sdružuje několik vysílání pocházejících od různých vysílajících organizací ve prospěch svých klientů, se neomezuje na „poskytnutí fyzického zařízení“, neboť se aktivně účastní procesu tím, že nabízí veřejnosti, kterou sám definuje, katalog televizních kanálů, které sám vybral. Mimoto jak Soudní dvůr rozhodl v rozsudku ze dne 29. listopadu 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913, body 37 až 51), ani poskytovatel, který přijímá vysílání a umožňuje uživatelům jeho služby nahrávat „na cloud“ záznamy vysílání, které si přejí, se neomezuje na takové „poskytování“. Tento poskytovatel totiž aktivně zasahuje do „sdělování“, neboť zejména vybírá kanály, na které se vztahuje jeho služba.

76. Z výše uvedených úvah vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí F. Peterson a německá vláda, pouhá skutečnost, že takové platformy, jako jsou YouTube nebo Uploaded, umožňují veřejnosti přístup k chráněným dílům, neznamená, že jejich provozovatelé uskutečňují „sdělování těchto děl veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29⁵⁴.

77. *Nejprve* je totiž třeba uvést, jak uvádí společnost Google a finská vláda, že jelikož dotčená díla byla uživateli těchto platform zpřístupněna online⁵⁵, hrají tito uživatelé „nepominutelnou roli“ při jejich zpřístupňování veřejnosti. Tito uživatelé se rozhodli sdělovat tato díla veřejnosti prostřednictvím uvedených platform tím, že zvolili vhodnou možnost v případě YouTube a sdíleli odpovídající *download links* na internetu v případě Uploaded⁵⁶. Bez jejich zásahu by provozovatelé těchto platform neměli nic k přenášení a veřejnost by nemohla mít k uvedeným dílům přístup.

78. *Dále* připomínám, že proces zpřístupnění souboru online na takové platformě, jako je YouTube nebo Uploaded, je, jakmile jej iniciuje uživatel, automatický⁵⁷, aniž provozovatel této platformy vybírá nebo jiným způsobem určuje obsah, který je zde zveřejněn. Upřesňuji, že jakákoli předchozí kontrola prováděná tímto provozovatelem, případně automatizovaným způsobem, nepředstavuje podle mého názoru výběr⁵⁸, pokud se tato kontrola omezuje na odhalování protiprávního obsahu, a neodráží tedy vůli uvedeného provozovatele sdělovat určitý obsah (a nikoli jiný) veřejnosti⁵⁹.

79. *Konečně* titíž provozovatelé nevyužívají následně „sdělování veřejnosti“ iniciované jejich uživateli, jelikož dále nepřenášejí dotčená díla „nové veřejnosti“ nebo za použití „jiné technologie“⁶⁰. V zásadě je zde pouze jedno „sdělování“, a to sdělování, o kterém rozhodují dotčení uživatelé.

80. Z toho podle mého názoru vyplývá, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, v zásadě pouze poskytují „fyzické zařízení“, jak je uvedeno v bodě 27 odůvodnění směrnice 2001/29, umožňující uživatelům jejich platform provádět „sdělování veřejnosti“ děl, která tito uživatelé určují, ve smyslu čl. 3 odst. 1 této směrnice. Podle mého názoru žádný z argumentů předložených před Soudním dvorem tento výklad nezpochybňuje.

54 – Stejně tak není rozhodující skutečnost, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, shromažďují na svých serverech chráněná díla a přenášejí je, pokud v tomto smyslu obdrží žádost od osoby z řad veřejnosti.

55 – Společnost YouTube má rovněž k dispozici kanál, na kterém šíří svůj „vlastní“ obsah. Tento provozovatel přitom provádí „sdělování veřejnosti“ tohoto obsahu, pokud jej předložil nebo vybral.

56 – Viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci VCAST (C-265/16, EU:C:2017:649, bod 27).

57 – Viz body 16 a 30 tohoto stanoviska.

58 – Kontrola, kterou tito provozovatelé provádějí a *posteriori* zejména proto, aby neprodleně reagovali na oznámení, která obdrží od nositelů práv, nemůže být a *fortiori* považována za takový výběr.

59 – Společnost YouTube provádí takovou kontrolu prostřednictvím Content ID (viz bod 22 tohoto stanoviska). Zdůrazňuji, že podle mého názoru není rozhodující skutečnost, že předběžná kontrola je prováděna *automatizovaným způsobem*. Z abstraktního hlediska si totiž lze představit postup výběru obsahu prostřednictvím programu, který určuje na základě algoritmu obsah, který nejlépe odpovídá tomu, co provozovatel hodlá mít na své platformě. Tak tomu však není v případě pouhé kontroly legality.

60 – Chtěl bych zdůraznit, že kritéria „nové veřejnosti“ a „specifické technologie“ jsou relevantní pouze v případě následného využití původního sdělování. Tato kritéria umožňují mezi těmito následnými využitími určit ta, která musí být považována za „druhotná sdělování“ (nebo „další přenosy“) vyžadující zvláštní svolení (například další kabelový přenos vysílání). Tyto případy nelze zaměňovat s případem, kdy dílo, které bylo v minulosti předmětem sdělování veřejnosti, vede k novému sdělování veřejnosti nezávisle na předchozím sdělování. V tomto ohledu musí být podle čl. 3 odst. 1 a 3 směrnice 2001/29 uděleno ke každému tomuto sdělování veřejnosti svolení, i když se obě týkají téže veřejnosti nebo využívají stejnou technologii. V důsledku toho není důležité, zda díla zpřístupněná online na YouTube nebo Uploaded jsou legálně dostupná na jiných internetových stránkách. Obě tato zveřejnění online jsou nezávislá a pro každé z nich musí být uděleno svolení. V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634).

81. *Zaprvé* se na rozdíl od F. Petersona, společnosti Elsevier, jakož i německé a francouzské vlády domnívám, že není relevantní skutečnost, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube, strukturuje způsob, jakým jsou videa zveřejněná online uživateli prezentována na platformě, tím, že je začleňuje do standardního zobrazovacího rozhraní a indexuje je do různých rubrik, ani skutečnost, že tento provozovatel poskytuje funkci vyhledávání a zpracovává výsledky vyhledávání shrnuté na úvodní stránce ve formě zařazení videí do různých kategorií⁶¹.

82. V tomto ohledu podotýkám, že tato struktura prezentace a tyto různé funkce směřují k racionalizaci organizace platformy, usnadnění jejího užívání, a tím k optimalizaci přístupu ke shromážděným videím. Požadavek uvedený v bodě 27 odůvodnění směrnice 2001/29, podle kterého poskytovatel služeb neuskutečňuje „sdělování veřejností“, pokud se omezuje na „pouhé“ poskytnutí fyzického zařízení, přitom podle mého názoru neznamena, že tento poskytovatel nemůže optimalizovat přístup k přenášenému obsahu tím, že organizuje svou službu⁶². Z ničeho totiž nevyplývá, že „fyzické zařízení“ musí být samo o sobě „jednoduché“. Okolnost, že online platforma vykazuje určitý stupeň sofistikovanosti s cílem usnadnit její využití, tedy není podle mého názoru důležitá. Omezením, které poskytovatel nemůže překročit, je podle mého názoru omezení aktivního jednání při sdělování děl veřejnosti, jak je uvedeno v bodě 75 tohoto stanoviska.

83. Struktura prezentace a takových funkcí přitom podle mého názoru nemohou prokázat, že provozovatel toto omezení překračuje. Zejména nesvědčí o tom, že určuje obsah, který uživatelé zpřístupňují online na platformě. Optimalizace přístupu k obsahu nemůže být zvláště zaměřována s optimalizací obsahu jako takového. Provozovatel určuje jeho obsah pouze ve druhém případě⁶³. Kromě toho skutečnost, že taková platforma, jako je YouTube, obsahuje standardní zobrazovací rozhraní, podle mého názoru neumožňuje dospět k závěru, že její provozovatel prezentuje obsah v očích veřejnosti takovým způsobem, že se zdá, že je jeho, pokud toto rozhraní uvádí u každého videa, který uživatel jej zpřístupnil online.

84. *Zadruhé* ani okolnost, že na takové platformě, jako je YouTube, je registrovaným uživatelům prezentován přehled „doporučených videí“, není podle mého názoru rozhodující. Nikdo nezpochybňuje skutečnost, že tato doporučení mají vliv na obsah prohlížený těmito uživateli. Nicméně vzhledem k tomu, že uvedená doporučení jsou vytvářena automaticky na základě videí, která předtím sledoval dotčený uživatel, a jejich jediným účelem je usnadnit tomuto uživateli přístup k podobným videím, neodrážejí rozhodnutí provozovatele sdělovat určité dílo veřejnosti. V každém případě to nic nemění na tom, že tento provozovatel na vstupu neurčuje, která díla jsou na jeho platformě dostupná.

85. *Zatřetí* na rozdíl od toho, co tvrdí F. Peterson a společnost Elsevier, skutečnost, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube, ve všeobecných podmínkách pro užívání své platformy stanoví, že mu každý uživatel poskytne celosvětovou, nevýlučnou a bezplatnou licenci k používání videí, která zveřejňuje online, nezpochybňuje výklad, který navrhuji. Tento druh smluvního ujednání⁶⁴,

61 – Tato otázka nevystává v případě takové platformy, jako je Uploaded, která nemá funkce vyhledávání nebo index shromážděných souborů. V tomto kontextu mě nepřesvědčuje argument předložený společností Elsevier a německou vládou, podle kterého absence těchto funkcí není rozhodující z toho důvodu, že třetí stránky, které slouží jako sdílení odkazů, umožňují veřejnosti nalézt mezi takto shromážděným obsahem díla, která chtějí stáhnout. Kromě toho, že uvedené funkce nejsou podle mého názoru v žádném případě relevantní pro účely zjištění, zda poskytovatel služeb provádí „sdělování veřejností“, je podle mého názoru zjevné, že je třeba se v tomto ohledu zaměřit na jednání tohoto poskytovatele, a nikoli na jednání třetích osob, se kterými nemá žádný vztah.

62 – Naopak usnadnění sblížení mezi třetími osobami, které si přejí sdělovat obsah, a veřejností, je vlastní zprostředkovateli. Viz OECD *The Economic and Social Role of Internet Intermediaries*, duben 2010, s. 15.

63 – Kromě toho na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Elsevier, není podle mého názoru relevantní skutečnost, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube, převádí videa zpřístupněná online do několika formátů, aby je přizpůsobil různým čtecím zařízením a rychlostem připojení. Jedná se totiž o technické operace, jejichž cílem je umožnit a usnadnit přenos údajů, a tudíž i přehrávání těchto videí osobami z řad veřejnosti v jejich prohlížečích (nebo příslušné aplikaci). Takové technické operace nelze stavět na roveň změně obsahu poskytovatelem. Viz *per analogiam* rozsudek ze dne 13. října 2011, Airfield a Canal Digitaal (C-431/09 a C-432/09, EU:C:2011:648, body 60 a 61).

64 – Podle mých rešerší se taková ujednání často objevují ve všeobecných podmínkách pro užívání online platformem. Viz zejména podmínky Facebook (verze ze dne 31. července 2019, bod 3.3 „Svolení, která nám udělujete“, dostupné na adrese https://m.facebook.com/terms?locale=fr_FR).

kteřé provozovateli platformy umožňuje šířit obsah zpřístupněný online jeho uživateli a jehož prostřednictvím tento provozovatel tvrdí, že mimoto automaticky a systematicky nabývá práva ke všem těmto obsahům⁶⁵, totiž samo o sobě neprokazuje, že tento provozovatel aktivně zasahuje do „sdělování děl veřejnosti“, jak je uvedeno v bodě 75 tohoto stanoviska. Vzhledem totiž k tomu, že se toto ujednání použije právě systematicky a automaticky na jakýkoli obsah zpřístupněný online, nesměruje k tomu, aby naznačovalo, že uvedený provozovatel tento obsah určuje. Naproti tomu v případě, že tentýž provozovatel na základě uvedené licence znovu využije obsah zpřístupněný uživateli platformy online⁶⁶, uskutečňuje v tomto rozsahu „sdělování veřejnosti“.

86. *Začtvrté* mě nepřesvědčil ani argument F. Petersona a společnosti Elsevier, podle kterého hospodářský model přijatý takovými provozovateli, jako jsou společnosti YouTube nebo Cyando, prokazuje, že se tito provozovatelé neomezují na „poskytnutí fyzického zařízení“ ve smyslu bodu 27 odůvodnění směrnice 2001/29, ale uskutečňují „sdělování veřejnosti“ děl zpřístupněných online uživateli jejich platforem. V tomto ohledu žalobci v původním řízení tvrdí, že odměna pobíraná těmito provozovateli, tvořená zejména prodejem reklamního prostoru (model „YouTube“) nebo předplatným (model „Cyando“), není protiplněním za technickou službu – tito provozovatelé zejména nevybírají od uživatelů platby za prostor pro úložiště jako takový – ale závisí na atraktivitě obsahu zveřejněného online na jejich platformách. V případě společnosti YouTube jsou totiž příjmy z reklamy tím větší, čím vyšší je návštěvnost platformy, a v případě společnosti Cyando vede perspektiva možnosti snadno provádět více stažení atraktivních obsahů uživatele internetu k tomu, aby uzavírali předplatné.

87. Obecně řečeno, cíl spočívající v dosahování zisku sledovaný poskytovatelem služeb je podle mého názoru prvkem relativně užitečným pro odlišení „sdělování veřejnosti“ od takového „poskytování“. Připomínám, že po úvaze⁶⁷, Soudní dvůr v rozsudku Reha Training⁶⁸ podle mého názoru správně rozhodl, že výdělečná povaha *není kritériem* pojmu „sdělování veřejnosti“, ale může být zohledněna při výpočtu případné odměny nebo náhrady náležející autorovi z důvodu takového „sdělování“⁶⁹. Výdělečná povaha tak může nanejvýš představovat *indicii* existence takového „sdělování“⁷⁰. Cíl spočívající v dosahování zisku, který poskytovatel služeb sleduje, je přitom tím méně užitečnou indicií pro takové rozlišování, protože poskytnutí „fyzického zařízení“ umožňujícího uskutečnit „sdělování veřejnosti“ je zpravidla uskutečňováno za takovým účelem⁷¹. Valná většina online zprostředkovatelů totiž poskytuje své služby za úplat.

65 – Lze si položit otázku ohledně slučitelnosti takového ujednání a velkorysé provozní licence, kterou stanoví, s jinými ustanoveními práva duševního vlastnictví, nebo také, pokud jde o neprofesionální uživatele, se spotřebitelským právem Unie. Tato otázka však překračuje předmět tohoto stanoviska. Omezím se na uvedení, že pokud jde o profesionální uživatele, jsou pravidla v této oblasti nyní stanovena v čl. 3 odst. 1 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb (Úř. věst. 2019, L 186, s. 57).

66 – Mám na mysli zejména kompilace typu „YouTube Rewind“.

67 – Soudní dvůr si zaprvé položil otázku, zda existence „sdělování veřejnosti“ závisí na jeho výdělečné povaze [viz rozsudek ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 44)]; zadruhé s obezřetností rozhodl, že se jedná o prvek, který „není irelevantní“ [viz rozsudek ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, body 204 až 206)]; zatřetí jasně rozhodl, že výdělečná povaha je „kritériem“ pojmu „sdělování veřejnosti“, přičemž její absence takové „sdělování“ vylučuje [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. března 2012, SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, body 97 až 99)], předtím, než začtvrté rozhodl, že výdělečná povaha „není nevyhnutelně nezbytnou podmínkou“ a „není rozhodná“ v tomto ohledu [rozsudek ze dne 7. března 2013, ITV Broadcasting a další (C-607/11, EU:C:2013:147, body 42 a 43)].

68 – Rozsudek ze dne 31. května 2016 (C-117/15, EU:C:2016:379, body 49 a 62 až 64).

69 – Článek 3 odst. 1 směrnice 2001/29 totiž nijak nerozlišuje v závislosti na tom, zda „sdělování veřejnosti“ má či nemá výdělečnou povahu. Jak jsem uvedl, existence takového sdělování je objektivní skutečností. Dále vzhledem k tomu, že toto ustanovení přiznává autorovi výlučné právo, porušuje jakékoli „sdělování veřejnosti“ díla třetí osobou bez jeho svolení v zásadě toto právo – bez ohledu na to, zda je cílem této třetí osoby dosažení zisku, či nikoli. Článek 5 odst. 3 písm. a), b) a j) této směrnice nicméně dává členským státům možnost stanovit výjimky pro některá nevýdělečná „sdělení“.

70 – Například skutečnost, že osoba šíří díla za účelem dosažení zisku, naznačuje, že tak činí nikoli pro soukromou skupinu, ale pro osoby obecně, tedy „veřejnost“. Toto postavení pouhé indicie vysvětluje podle mého názoru skutečnost, že Soudní dvůr v několika rozsudcích označil určité jednání za „sdělování veřejnosti“, aniž zmínil otázku výdělečné povahy. Viz rozsudky ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76); ze dne 27. února 2014, OSA (C-351/12, EU:C:2014:110); ze dne 29. listopadu 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913); ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634), jakož i ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111).

71 – Viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Stim a SAMI (C-753/18, EU:C:2020:4, body 43 a 44).

88. Konkrétně skutečnost, že odměna pobíraná takovými provozovateli, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, závisí na atraktivitě obsahu zveřejněného na jejich platformách uživateli těchto platform, neumožňuje dospět k závěru, že tito provozovatelé sami provádějí „sdělování veřejnosti“ děl, která by se na těchto platformách mohla nacházet. Připomínám, že rozhodujícím kritériem podle mého názoru je, zda poskytovatel služeb aktivně zasahuje do tohoto „sdělování“, jak je vysvětleno v bodě 75 tohoto stanoviska. Samotná tato okolnost to přitom podle mého názoru neumožňuje prokázat⁷².

89. Výklad, který navrhuji, je podle mého názoru potvrzen judikaturou Soudního dvora v oblasti práva ochranných známek. V tomto ohledu připomínám, že v rozsudku Google France Soudní dvůr ve velkém senátu rozhodl, že užívání označení totožných nebo podobných s ochrannými známkami bez souhlasu jejich majitelů jakožto klíčových slov v rámci takové služby optimalizace pro vyhledávače na internetu, jako je služba AdWords poskytovaná společností Google, představuje zakázané užívání těchto ochranných známek ve smyslu unijního práva. Toto užívání však provádí uživatel služby optimalizace pro vyhledávače, který si tato označení zvolil jako klíčová slova, a nikoli poskytovatel služby, který mu pouze dává prostředky k tomu, aby tak učinil. Skutečnost, že je tento poskytovatel odměňován svými klienty za užívání podobných označení, je irelevantní. Pro Soudní dvůr totiž „skutečnost, že jsou vytvořeny technické podmínky nezbytné k užívání označení a že je za tuto službu poskytována odměna, neznamená, že ten, kdo tuto službu poskytuje, uvedené označení sám užívá“⁷³.

90. Podobně Soudní dvůr v rozsudku L'Oréal v. eBay, opět ve velkém senátu, rozhodl, že použití označení odpovídajících ochranným známkám bez souhlasu jejich majitelů v nabídkách k prodeji zveřejněných na online tržišti představuje zakázané užívání těchto ochranných známek. Nicméně ani v tomto případě neuskutečňuje zakázané užívání provozovatel tržiště, nýbrž uživatelé, kteří zveřejnili tyto nabídky k prodeji. Vzhledem totiž k tomu, že tento provozovatel pouze umožňuje uživatelům jeho služeb zpřístupnit online takové nabídky k prodeji a případně taková označení užívat na tomto tržišti, sám tato označení neužívá⁷⁴.

91. Je přitom nesporné, že konkrétně společnost eBay strukturuje obecnou prezentaci inzerátů svých prodávajících uživatelů, indexuje inzeráty do různých rubrik a zavedla funkci vyhledávání. Tento provozovatel automaticky doporučuje nakupujícím uživatelům nabídky obdobné těm, na které se předtím dívali. Kromě toho odměna poskytovatelů dotčených ve věcech, ve kterých byly vydány rozsudky Google France a L'Oréal v. eBay, závisí na atraktivitě obsahu poskytnutého uživateli jejich služeb. Společnost Google je v rámci služby AdWords odměňována v závislosti na počtu prokliků na reklamní odkazy používající klíčová slova zvolená inzerujícími uživateli⁷⁵. Společnost eBay pobírá procentní podíl z transakcí provedených na základě nabídek k prodeji umístěných na jejím tržišti⁷⁶. Tyto různé okolnosti se podle Soudního dvora zjevně nejevily jako rozhodující, či dokonce relevantní, jelikož je ani nezmínil ve svých úvahách. Mám tedy pochybnosti o důvodech, proč by měly mít v projednávaných věcech význam, který navrhuji žalobci v původním řízení⁷⁷.

72 – Ostatně příjmy z reklamy dosažené takovou platformou, jako je YouTube, závisí na popularitě platformy při všech jejích možných použití. Stejně tak takové předplatné, jako nabízí společnost Cyando, poskytuje různé výhody v oblasti stahování obsahu, ale rovněž z hlediska kapacity úložiště. V takovém kontextu je podle mého názoru hranice mezi „protiplněním za službu“ a „protiplněním za obsah“ tenká. Naopak, jak Soudní dvůr rozhodl v rozsudku ze dne 13. října 2011, Airfield a Canal Digitaal (C-431/09 a C-432/09, EU:C:2011:648, bod 80), cena předplatného hrazeného veřejností poskytovateli satelitního balíčku je (nepochybně) protiplněním za přístup k dílům sdíleným pomocí družice.

73 – Viz rozsudek Google France, body 50 až 57, jakož i 104.

74 – Viz rozsudek L'Oréal v. eBay, body 98 až 105. V témže smyslu viz dále rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Coty Germany (C-567/18, EU:C:2020:267, body 34 až 48).

75 – Viz rozsudek Google France, bod 25.

76 – Viz rozsudek L'Oréal v. eBay, body 28 a 110.

77 – Ostatně *per analogiam* v rozsudku ze dne 16. února 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, zejména body 27 a 40), vycházel Soudní dvůr z předpokladu, že provozovatel platformy sociální sítě pouze poskytuje službu umožňující svým uživatelům sdělování děl veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Nevím důvod pro to, abych se v projednávaných věcech od tohoto přístupu odchýlil.

92. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na první otázky tak, že provozovatel platformy pro sdílení videí a provozovatel platformy pro shromažďování a sdílení souborů neuskutečňují „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, pokud uživatel jejich platformou na těchto platformách zpřístupňuje online chráněné dílo.

93. Tito provozovatelé proto nemohou být podle čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 *přímo odpovědní*, pokud jsou chráněná díla zpřístupněna veřejnosti třetími osobami prostřednictvím jejich platform bez předchozího svolení nositelů práv – a aniž se použije výjimka nebo omezení. Tento závěr nevylučuje, že z toho může pro uvedené provozovatele vyplývat forma *sekundární odpovědnosti*. Tato otázka však musí být posouzena s ohledem na pravidla v oblasti občanskoprávní odpovědnosti stanovená členskými státy, která musí dodržovat omezení stanovená v člancích 14 a 15 směrnice 2000/31⁷⁸.

2. *Ke skutečnosti, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 neupravuje sekundární odpovědnost osob, které usnadňují uskutečňování protiprávního „sdělování veřejnosti“ třetími osobami*

94. Úvodem je třeba nejprve připomenout, že v rozsudku GS Media Soudní dvůr v návaznosti na svůj rozsudek Svensson a další⁷⁹ rozhodl, že uvedení hypertextových odkazů na internetových stránkách na díla protiprávně zveřejněná na jiných internetových stránkách může představovat „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Soudní dvůr v podstatě rozhodl, že uvedením takových odkazů hraje osoba „nepominutelnou roli“, jelikož veřejnosti poskytuje „přímý přístup“ k dotčeným dílům. Takové umístění odkazů však představuje „sdělování veřejnosti“ pouze za podmínky, že se prokáže, že osoba, která jej uskutečnila, *věděla nebo musela vědět*, že tyto odkazy poskytují přístup k protiprávně zveřejněným dílům, přičemž taková znalost musí být presumována v případě, že tato osoba sleduje výdělečný cíl⁸⁰.

95. Dále v rozsudku Stichting Brein I („Filmspeler“) Soudní dvůr rozhodl, že prodej multimediálního přehrávače, na kterém jsou předem nainstalovány doplňky obsahující hypertextové odkazy na internetové stránky, které protiprávně šíří *streamováním* chráněná díla, představuje „sdělování veřejnosti“. V této věci Soudní dvůr rozhodl, že prodávající tohoto přehrávače se neomezoval na „pouhé poskytnutí fyzického zařízení“, ale naopak hrál „nepominutelnou roli“ při sdělování děl z toho důvodu, že bez doplňků, které předem instaloval do uvedeného přehrávače, by nabyvatelé tohoto přehrávače „mohli chráněná díla sledovat pouze obtížně“, neboť veřejnost není schopna dotčené stránky šířící *streamování* snadno identifikovat. Soudní dvůr kromě toho vycházel ze skutečnosti, že prodávající uvedeného přehrávače *věděl* o skutečnosti, že tyto doplňky umožňují *protiprávní* přístup k dílům šířeným na internetu⁸¹.

96. Konečně v rozsudku Stichting Brein II („The Pirate Bay“) Soudní dvůr rozhodl, že „sdělování veřejnosti“ představuje zpřístupnění a správa internetové platformy, která ukládá a indexuje soubory torrent zpřístupněné online jejími uživateli, umožňující těmto uživatelům sdílet a stáhnout chráněná díla v rámci sítě *peer-to-peer*. Podle Soudního dvora se správci této platformy neomezovali na „pouhé poskytnutí fyzického zařízení“, ale hráli „nepominutelnou roli“ při zpřístupnění děl z důvodů, že nabízeli na platformě různé prostředky, včetně vyhledávací funkce a indexu shromážděných souborů torrent, které usnadňují lokalizaci těchto souborů. Bez jejich zásahu by tak „uvedená díla nemohla být uživateli sdílena, nebo by přinejmenším jejich sdílení na internetu bylo složitější“. I zde Soudní dvůr zdůraznil skutečnost, že správci uvedené platformy *věděli* o tom, že díla sdílená prostřednictvím též platformy jsou sdílena obecně *protiprávně*⁸².

78 – Viz *per analogiam* rozsudek Google France, bod 57; rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 104, jakož i rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Coty Germany (C-567/18, EU:C:2020:267, bod 49).

79 – Rozsudek ze dne 13. února 2014 (C-466/12, EU:C:2014:76).

80 – Viz rozsudek GS Media, body 40 až 51.

81 – Viz rozsudek Stichting Brein I („filmspeler“), body 41 až 51.

82 – Viz rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“), body 35 až 46.

97. V zásadě, jak jsem vysvětlil v bodě 56 tohoto stanoviska, jak uvádí bod 23 odůvodnění směrnice 2001/29 a jak Soudní dvůr mnohokrát rozhodl⁸³, „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 odpovídá *přenosu* díla pro veřejnost. Tento bod odůvodnění v tomto ohledu upřesňuje, že toto ustanovení „by nemělo zahrnovat žádné jiné úkony“. Pokud v případě zpřístupnění stačí, aby dotčená osoba zpřístupnila dílo veřejnosti, musí tento přístup zahrnovat, jak jsem upřesnil v bodě 57 tohoto stanoviska, *možnost přenosu* tohoto díla na žádost osoby z řad veřejnosti.

98. Žádný z úkonů dotčených ve třech rozsudcích zkoumaných v tomto oddíle však podle mého názoru nespočívá v současném či potenciálním přenosu díla pro veřejnost. Rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“) je v tomto ohledu nejreprezentativnějším příkladem. Vzhledem k tomu, že díla sdílená na síti *peer-to-peer* nebyla na sporné platformě zveřejněna, nebyli její správci fyzicky schopni jejich přenosu pro veřejnost. Ve skutečnosti tato platforma pouze *usnadňovala* přenosy uskutečňované jejími uživateli v rámci této sítě⁸⁴. Totéž platí pro rozsudky GS Media a Stichting Brein I („Filmspeler“). Umístění hypertextových odkazů a prodej sporného multimediálního přehrávače dotčené v těchto rozsudcích *usnadňovaly* přístup k dílům protiprávně zveřejněným na dotčených internetových stránkách⁸⁵.

99. Stručně řečeno, Soudní dvůr v těchto rozsudcích podle mého názoru rozhodl, že do působnosti čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 spadají úkony, které v pravém smyslu slova nepředstavují současné nebo potenciální přenosy děl, ale které *usnadňují* uskutečňování takových protiprávních přenosů třetími osobami⁸⁶.

100. Kromě toho Soudní dvůr v týchž rozsudcích začlenil do pojmu „sdělování veřejnosti“ kritérium spočívající ve *vědomí o protiprávnosti*. Jak přitom tvrdily společnost Elsevier a francouzská vláda, tento pojem v zásadě nezahrnuje takové kritérium. I když Soudní dvůr ustáleně rozhoduje, že existence takového „sdělování“ předpokládá, že dotyčná osoba jedná „při plném vědomí o důsledcích svého jednání“, „úmyslně“, „dobrovolně“ nebo také „cíleně“⁸⁷, cílem těchto různých výrazů je podle mého názoru v zásadě uvést, jak jsem vysvětlil v bodě 72 tohoto stanoviska, že pojem „sdělování veřejnosti“ znamená *vůli přenést* dílo pro veřejnost⁸⁸. Tato otázka se *a priori* liší od otázky, zda si je osoba, která provádí „sdělování díla veřejnosti“ bez svolení autora, vědoma skutečnosti, že takové „sdělování“ je v zásadě protiprávní.

83 – Viz zejména rozsudky ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 193); ze dne 31. května 2016, Reha Training (C-117/15, EU:C:2016:379, bod 38), jakož i ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111, body 49 a 62). V rozsudku ze dne 24. listopadu 2011, Circul Globus București (C-283/10, EU:C:2011:772, bod 40), Soudní dvůr rovněž rozhodl, že se čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 nevztahuje na jednání, které nezahrnuje „přenos“ nebo „další přenos“ díla.

84 – Upřesňuji, že odpovědnost uživatelů sítě *peer-to-peer* na základě čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 je předmětem řízení v probíhající věci C-597/19, M. I. C. M.

85 – Otázka hypertextových odkazů přesahuje předmět tohoto stanoviska. Soudní dvůr bude mít příležitost se znovu zabývat touto otázkou v probíhající věci C-392/19, VG Bild-Kunst.

86 – V tomto rámci viz stanovisko generálního advokáta M. Watheleta ve věci GS Media (C-160/15, EU:C:2016:221, body 54 až 61). Ostatně v bodě 26 rozsudku Stichting Brein II („The Pirate Bay“) Soudní dvůr změnil původní definici „nepominutelné role“, od té doby chápané pro osobu tak, že „při plné znalosti důsledků svého jednání zprostředkuje svým klientům přístup k chráněnému dílu, a zejména pokud by bez takového zprostředkování tito klienti nemohli šířeného díla využít, *nebo by jej mohli využít jen stěží*“ (kurzíva provedena autorem tohoto stanoviska).

87 – Viz zejména rozsudky ze dne 7. prosince 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, bod 42); ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další (C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 194); ze dne 15. března 2012, SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, body 91 a 94), jakož i ze dne 27. února 2014, OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, bod 26).

88 – Náhodný přenos díla pro veřejnost – například hudba šířená v soukromém bydlíšti prostřednictvím reproduktorů nastavených na velmi vysokou hlasitost, kterou slyší kolemjdoucí na ulici – tedy nepředstavuje „sdělování veřejnosti“. Dobrovolnost sdělení vyplývá z objektivních skutečností týkajících se samotné povahy jednání dotčené osoby. To vysvětluje, že kromě rozsudků GS Media, Stichting Brein I („Filmspeler“) a Stichting Brein II („The Pirate Bay“) Soudní dvůr nikdy neprovedl samostatný přezkum této otázky a právem ji prezentoval jako neoddelitelné spjatou s otázkou „nepominutelné role“ dotčené osoby.

101. V tomto ohledu, jak jsem vysvětlil v bodě 64 tohoto stanoviska, je v souladu s čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 existence „sdělování veřejnosti“ – s výhradou rozlišení uvedeného v předchozím bodě – zpravidla považována za *objektivní skutečnost*. Legalita či protiprávnost tohoto „sdělování“ v zásadě nezávisí ani na vědomosti osoby, která jej provádí, ale především na tom, zda autor udělil k uvedenému „sdělování“ svolení⁸⁹. Naproti tomu vědomost této osoby může být zohledněna ve fázi sankcí a náhrad škody, které jí mohou být uloženy. Z článku 13 směrnice 2004/48 zejména vyplývá, že osoba, která porušila právo duševního vlastnictví, *přičemž o tom věděla nebo rozumně vědět měla*, má povinnost zaplatit nositeli práv náhradu škody odpovídající újmě, kterou skutečně utrpěl v důsledku porušení práva. Naopak, pokud se osoba dopustí takového porušení, *aniž to ví nebo rozumně vědět má*, může být vydáno mírnější odsouzení ve formě náhrady zisků, kterých dosáhla, nebo náhrady předem stanovené škody⁹⁰.

102. Skutečnost, že osoba – zejména zprostředkovatel – usnadňuje vědomě třetím osobám provádění protiprávního „sdělování veřejnosti“, představuje samozřejmě nežádoucí jednání. Obecně se však připouští, že se jedná o otázku *sekundární odpovědnosti*, která spadá pod pravidla v oblasti občanskoprávní odpovědnosti stanovená členskými státy⁹¹. Tato sekundární odpovědnost za porušení autorského práva, kterých se dopustily třetí osoby, ostatně obecně zahrnuje takový morální prvek, jako je vědomí o protiprávnosti nebo úmysl⁹².

103. Podle mého názoru přitom vzhledem k tomu, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 harmonizuje věcný obsah práva „sdělování veřejnosti“, určuje úkony, na které se toto výlučné právo vztahuje, a v tomto rozsahu *primární odpovědnost*, kterou nesou ti, kteří se takovýchto jednání protiprávně dopouštějí. Naproti tomu nic ve znění tohoto ustanovení nebo v ostatních ustanoveních této směrnice nenasvědčuje tomu, že má toto ustanovení upravovat otázky *sekundární odpovědnosti*⁹³. To je tím spíše patrné, že pokud si unijní normotvůrce přeje, aby se na tyto otázky vztahovaly akty, které přijímá, neopomíjí to upřesnit⁹⁴.

89 – Viz *per analogiam* stanovisko generálního advokáta M. Campos Sánchez-Bordony ve věci Stichting Brein (C-527/15, EU:C:2016:938, bod 71).

90 – Kromě toho některá z opatření stanovených směrnicí 2004/48 jsou stanovena pouze ve vztahu k činům provedeným v obchodním měřítku, s vyloučením činů konečného spotřebitele jednajícího v dobré víře. Viz bod 14 odůvodnění, jakož i čl. 6 odst. 2, čl. 8 odst. 1 a čl. 9 odst. 2 této směrnice.

91 – V Německu je odpovědnost za spoluúčast stanovena v § 830 Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník) (dále jen „BGB“) (ohledně této otázky viz moje analýza pátých a šestých předběžných otázek). Ve Spojeném království představuje svolení, opatrování prostředků nebo podněcování k porušování práv přečin (*tort*) (viz Arnold, R., a Davies, P. S., „Accessory liability for intellectual property infringement: the case of authorisation“, *Law Quarterly Review*, č. 133, 2017, s. 442-468). Viz dále *per analogiam*, ve Spojených státech, pravidla týkající se *contributory infringement* (viz Ginsburg, J. C., „Separating the Sony Sheep from the Grokster Goats: Reckoning the Future Business Plans of Copyright-Dependent Technology Entrepreneurs“, *Arizona Law Review*, sv. 50, 2008, s. 577-609).

92 – Viz zejména Leistner, M., „Copyright law on the internet in need of reform: hyperlinks, online platforms and aggregators“, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2017, sv. 12, č. 2, s. 136-149; Angelopoulos, C., „Communication to the public and accessory copyright infringement“, *Cambridge Law Journal*, 2017, sv. 76, č. 3, s. 496-499; Koo, J., citované dílo, s. 117, jakož i Ohly, A., „The broad concept of ‚communication to the public‘ in recent CJEU judgments and the liability of intermediaries: primary, secondary or unitary liability?“, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2018, sv. 13, č. 8, s. 664-675.

93 – Nicméně s výjimkou pravidel týkajících se soudních příkazů vůči zprostředkovatelům, která jsou stanovena v čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 (viz analýza čtvrtých předběžných otázek).

94 – Řada směrnic obsahuje článek zavazující členské státy k tomu, aby jako trestný čin kvalifikovaly podněcování k páchání trestného činu, spoluúčast na něm nebo spolupachatelství ohledně jednání, které postihují primárně. Viz zejména článek 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV (Úř. věst. 2011, L 335, s. 1); článek 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/40/EU ze dne 12. srpna 2013 o útocích na informační systémy a nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2005/222/SVV (Úř. věst. 2013, L 218, s. 8); článek 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ze dne 16. dubna 2014 o trestních sankcích za zneužívání trhu (směrnice o zneužívání trhu) (Úř. věst. 2014, L 173, s. 179); článek 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. 2017, L 198, s. 29); článek 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1673 ze dne 23. října 2018 o boji vedeném trestněprávní cestou proti praní peněz (Úř. věst. 2018, L 284, s. 22).

104. Z těchto důvodů mám výhrady k úvahám Soudního dvora v rozsudcích GS Media, Stichting Brein I („Filmspeler“) a Stichting Brein II („The Pirate Bay“). Bez ohledu na to, zda by bylo žádoucí, aby existovalo na unijní úrovni jednotné řešení pro jednání osob, které úmyslně usnadňují provádění protiprávních úkonů třetími osobami, a i kdyby taková jednotnost přispěla k zajištění vysoké úrovně ochrany autorského práva, nic to podle mého názoru nemění na tom, že unijní právo to za současného stavu nestanoví⁹⁵. Je na unijním normotvůrci, aby do unijního práva zahrnul režim sekundární odpovědnosti.

105. Zdůrazňuji skutečnost, že je třeba sankcionovat umístění hypertextových odkazů na protiprávně zveřejněná díla na internetových stránkách provedené s plným vědomím o této protiprávnosti, prodej takového přehrávače, jako je „Filmspeler“ a správu platformy jako „The Pirate Bay“. Není však nutné, aby za účelem dosažení tohoto výsledku byla taková jednání zařazena do působnosti čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Mám za to, že odpověď na taková jednání může a musí být nalezena v občanském právu členských států – či dokonce v jejich trestním právu. Výklad, který navrhuji, tedy neponechává autory v tomto ohledu bez ochrany.

106. Mimoto připomínám, že v rozsudcích Google France a L'Oréal v. eBay se Soudní dvůr rozhodl nerozšířit v oblasti práva ochranných známek rozsah primární odpovědnosti na jednání zprostředkovatelů, která mohou přispět k porušování práv z ochranných známek uživateli jejich služeb. Soudní dvůr v této otázce správně odkázal na pravidla v oblasti občanskoprávní odpovědnosti stanovená členskými státy a na omezení stanovená směrnicí 2000/31⁹⁶. Mám tedy pochybnosti ohledně nutnosti odchýlit se od takového přístupu v oblasti autorského práva, jelikož unijní právní předpisy mají v obou těchto oblastech obdobnou úroveň harmonizace a sledují stejný cíl spočívající ve vysoké úrovni ochrany duševního vlastnictví.

3. Podpůrně – k otázce, zda takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, úmyslně usnadňují provádění protiprávních činů třetími osobami

107. V případě, že by Soudní dvůr považoval za vhodné použít v projednávaných věcech rámec analýzy provedený v rozsudcích GS Media, Stichting Brein I („Filmspeler“) a Stichting Brein II („The Pirate Bay“), navzdory výhradám, které jsem vyjádřil v předchozím oddíle, podpůrně provedu přezkum projednávaných věcí z hlediska tohoto rámce analýzy.

108. Podle mého chápání těchto rozsudků musí být zásah jiné osoby, než je osoba, která svým rozhodnutím o tomto přenosu uskutečňuje v pravém slova smyslu „sdělování veřejnosti“, postaven při přenosu díla veřejnosti naroveň takovému „sdělování“, jsou-li splněna dvě kritéria.

109. *Jednak* dotčená osoba musí při uvedeném přenosu hrát „nepominutelnou roli“. V souladu s významem, který byl v uvedených rozsudcích tomuto pojmu dán, se tato „role“ vyznačuje tím, že tato osoba usnadňuje tento přenos⁹⁷. V projednávaných věcech je toto kritérium zjevně splněno u takových provozovatelů, jako jsou společnosti YouTube a Cyando.

110. *Kromě toho* musí být zásah uvedené osoby „úmyslný“ v tom smyslu, že si musí být vědoma protiprávnosti sdělování, které usnadňuje. Způsob, jakým musí být toto kritérium vykládáno v projednávaných věcech, je mnohem méně zřejmý. Celý problém vyplývá z neexistence rámce pro tento morální prvek v unijním právu. Mohu tedy pouze spekulovat a inspirovat se vodítky vyplývajícími

95 – Viz stanovisko generálního advokáta M. Poiarese Madura ve spojených věcech Google France a Google (C-236/08 až C-238/08, EU:C:2009:569, bod 48); stanovisko generálního advokáta N. Jääskinen ve věci L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2010:757, body 55 a 56) a stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:99, bod 3).

96 – Viz rozsudek Google France, bod 57, a rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 104.

97 – V tomto smyslu viz rozsudek Stichting Brein I („Filmspeler“), body 41 a 42, jakož i rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“), body 26, 34, 36 a 37. Ohledně pojmu „nepominutelná role“, jak je chápán podle mého názoru v jiných rozsudcích Soudního dvora, viz bod 72 tohoto stanoviska.

z rozsudků GS Media, Stichting Brein I („Filmspeler“) a Stichting Brein II („The Pirate Bay“), vnitrostátní judikatury v oblasti sekundární odpovědnosti a logiky vycházející z podmínek, které musí splnit poskytovatelé zprostředkovatelských služeb v souladu s čl. 14 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2000/31 proto, aby se na ně vztahovalo zproštění odpovědnosti stanovené v tomto ustanovení⁹⁸.

111. V tomto ohledu se lze podle mého názoru bez větších obtíží domnívat, jak uvádí předkládající soud a jak tvrdí Komise, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube nebo Cyando, „úmyslně“ zasahuje do protiprávního „sdělování veřejnosti“ daného díla, jež je prováděno prostřednictvím jeho platformy, pokud věděl nebo měl povědomí o existenci souboru obsahujícího dotčené dílo – zejména pokud mu byl tento soubor oznámen – a tento provozovatel nejednal neprodleně, jakmile se o tomto dozvěděl, a tento soubor nestáhl nebo k němu neznemožnil přístup⁹⁹. V takovém případě se totiž lze rozumně domnívat, že provozovatel tím, že nejednal, i když jednat mohl, schválil toto protiprávní „sdělování“ nebo prokázal svou zjevnou nedbalost. Otázky, za jakých okolností provozovatel nabude takovou vědomost nebo povědomí a zda případně jednal „neprodleně“, musí být podle mého názoru určeny na základě stejných zásad, jako jsou zásady uplatňované v rámci podmínek stanovených v čl. 14 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2000/31¹⁰⁰.

112. Naproti tomu se stejně jako Komise a na rozdíl od F. Petersona a společnosti Elsevier, jakož i německé a francouzské vlády domnívám, že vědomost o protiprávnosti nelze *presumovat* pouze z toho důvodu, že dotčený provozovatel sleduje cíl spočívající v dosahování zisku.

113. V rozsudku GS Media Soudní dvůr sice rozhodl, že pokud osoba, která umísťuje na internetové stránky hypertextové odkazy, které odkazují na chráněná díla, která byla bez svolení jejich autora protiprávně zveřejněna na jiných internetových stránkách, tak činí za účelem dosažení zisku, je třeba předpokládat (jako vyvratitelnou domněnku), že ví o tom, že tato díla jsou chráněna a že k tomu nemá svolení¹⁰¹. Nicméně kromě toho, že Soudní dvůr ve své následné judikatuře podle mého názoru omezil toto řešení na otázku hypertextových odkazů¹⁰², mám za to, že takovou domněnku nelze v žádném případě uplatnit v projednávaných věcech.

114. Ve věci, ve které byl vydán rozsudek GS Media, umístil sporné odkazy sám provozovatel dotčených internetových stránek. Věděl tedy o obsahu, na který tyto odkazy odkazovaly. Jak tvrdí společnost Cyando, tato okolnost představovala základ pro skutkovou domněnku. Na tomto základě mohl Soudní dvůr od takového provozovatele očekávat, že před tímto umístěním provede „nezbytná ověření“, aby se ujistil, že se nejedná o chráněná díla, protiprávně zveřejněná na stránkách, na které vedou tyto odkazy¹⁰³.

115. Naproti tomu připomínám, že provozovatel platformy v zásadě není tím, kdo zpřístupňuje obsah online. Použití řešení přijatého v rozsudku GS Media v tomto kontextu by znamenalo rozhodnout, že pokud tento provozovatel obecně sleduje dosažení zisku, má se za to, že ví o všech souborech, které se nachází na jeho serverech, a je si dále vědom jejich případné protiprávní povahy, přičemž by bylo

98 – Pokud bude totiž Soudní dvůr chtít zachovat kritérium vědomosti o protiprávnosti v rámci pojmu „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, bude se muset řídit zásadami, které vyplývají z čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31, ledaže by přijal riziko, že dospěje k situaci, která je uvedena v poznámce pod čarou 20 tohoto stanoviska, v níž je poskytovatel služby odpovědný na základě prvního ustanovení, ale zproštěn této odpovědnosti na základě ustanovení druhého.

99 – Viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:99, body 51 a 52) a *per analogiam* rozsudek GS Media, bod 49.

100 – Ohledně těchto otázek tedy odkazují na mou analýzu třetích předběžných otázek. Upřesňuji však, že myšlenka „vědomosti“ (která odkazuje na formulaci čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31, podle níž „[...] si poskytovatel není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace) odpovídá myšlence uvedené v bodě 49 rozsudku GS Media, podle které je osoba odpovědná, pokud „musela vědět“, že usnadňuje protiprávní sdělování.

101 – Viz rozsudek GS Media, bod 51.

102 – V bodě 49 rozsudku Stichting Brein I („Filmspeler“) Soudní dvůr zmínil domněnku stanovenou v rozsudku GS Media. Nicméně, i když byl prodej dotčeného multimediálního přehrávače uskutečněn za účelem dosažení zisku, ve skutečnosti Soudní dvůr tuto domněnku neuplatnil. Navíc v rozsudku Stichting Brein II („The Pirate Bay“) Soudní dvůr uvedenou domněnku dokonce ani neuvedl.

103 – Viz rozsudek GS Media, bod 51.

jeho úkolem vyvrátit tuto domněnku tím, že prokáže, že provedl „nezbytná ověření“. Takové řešení by přitom podle mého názoru znamenalo uložit takovému poskytovateli obecnou povinnost dohledu nad informacemi, které ukládá, a aktivního vyhledávání skutečností a okolností, z nichž je zjevná protiprávní činnost, a to v rozporu se zákazem stanoveným v tomto ohledu v čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31¹⁰⁴.

116. Zbývá ještě posoudit otázku, zda, jak tvrdí F. Peterson, společnost Elsevier a francouzská vláda, mohou být takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, odpovědní, pokud *si byli obecně a abstraktně vědomi* skutečnosti, že jejich platformy jsou (zejména) využívány třetími osobami k protiprávnímu sdílení chráněných děl online.

117. Tato otázka je velmi složitá. Řada výrobků nebo služeb může být stejně jako platformy YouTube a Uploaded používána k legálním, ba i společensky žádoucím účelům, jakož i k protiprávním účelům. Podle mého názoru nelze dodavatele takového výrobku nebo poskytovatele takové služby považovat za odpovědného za protiprávní používání těchto výrobků nebo služeb ze strany třetích osob pouze z toho důvodu, že o takovém použití ví nebo má na něj podezření. Takto nízký standard odpovědnosti by mohl odrazovat od výroby takových výrobků nebo poskytování takových služeb a jejich uvádění na trh na úkor jejich legálního používání – a v širším smyslu brzdit vývoj podobných nebo inovativních výrobků nebo služeb¹⁰⁵.

118. Rozhodující nemůže být ani pouhá skutečnost, že dodavatel má z těchto protiprávních použití zisk. V tomto ohledu F. Peterson, společnost Elsevier a francouzská vláda zdůraznili, že se YouTube financuje zejména prostřednictvím reklamy umístěné na platformě, že výše příjmů z reklamy, které má, se odvíjí od atraktivity obsahu, který je na ní zveřejňován, a že je „obecně přijímáno“, že v „převážné většině případů“ se jedná o chráněná díla zpřístupněná online bez svolení jejich autorů. Kromě toho, že tato logika je podle mého názoru poněkud zjednodušující ohledně takové platformy, jako je YouTube¹⁰⁶, poznamenávám, že příjmy z reklam umístěných na této platformě bez rozdílu závisí na její obecné návštěvnosti – a jsou tudíž závislé jak na jejím dovoleném používání, tak na jejím protiprávním používání. Jakýkoli dodavatel výrobku nebo poskytovatel služby, které mohou být těmito dvěma způsoby využívány, má přitom nutně část svého zisku od uživatelů, kteří si takový výrobek koupí nebo takovou službu využívají k protiprávním účelům. Je tedy třeba prokázat další skutečnosti.

119. V tomto ohledu je třeba zohlednit účel režimu sekundární odpovědnosti. Jak vyplývá z bodu 117 tohoto stanoviska, musí podle mého názoru takový režim usilovat o zamezení chování, která usnadňují porušování autorského práva, a současně neodrazovat od inovací nebo neztěžovat legální používání výrobků nebo služeb, které mohou být rovněž používány k protiprávním účelům.

104 – Viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci *Stichting Brein* (C-610/15, EU:C:2017:99, bod 52). Soudní dvůr dosud upřesnil meze, které stanoví čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31 ohledně soudních příkazů, které mohou být vydány vůči poskytovateli, který ukládá informace poskytované uživateli jeho služby (viz zejména rozsudek *L'Oréal v. eBay*, bod 139). Podle mého názoru je třeba toto ustanovení zohlednit nad rámec otázky těchto příkazů. Nelze totiž přijmout výklad unijního práva, který by měl za následek, že je takovému poskytovateli *ex ante* uložena taková povinnost. Kromě toho i za předpokladu, že by Soudní dvůr v rámci druhých předběžných otázek rozhodl, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube nebo Cyando, nespádají do působnosti článků 14 a 15 této směrnice, byla by obecná povinnost aktivního dohledu a vyhledávání neslučitelná s jinými ustanoveními unijního práva (viz oddíl F tohoto stanoviska).

105 – Viz *Supreme Court of the United States* (Nejvyšší soud, Spojené státy americké), *Sony Corp. of America v. Universal City Studios Inc.*, 464 US 417 (1984). Ve věci, ve které byl vydán tento rozsudek, se nositelé práv domáhali vzniku sekundární odpovědnosti společnosti Sony za výrobu videorekordéru „Betamax“ a jeho uvádění na trh z důvodu, že tato společnost prostřednictvím tohoto přehrávače poskytovala třetím osobám prostředky k porušování autorských práv (zejména protiprávní rozmnožení vysílaných programů) a že mohla rozumně vědět, že k takovému porušování bude docházet. Nicméně jejich žaloba byla zamítnuta z důvodu, že ačkoliv uvedený videorekordér mohl být použit protiprávně, mohl rovněž vést ke značnému množství legálního používání.

106 – V tomto ohledu poznamenávám, že i když společnost YouTube zcela jistě těží ze skutečnosti, že její platforma shromažďuje taková populární díla, jako jsou televizní vysílání, filmy nebo hudební klipy známých umělců, jejich přítomnost na této platformě není často nijak protiprávní. Jak totiž tvrdila společnost Google, aniž by toto tvrzení bylo rozporováno, mnoho poskytovatelů obsahu a nositelů práv zveřejňuje obsah na YouTube. Společnost Google kromě toho tvrdila, aniž by toto tvrzení bylo opět rozporováno, že YouTube zpřístupňuje kulturní, informační a vzdělávací obsah vytvořený uživateli, který je sám o sobě atraktivní (viz bod 43 tohoto stanoviska).

120. V tomto rámci, jak tvrdí finská vláda, může podle mého názoru odpovědnost poskytovatele služeb vzniknout, aniž je nutné prokázat, že tento poskytovatel věděl nebo měl povědomí o konkrétních porušeních autorského práva, pokud se prokáže, že tento poskytovatel měl při poskytování své služby v *úmyslu* usnadnit taková porušení ze strany třetích osob. Rozsudky Stichting Brein I („Filmspeler“) a Stichting Brein II („The Pirate Bay“) musí být podle mého názoru chápány v tomto smyslu. V prvním rozsudku Soudní dvůr zdůraznil, že prodávající přehrávače „Filmspeler“ si byl obecně vědom skutečnosti, že tento přehrávač může být používán k protiprávním účelům¹⁰⁷. Ve druhém rozsudku Soudní dvůr uvedl, že správci platformy „The Pirate Bay“ obecně věděli, že tato platforma usnadňuje přístup k dílům sdíleným bez předchozího svolení jejich autorů a že to každopádně nemohli nevědět s ohledem na okolnost, že velká část souborů torrent nacházejících se na této platformě odkazovala na taková díla¹⁰⁸. Ve věcech, ve kterých byly vydány tyto rozsudky, přitom tyto osoby *otevřeně vyjadřovaly svůj úmysl* usnadnit prostřednictvím svého přehrávače nebo své platformy provádění protiprávních „sdělování veřejnosti“ třetími osobami¹⁰⁹.

121. V projednávaných věcech ani společnost YouTube ani společnost Cyando otevřeně nepodporují protiprávní používání svých platforem. Frank Peterson a společnost Elsevier nicméně tvrdí, že tito provozovatelé by měli být odpovědní s *ohledem na způsob, jakým organizovali své služby*. V tomto ohledu připomínám, že žalobci v původním řízení se opírají o několik logik: zaprvé, uvedení provozovatelé prokazují úmyslnou slepotu ve vztahu k protiprávním používáním svých platforem (tím, že svým uživatelům umožňují zveřejňovat na platformách obsah automatizovaným způsobem a bez předchozí kontroly), zadruhé pobízejí je k takovému protiprávnímu používání a zatřetí ve vztahu k těmto používáním se dopouštějí nedbalosti (jelikož neplní povinnosti řádné péče tím, že ani v tomto případě neprovádějí předběžnou kontrolu obsahu zpřístupněného online)¹¹⁰.

122. Úvodem je třeba uvést několik upřesnění. Podle mého názoru nemůže být provozovatel odpovědný na základě údajné úmyslné slepoty nebo hrubé nedbalosti pouze z toho důvodu, že umožňuje uživatelům své platformy automaticky zveřejňovat na této platformě obsah a před jeho zpřístupněním online jej nekontroluje. Zaprvé nelze rozumně tvrdit, jak přesto činí společnost Elsevier, že tím, jak organizuje svou platformu, tento provozovatel usiluje pouze o to, aby se vyhnul jakékoli odpovědnosti¹¹¹. Zadruhé článek 15 směrnice 2000/31 brání tomu, aby bylo možné od takového poskytovatele očekávat, aby obecně a abstraktně dohlížel na informace, které ukládá, a aby aktivně vyhledával protiprávní činnosti na svých serverech. Skutečnost, že takový obecný dohled neprovádí, tedy nelze považovat za úmyslnou slepotu nebo nedbalost¹¹². Mimoto, obecněji, pouhá nedbalost poskytovatele by neměla pojmově stačit, s výjimkou situace uvedené v bodě 111 tohoto stanoviska, k prokázání, že jedná „úmyslně“ za účelem usnadnění porušování autorského práva, kterých se dopustili uživatelé jeho služeb.

107 – V tomto smyslu viz rozsudek Stichting Brein I („Filmspeler“), bod 50.

108 – Viz rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“), bod 45.

109 – Viz rozsudek Stichting Brein I („Filmspeler“), body 18 a 50, jakož i rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“), bod 45. Jak vysvětlím v rámci mé analýzy třetích předběžných otázek, na poskytovatele online, který demonstruje takový úmysl, se podle mého názoru nebude rovněž vztahovat zproštění odpovědnosti stanovené v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31. Viz *per analogiam* Supreme Court of the United States (Nejvyšší soud), *MGM Studios Inc. v. Grokster Ltd.*, 545 US 913, 2005. V tomto rozsudku byly dvě společnosti, které jsou dodavateli software umožňujícího sdílení souborů na síti *peer-to-peer*, shledány odpovědnými za porušování autorského práva, kterých se dopustili uživatelé tohoto software, jelikož otevřeně propagovaly možnost jeho protiprávního používání.

110 – Viz bod 63 tohoto stanoviska

111 – Společnost Elsevier tak ve skutečnosti cílí na odpovědnost poskytovatelů „tradičního“ obsahu, kteří vybírají obsah, který přenášejí. Jak jsem se přitom snažil prokázat, platformy nehrají stejnou roli.

112 – Opakuji, že i kdyby měl mít Soudní dvůr za to, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube nebo Cyando, nespadají do působnosti článků 14 a 15 směrnice 2000/31, brání takovému řešení jiná ustanovení unijního práva.

123. S ohledem na výše uvedené mám za to, že způsob, jakým poskytovatel organizuje svou službu, může skutečně za určitých okolností charakterizovat „úmyslnou povahu“ jeho zásahu při protiprávních činech „sdělování veřejnosti“ ze strany uživatelů této služby ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, jak jej vykládá Soudní dvůr v rozsudcích GS Media, Stichting Brein I („Filmspeler“) a Stichting Brein II („The Pirate Bay“). Tak je tomu v případě, kdy charakteristické rysy téže služby odhalí nedostatek dobré víry dotyčného poskytovatele, který se může projevit jako vůle k pobídce nebo úmyslná slepota ve vztahu k takovým porušováním autorského práva¹¹³.

124. V tomto ohledu je podle mého názoru třeba jednak ověřit, zda mají charakteristické rysy dotčené služby objektivní vysvětlení a poskytují přidanou hodnotu pro legální použití této služby, a jednak, zda poskytovatel přijal přiměřená opatření, aby zabránil protiprávním používáním uvedené služby¹¹⁴. Ohledně posledně uvedeného bodu nelze opět od poskytovatele očekávat, aby obecně kontroloval všechny soubory, které uživatelé jeho služby hodlají zveřejnit, před jejich zpřístupněním online – to vyžaduje čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31. Druhá složka testu by měla podle mého názoru spíše představovat obranu poskytovatelů služeb. V tomto ohledu může být dobrá víra poskytovatele vyvozena ze skutečnosti, že obecně s řádnou péčí plní povinnost odstranění vyplývající z čl. 14 odst. 1 této směrnice nebo jakékoli povinnosti, které by mu případně byly uloženy prostřednictvím soudního příkazu, nebo také ze skutečnosti, že tento poskytovatel dobrovolně provedl jiná opatření.

125. V projednávaných věcech přísluší vnitrostátnímu soudu, aby uplatnil tento test na takové provozovatele, jako jsou společnosti YouTube a Cyando. Podle mého názoru je nicméně užitečné poskytnout mu v tomto ohledu určité informace.

126. *Zaprvé* lze s ohledem na charakteristické rysy takové platformy, jako je YouTube, podle mého názoru stěží mít za to, že její provozovatel hodlá usnadnit protiprávní používání této platformy. Zejména skutečnost, že funkce vyhledávání a indexace uvedené platformy případně usnadňují přístup k protiprávnímu obsahu, nemůže představovat v tomto ohledu indicii. Tyto funkce mají objektivní vysvětlení a poskytují přidanou hodnotu pro legální použití této platformy. I když Soudní dvůr v rozsudku Stichting Brein II („The Pirate Bay“) uvedl skutečnost, že správci sporné platformy zavedli vyhledávač a indexovali uložené soubory, jako indicii „vědomé povahy“ jejich zásahu při protiprávním sdílení chráněných děl¹¹⁵, nelze toto posouzení oddělit od zvláštního kontextu uvedené věci, vyznačující se otevřeným úmyslem těchto správců usnadnit porušování autorského práva.

127. Mimoto na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Elsevier, mám za to, že skutečnost, že takový provozovatel platformy, jako je společnost YouTube, umožňuje určitým uživatelům vkládat reklamu do jejich videí a vyplácí jim část vytvořených příjmů¹¹⁶, nestačí k prokázání jeho vůle pobízet tyto uživatele k tomu, aby zpřístupnili chráněná díla online bez svolení jejich autorů. Naopak je nesporné, že, pokud jde o YouTube, k vložení těchto reklam dochází prostřednictvím Content ID, jehož cílem je zajistit, aby této možnosti mohli využít pouze nositelé práv, neboť automaticky odhaluje zpřístupňování videí obsahujících chráněná díla třetími osobami online, a případně umožňuje uvedeným nositelům, aby sami umísťovali reklamu do předmětného videa a získali z ní příjmy¹¹⁷.

113 – Takovým jednáním poskytovatel služeb podle mého názoru mimoto ztrácí nárok na zproštění odpovědnosti stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31.

114 – V tomto smyslu viz Stallings, E., „Improving Secondary Liability Standards in Copyrights by Examining Intent: Why Courts Should Consider Creating a Good-Faith Standard for Secondary Liability“, *Journal of the Copyright Society of the U. S. A.*, sv. 57, č. 4, 2010, s. 1017-1038.

115 – Viz rozsudek Stichting Brein II („The Pirate Bay“), body 36 a 38.

116 – Připomínám, že podle informací od předkládajícího soudu videa dotčená ve věci C-682/18 takové reklamy *a priori* neobsahovala.

117 – Viz bod 22 tohoto stanoviska.

128. To mě vede ke skutečnosti, že kromě toho společnost YouTube zavedla nástroje, zejména tento software, za účelem boje proti porušování autorského práva na své platformě¹¹⁸. Tato okolnost přispívá k prokázání, jak jsem uvedl v bodě 124 tohoto stanoviska, dobré víry provozovatele ve vztahu k protiprávním používáním své platformy¹¹⁹.

129. *Zadruhé* naproti tomu mám obavy, že ohledně Uploaded je situace méně jasná. V tomto ohledu se jednak na rozdíl od společnosti Elsevier nedomnívám, že skutečnost, že poskytovatel umožňuje uživatelům své platformy zpřístupňovat na této platformě soubory online „anonymně“, naznačuje jeho úmysl usnadnit porušování práv. Upřesňuji, že ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že zpřístupnění souboru online na Uploaded vyžaduje vytvoření účtu s uvedením jména, příjmení a e-mailové adresy. Společnost Elsevier tedy kritizuje skutečnost, že společnost Cyando nekontroluje pravdivost informací poskytnutých uživatelem prostřednictvím systému ověřování totožnosti nebo autentifikace. Přitom, i když může být možnost každého používat internet a služby online bez kontroly totožnosti skutečně zneužita jednotlivci se zlým úmyslem k sankcionovaným činnostem, mám za to, že tato možnost je nicméně chráněna natolik základními normami, jako je právo na soukromí, svoboda projevu a svědomí nebo ochrana údajů, zejména v unijním právu¹²⁰ a v právu mezinárodním¹²¹. Systémy ověřování totožnosti nebo autentifikace tak mohou být podle mého názoru zavedeny pouze u zvláštních služeb za podmínek stanovených zákonem.

130. Podle mého názoru ani pouhá skutečnost, že takový *Sharehoster* jako je Uploaded vytváří odkazy pro stahování shromážděných souborů a umožňuje je uživatelům volně sdílet, nemůže prokazovat úmysl usnadnit porušování autorského práva. Tyto odkazy mají objektivní vysvětlení a poskytují přidanou hodnotu pro legální použití služby. Ani podíl protiprávních použití Uploaded – ohledně kterého účastníci původního řízení poskytují přinejmenším protichůdné odhady¹²² – neumožňuje podle mého názoru sám o sobě prokázat takový úmysl ze strany jeho provozovatele, a to tím spíše, pokud tento provozovatel přijal přiměřená opatření k boji proti uvedeným použitím.

131. *Kromě toho* mám nicméně pochybnosti o takovém programu „partnerství“, jaký zavedla společnost Cyando. Připomínám, že v rámci tohoto programu vyplácí společnost Cyando určitým uživatelům odměnu v závislosti na počtu stažení souborů, které zpřístupnili online¹²³. Mám pochybnosti ohledně objektivního vysvětlení a přidané hodnoty takového programu pro legální použití služby. Naproti tomu bylo před vnitrostátními soudy prokázáno, že tento program podněcoval

118 – Viz body 21 a 22 tohoto stanoviska.

119 – Zdůrazňuji, že tento výklad neznamená, že by jakýkoli poskytovatel služeb měl zavést takový software a v opačném případě by mu měla být přičítána úmyslná slepota. Za současného stavu unijního práva jej k tomu nic nenutí – aniž je přitom dotčena možnost uložit prostřednictvím soudního příkazu na základě stanovených podmínek poskytovateli služeb, aby v závislosti na svých prostředcích používal nástroj filtrování (viz moje analýza čtvrtých předběžných otázek).

120 – Kromě ustanovení Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) týkajících se dotčených práv viz, v podobné oblasti, body 9, 33 a 34 odůvodnění, čl. 6 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. 2002, L 201, s. 37; Zvl. vyd. 13/029, s. 514).

121 – Viz Rada Evropy, prohlášení o svobodě projevu online přijaté Výborem ministrů dne 28. května 2003 na 840. zasedání zástupců ministrů, zásada 7; Office of the Special Rapporteur for Freedom of Expression, Inter-American Commission on Human Rights, *Freedom of expression and the Internet*, body 130 až 136, jakož i Organizace spojených národů, Valné shromáždění, zpráva zvláštního zpravodaje týkající se podpory ochrany práva na svobodu projevu a svobody názoru, A/HRC/29/32, 29. května 2015, s. 12, 16 a 56.

122 – Společnost Elsevier tvrdí, že obsah porušující autorské právo představuje 90 až 96 % souborů shromážděných na Uploaded, což je důvod, proč se Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) svou první otázkou písm. b) ve věci C-683/18 táže Soudního dvora na relevanci takové okolnosti. Uvedený soud kromě toho objasňuje, že za předpokladu, že by se skutečně jednalo o relevantní skutečnost, musela by toto tvrzení společnost Elsevier prokázat v rámci znovuvetření odvolacího řízení. Společnost Cyando uvádí, že pouze velmi nízký procentní podíl (řádově 1,1 %) všech skutečně prohlížených souborů se týká zpřístupnění obsahu chráněného autorským právem veřejnosti, což odpovídá 0,3 % celkového objemu uložených dat.

123 – V řádu několika desítek eur na tisíc stažení. Viz bod 31 tohoto stanoviska.

uživatelé, aby zpřístupňovali online známá díla za účelem jejich protiprávního stažení. Nevylučuji tedy, že „úmyslná povaha“ zásahu poskytovatele při protiprávních činech, kterých se dopustili jeho uživatelé, může být dovozena ze zavedení tohoto programu¹²⁴. Je případně věcí vnitrostátního soudu, aby to ověřil.

B. K působnosti zproštění odpovědnosti stanovenému v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 (druhé otázky)

132. Jak jsem uvedl, oddíl 4 směrnice 2000/31 obsahuje několik ustanovení týkajících se odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb. V rámci tohoto oddílu články 12, 13 a 14 této směrnice v odstavci 1 stanoví „bezpečný přístav“ (*safe harbour*), pro „pouhý přenos“, „*caching*“ a „shromažďování informací“¹²⁵.

133. Článek 14 odst. 1 směrnice 2000/31 se použije konkrétně v případě „služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby“. Toto ustanovení v podstatě stanoví, že poskytovatel takové služby *nemůže být odpovědný* za informace, které ukládá na žádost svých uživatelů, ledaže tento poskytovatel poté, co se dozvěděl o protiprávní povaze těchto informací nebo si ji uvědomil, neprodleně tyto informace neodstraní nebo neznemožní k nim přístup.

134. Zdůrazňuji, že cílem tohoto ustanovení není *pozitivně* určit odpovědnost takového poskytovatele. Omezuje se na *negativní* omezení situací, ve kterých může vzniknout jeho odpovědnost. Kromě toho se zproštění upravené v uvedeném ustanovení *týká pouze odpovědnosti, která může vyplývat z informací* poskytnutých uživateli jeho služby. Nezahrnuje *žádný jiný aspekt* činnosti tohoto poskytovatele¹²⁶.

135. Podstatou druhých otázek Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) je, zda se na takové provozovatele, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, může vztahovat čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 u souborů, které ukládají na žádost uživatelů jejich platform.

136. Mám za to, že tomu tak obecně je. Dříve než vysvětlím svůj názor, považuji nicméně za nezbytné vyjasnit bod týkající se vztahu mezi tímto ustanovením a čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29.

137. Podotýkám totiž, že uvedený soud formuloval své druhé otázky pouze pro případ, že by Soudní dvůr odpověděl – jak navrhuji – na první otázky záporně v tom smyslu, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, neuskutečňují „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 děl zpřístupněných uživateli jejich platform online, případně protiprávně. Zdá se tedy, že vychází z předpokladu, že v opačném případě, kdy by tito provozovatelé byli přímo odpovědní na základě uvedeného čl. 3 odst. 1 za taková protiprávní „sdělování“, by se *v zásadě* nemohli dovolávat zproštění stanoveného v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31¹²⁷.

124 – Viz *per analogiam* Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), 15. srpna 2013, I ZR 80/12 (*File-Hosting Service*), GRUR 1030, § 38. Takový program se značně liší od sdílení příjmů z reklamy prováděného takovou platformou pro sdílení videí, jako je YouTube. Zatímco sdílení příjmů lze v rámci takové platformy vysvětlit, program „partnerství“ je v rámci platformy určené ke shromažďování souborů podivnější. Kromě toho připomínám, že v rámci YouTube je toto sdílení příjmů prováděno zabezpečeným způsobem.

125 – Články 12 až 15 směrnice 2000/31 vycházejí z Digital Millennium Copyright Act (DMCA) (zákon tisíciletí o autorských právech k digitálnímu obsahu), přijatého americkým federálním zákonodárcem v roce 1998, který zavedl podobná zproštění odpovědnosti týkající se konkrétně autorského práva [obsažená v hlavě 17 kapitole 5 oddílu 512 United States Code (Sbírka zákonů Spojených států amerických)].

126 – Viz stanovisko generálního advokáta N. Jääskinen ve věci L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2010:757, bod 153).

127 – Podotýkám, že tato otázka je výslovně položena Soudnímu dvoru v probíhajících věcech C-442/19, Stichting Brein, a C-500/19, Puls 4 TV.

138. Článek 14 odst. 1 směrnice 2000/31 se nicméně použije horizontálně na *jakoukoli formu odpovědnosti*, která může vyplývat pro dotčené poskytovatele z jakéhokoliv druhu informací, které ukládají na žádost uživatelů jejich služeb, bez ohledu na zdroj této odpovědnosti, danou právní oblast a přesnou kvalifikaci nebo povahu uvedené odpovědnosti. Toto ustanovení tedy podle mého názoru zahrnuje *jak primární, tak i sekundární odpovědnost* za poskytnuté informace a činnosti, které tito uživatelé iniciují¹²⁸.

139. Mám tudíž za to, že i když se čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 v zásadě nepoužije, pokud poskytovatel služeb sděluje veřejnosti svůj „vlastní“ obsah, může se toto ustanovení naproti tomu použít, pokud byl sdělený obsah poskytnut, jako je tomu v projednávaných věcech, uživateli jeho služby¹²⁹. Tento výklad je podle mého názoru podpořen skutečností, že ani toto ustanovení, ani čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 nestanoví výjimku pro poskytovatele, kteří provádějí „sdělování veřejnosti“ děl poskytnutých uživateli jejich služeb. Bod 16 odůvodnění poslední uvedené směrnice naopak zdůrazňuje, že se tato směrnice použije, „[aniž jsou] dotčena ustanovení [směrnice 2000/31] týkající se odpovědnosti“.

140. Z toho vyplývá, že v případě, že by Soudní dvůr v rozporu s tím, co navrhuji, odpověděl na první otázky kladně, měl by přesto, aby poskytl předkládajícímu soudu užitečnou odpověď, odpovědět na druhé otázky. Kritéria charakterizující „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a podmínky použití čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 však mohou být vykládána soudržně, jak prokážu, tak, aby v praxi nedocházelo k překrývání mezi těmito dvěma ustanoveními.

141. Z článku 14 odst. 1 směrnice 2000/31 však vyplývá, že působnost tohoto ustanovení závisí na dvou kumulativních podmínkách: jednak se musí jednat o poskytnutí „služby informační společnosti“; kromě toho tato služba musí „[spočívat] v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby [...] na žádost“ tohoto příjemce.

142. Výklad *první podmínky* v projednávaných věcech nevyvolává obtíže. V tomto ohledu připomínám, že pojmem „služba informační společnosti“ se rozumí „každá služba poskytovaná zpravidla za úplat, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb“¹³⁰. Služby poskytované takovými provozovateli, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, jsou přitom zjevně poskytovány „na dálku“ „elektronicky“ a „na individuální žádost příjemce služeb“¹³¹. Kromě toho jsou tyto služby poskytovány „za úplat“. Skutečnost, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube, je odměňován zejména prostřednictvím reklamy a nepožaduje přímou platbu od uživatelů své platformy¹³², tento výklad nezpochybňuje¹³³.

128 – Viz bod 16 odůvodnění směrnice 2001/29; stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci *Mc Fadden* (C-484/14, EU:C:2016:170, bod 64); návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých právních aspektech elektronického obchodu na vnitřním trhu [COM(1998) 586 final (Úř. věst. 1999, C 30, s. 4)], s. 27 a 29, jakož i zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 21. listopadu 2003, První zpráva o uplatňování [směrnice 2000/31] [COM(2003) 702 final], s. 13. Zproštění odpovědnosti stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 se však použije, aniž je dotčena možnost, vyhrazená v odstavci 3 tohoto článku, dosáhnout vydání soudního příkazu vůči poskytovateli služeb (viz moje analýza čtvrtých předběžných otázek).

129 – Použití tohoto ustanovení je rovněž z povahy věci vyloučeno v případě, kdy je uživatel, který poskytuje dotčené informace, závislý na poskytovateli nebo podléhá jeho dohledu (viz čl. 14 odst. 2 směrnice 2000/31).

130 – Konkrétně čl. 2 písm. a) směrnice 2000/31 vymezuje pojem „služby informační společnosti“ odkazem na čl. 1 bod 2 směrnice Evropského Parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. 1998, L 204, s. 37; Zvl. vyd. 13/20, s. 337), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES ze dne 20. července 1998 (Úř. věst. 1998, L 217, s. 18; Zvl. 13/21, s. 8). Směrnice 98/34 byla nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. 2015, L 241, s. 1), jejíž čl. 1 odst. 1 písm. b) přebírá stejnou definici.

131 – Viz *per analogiam* rozsudek ze dne 19. prosince 2019, *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, body 47 a 48). V tomto ohledu v souladu s čl. 2 písm. d) směrnice 2000/31 je „příjemcem služby“ „každá fyzická nebo právnická osoba, která k profesním či jiným účelům využívá služeb informační společnosti, zejména pro vyhledávání či zpřístupňování informací“. Tento pojem se tedy vztahuje jak na uživatele, který zpřístupňuje soubor online, tak na uživatele, který si jej prohlédne nebo stáhne.

132 – Nelze však hovořit o „bezplatnosti“ služby pro uživatele. Jak jsem uvedl v poznámce pod čarou 11 tohoto stanoviska, YouTube shromažďuje značné množství osobních údajů týkajících se jejích uživatelů, které samy o sobě mají cenu. V tomto ohledu viz bod 24 odůvodnění, čl. 2 bod 7) a článek 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/770 ze dne 20. května 2019 o některých aspektech týkajících se smluv o poskytování digitálních programů a služeb (Úř. věst. 2019, L 136, s. 1).

133 – Viz bod 18 odůvodnění směrnice 2000/31 a rozsudek ze dne 11. září 2014, *Papasavvas* (C-291/13, EU:C:2014:2209, body 26 až 30).

143. Ohledně *druhé podmínky* je situace na první pohled méně zjevná. Na jedné straně je podle všeho jasné, že takový provozovatel, jako je společnost Cyando, poskytuje v rámci Uploaded službu „spočívající v ukládání“ souborů na jejích serverech, to znamená „informací“¹³⁴, které jsou „poskytovány příjemcem služby“, a sice uživatelem, který je zpřístupňuje online, a to „na žádost“ tohoto uživatele, neboť tento rozhoduje o dotčených souborech.

144. Na druhou stranu je však nesporné, že i když takový provozovatel, jako je YouTube, ukládá videa zpřístupněná online uživateli jeho platformy, jedná se pouze o jeden z mnoha aspektů činnosti tohoto provozovatele. Je tedy třeba určit, zda tato okolnost brání tomu, aby se na něj vztahoval čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31.

145. Podle mého názoru tomu tak není. I když totiž toto ustanovení vyžaduje, aby služba poskytovaná poskytovatelem „[spočívala] v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby“, neukládá, aby toto ukládání bylo *jediným předmětem, nebo dokonce hlavním předmětem činnosti*. Tato podmínka je naopak formulována velmi široce.

146. Z toho podle mého názoru vyplývá, že čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 se v zásadě může vztahovat na každého poskytovatele „služby informační společnosti“, který stejně jako společnosti YouTube nebo Cyando v rámci své služby provádí ukládání informací poskytovaných jeho uživateli na jejich žádost¹³⁵. Opakuji však, že zproštění stanovené v tomto ustanovení je v každém případě omezeno na odpovědnost, která může vyplývat z těchto informací, a nevztahuje se na ostatní aspekty činnosti dotčeného poskytovatele.

147. Dosud vydaná judikatura Soudního dvora se tímto přístupem řídí. V tomto ohledu Soudní dvůr v rozsudku Google France rozhodl, že se na takového poskytovatele služby optimalizace pro vyhledávače na internetu, jako je společnost Google u služby AdWords, může vztahovat čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. Soudní dvůr totiž rozhodl, že tato služba „[spočívá] v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby“ ve smyslu tohoto ustanovení, jelikož v rámci uvedené služby tento provozovatel ukládá určité informace, jako jsou klíčová slova vybraná uživateli, kteří jsou inzerenty, reklamní odkazy a obchodní sdělení připojená k těmto odkazům, jakož i adresy internetových stránek těchto inzerentů¹³⁶. Soudní dvůr zjevně nepovažoval za problematickou skutečnost, že ukládání uvedených informací je součástí širší činnosti.

148. Soudní dvůr nicméně stanovil výjimku. Podle Soudního dvora se může na poskytovatele služeb vztahovat zproštění odpovědnosti stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 u informací, které ukládá na žádost jeho uživatelů, pouze tehdy, pokud se jeho jednání omezuje na jednání „zprostředkovatele“ ve smyslu zamýšleném unijním normotvůrcem v rámci oddílu 4 této směrnice. S přihlédnutím k bodu 42 odůvodnění uvedené směrnice Soudní dvůr rozhodl, že je třeba v tomto ohledu přezkoumat, zda „role vykonávaná uvedeným poskytovatelem je neutrální v tom, že je jeho chování čistě technické, automatické a pasivní, což znamená, že nezná ani nekontroluje informace, která ukládá“ nebo zda naopak hraje „*aktivní roli*“ takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že uložená data zná nebo kontroluje“¹³⁷.

134 – Pojem „informace“ uvedený v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 musí být chápán široce (viz návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých právních aspektech elektronického obchodu na vnitřním trhu, s. 27).

135 – V tomto smyslu viz Montero, E., „Les responsabilités liées au web 2.0.“, *Revue du droit des technologies de l'information*, 2008, č. 32, s. 368 a Van Eecke, P., „Online Service Providers and Liability: A Plea for a Balances Approach“, *Common Market Law Review*, 2011, sv. 47, s. 1473. Tento výklad se opírá o zprávu o uplatňování této směrnice, s. 13, která široce odkazuje na „různé případy, kdy dochází k ukládání obsahu náležejícího třetím osobám“.

136 – Viz rozsudek Google France, body 110 a 111.

137 – Viz rozsudek Google France, body 112 až 114 a 120 (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

149. Podobně Soudní dvůr v rozsudku L'Oréal v. eBay rozhodl, že na takového provozovatele online tržiště, jako je společnost eBay, se může vztahovat čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. Soudní dvůr zde rovněž uvedl, že služba poskytovaná tímto provozovatelem spočívá zejména v ukládání informací poskytovaných uživateli tržiště. Jedná se zejména o údaje o jejich nabídkách k prodeji. Kromě toho zopakoval, že se na poskytovatele služeb může vztahovat zproštění odpovědnosti stanovené v tomto ustanovení u takových informací pouze v případě, že se jedná o „poskytovatele zprostředkovatelských služeb“. To však neplatí, pokud tento poskytovatel „namísto toho, aby se omezil na neutrální poskytnutí [své služby] prostřednictvím čistě technického a automatického zpracování dat poskytnutých jeho zákazníky, hraje aktivní roli takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že tato data zná nebo kontroluje“¹³⁸.

150. Z těchto rozsudků vyplývá, že na takové provozovatele, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, kteří v rámci své činnosti ukládají informace poskytované uživateli jejich platform, se může vztahovat zproštění odpovědnosti, která by mohla vyplývat z protiprávní povahy některých z těchto informací, stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31, pokud nehrají „aktivní roli“ takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že dotčené informace „znají nebo je kontrolují“.

151. V tomto ohledu upřesňuji, jak zdůrazňuje Komise, že každý poskytovatel služeb, který ukládá informace poskytované jeho uživateli, má nutně určitou kontrolu nad těmito informacemi. Zejména má technické možnosti tyto informace odstranit nebo k nim znemožnit přístup. Právě proto se od něj podle čl. 14 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2000/31 očekává, že tak učiní, jsou-li mu sděleny protiprávní informace¹³⁹. Tato možnost kontroly nemůže sama o sobě prokazovat, že poskytovatel služeb hraje „aktivní roli“ – ledaže by byl uvedený čl. 14 odst. 1 zbaven veškerého užitečného účinku¹⁴⁰.

152. „Aktivní role“ zamýšlená Soudním dvorem se ve skutečnosti právem vztahuje k samotnému obsahu informací poskytovaných uživateli. Judikaturu Soudního dvora chápu v tom smyslu, že poskytovatel hraje podobnou „aktivní roli“ takové povahy, že je možné konstatovat, že „zná nebo kontroluje“ informace, které ukládá na žádost uživatelů jeho služby, pokud se neomezuje na zpracování těchto informací, které je neutrální ve vztahu k jejich obsahu, ale díky povaze své činnosti se má za to, že získává *nad tímto obsahem kontrolu v oblasti duševního vlastnictví*. Tak je tomu v případě, kdy poskytovatel vybírá ukládané informace¹⁴¹, pokud se aktivně podílí na jejich obsahu jiným způsobem nebo také pokud prezentuje tyto informace v očích veřejnosti takovým způsobem, že se zdá, že jsou jeho. V takových případech poskytovatel vystupuje ze své role zprostředkovatele informací poskytovaných uživateli jeho služby: *přizpůsobuje si je*¹⁴².

153. Podle mého názoru přitom provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, zpravidla nehrají takovou „aktivní roli“ ve vztahu k informacím, které ukládají na žádost uživatelů jejich platform.

154. *Zaprvé* připomínám, že ke zpřístupnění souborů online na podobných platformách dochází automaticky, bez předchozího zobrazení nebo výběru ze strany jejich provozovatelů. Jak v podstatě tvrdí finská vláda a Komise, tito provozovatelé tedy nezískávají kontrolu nad těmito informacemi v okamžiku jejich zpřístupnění online.

138 – Viz rozsudek L'Oréal v. eBay, body 110, 112 a 113.

139 – Viz rozsudek ze dne 15. září 2016, Mc Fadden (C-484/14, EU:C:2016:689, body 61 až 64). Toto zjištění vedlo generálního advokáta N. Jääskinen v jeho stanovisku ve věci L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2010:757, body 139 až 142) k závěru, že bod 42 odůvodnění směrnice 2000/31, ze kterého Soudní dvůr vycházel v rozsudku Google France, aby vyvodil požadavek „neutrální role“ poskytovatele, pokud jde o informace poskytované uživateli jeho služby, se netýká shromažďování, ale pouze pouhého přenosu a *cachingu*.

140 – V tomto smyslu viz rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 115.

141 – V tomto smyslu v rozsudku ze dne 11. září 2014, Papasavvas (C-291/13, EU:C:2014:2209, body 45 et 46), Soudní dvůr rozhodl, že vydavatelská společnost, která na svých internetových stránkách zveřejní elektronickou verzi deníku, zná informace, které publikuje, a vykonává nad nimi kontrolu – neboť je vybírá –, takže tohoto vydavatele nelze považovat za „poskytovatele zprostředkovatelských služeb“ ve smyslu čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31.

142 – V témže smyslu viz Husovec, *op. cit.*, s. 56 a 57.

155. *Zadruhé* na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Elsevier, skutečnost, že uložené informace jsou k dispozici a ke stažení přímo na týchž platformách, nemůže ukazovat na „aktivní roli“ ze strany jejich provozovatelů. V tomto ohledu není důležité, že poskytovatel *kontroluje přístup* k informacím, které ukládá na žádost uživatelů své služby. Například pro přístup k inzerátům zpřístupněným online přes *AdWords* je nezbytné používat vyhledávač Google¹⁴³. Stejně tak, pro přístup k nabídkám k prodeji zpřístupněným online na eBay je třeba navštívit jeho online tržiště¹⁴⁴. Soudní dvůr tuto okolnost v rozsudcích *Google France a L'Oréal v. eBay* správně nepovažoval za relevantní. Rozhodující je totiž pouze to, zda poskytovatel *kontroluje obsah* ukládaných informací. Okolnost, že jsou tyto informace přístupné na platformě nebo internetových stránkách poskytovatele, to nemůže naznačovat, neboť jejich prohlížení nebo stažení na individuální žádost uživatele je uskutečňováno „výhradně technickými a automatickými“ postupy.

156. *Zatřetí* navzdory tomu, co uvádí společnost Elsevier, nejsem přesvědčen, že takový provozovatel, jako jsou společnosti YouTube nebo Cyando, prezentuje v očích třetích osob informace, které ukládá na žádost svých uživatelů a k nimž poskytuje přístup na své platformě, takovým způsobem, že se zdá, že jsou jeho. Jednak tomu tak není, jelikož provozovatel jako společnost YouTube uvádí u každého videa zveřejněného na jeho platformě, který uživatel jej zpřístupnil online. Kromě toho, průměrný přiměřeně obezřetný uživatel internetu ví, že soubory uložené prostřednictvím platformy pro shromažďování a sdílení souborů, jako je Uploaded, nepocházejí zpravidla od jejího poskytovatele.

157. *Začtvrté* mám za to, že skutečnost, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube¹⁴⁵, strukturuje způsob prezentace videí poskytovaných uživateli na platformě tím, že je začlení do standardního zobrazovacího rozhraní a indexuje je do různých rubrik, ani skutečnost, že tato platforma zahrnuje funkci vyhledávání a provozovatel zpracovává výsledky vyhledávání, shrnuté na úvodní stránce ve formě zařazení videí do různých kategorií, nemohou prokázat, že tento provozovatel hraje „aktivní roli“ ve vztahu k těmto videím.

158. Skutečnost, že poskytovatel strukturuje způsob prezentace informací poskytovaných uživateli jeho služby na své platformě nebo internetových stránkách s cílem usnadnit jejich používání, a tudíž optimalizovat přístup k těmto informacím, není podle mého názoru relevantní. Opačný argument uplatněný zejména F. Petersonem a francouzskou vládou podle mého názoru odráží chybné pochopení rozsudku *L'Oréal v. eBay*. Když Soudní dvůr v tomto rozsudku rozhodl, že takový poskytovatel, jako je společnost eBay, hraje „aktivní roli“, když poskytuje určitým prodávajícím u daných nabídek k prodeji pomoc spočívající v „optimalizaci prezentace [těchto nabídek]“¹⁴⁶, měl tím na mysli skutečnost, že společnost eBay někdy poskytuje *individuální pomoc* u způsobu optimalizace, zhodnocování a uspořádání *obsahu konkrétních nabídek*¹⁴⁷. Poskytnutím takové pomoci se totiž společnost eBay aktivně podílí na obsahu dotčených nabídek, jak je uvedeno v bodě 152 tohoto stanoviska¹⁴⁸.

143 – Viz rozsudek *Google France*, bod 117.

144 – Společnost Elsevier dále tvrdí, že na takovém online tržišti, jako je eBay, poskytuje veřejnosti přístup k prodáváním výrobkům prodávající uživatel, a nikoliv provozovatel, neboť prodávající uživatel dodává tyto výrobky kupujícím. Naproti tomu, pokud jde o YouTube, přístup k videím poskytuje provozovatel. Tento argument je podle mého názoru zmatečný. „Informacemi“ ukládanými na žádost uživatelů tržiště nejsou *výrobky* nabízené k prodeji, ale samotné *nabídky* k prodeji. eBay poskytuje přístup k těmto posledně uvedeným „informacím“ stejně jako YouTube poskytuje přístup k „informacím“, které představují videa zpřístupněná online jeho uživateli. V obou těchto případech jsou tyto různé „informace“ poskytovány uživateli.

145 – Připomínám, že tak tomu není v případě platformy Uploaded.

146 – Viz rozsudek *L'Oréal v. eBay*, body 114 a 116.

147 – Viz rozsudek *L'Oréal v. eBay*, bod 31.

148 – V témže smyslu viz rozsudek *Google France*, bod 118, ve kterém Soudní dvůr považoval za relevantní „roli, kterou společnost Google hraje při vypracování obchodního sdělení připojeného k reklamnímu odkazu nebo při stanovení či výběru klíčových slov“.

159. Soudní dvůr však tím neměl na mysli skutečnost, že společnost eBay strukturuje obecnou prezentaci nabídek k prodeji zpřístupněných online jejím tržišti¹⁴⁹. Skutečnost, že poskytovatel kontroluje podmínky prezentace informací, které ukládá na žádost uživatelů své služby, neprokazuje, že kontroluje obsah těchto informací. V tomto ohledu je podle mého názoru relevantní pouze individuální pomoc týkající se konkrétní informace. Stručně řečeno, pokud takový provozovatel, jako je společnost YouTube, neposkytuje uživatelům své platformy individuálně pomoc ohledně způsobu optimalizace jejich videí¹⁵⁰, nehraje ve vztahu ke shromážděným videím „aktivní roli“.

160. Pokud jde dále o vyhledávací a indexační funkce, mimoto, že takové funkce jsou obecně nezbytné k tomu, aby si uživatelé platformy mohli vyhledat informace, které si chtějí prohlédnout, připomínám, že tyto funkce jsou prováděny automatizovaným způsobem. Jedná se tedy o „výhradně technické a automatické zpracování“ informací uložených na žádost uživatelů, jak jej uvádí Soudní dvůr ve své judikatuře¹⁵¹. Okolnost, že poskytovatel vyvinul nástroje, a zejména algoritmus umožňující toto zpracování, a že z tohoto důvodu kontroluje zejména *podmínky zobrazování* výsledků vyhledávání, neprokazuje, že by měl kontrolu nad *obsahem* vyhledávaných informací¹⁵².

161. *Zapáté* na rozdíl od toho, co tvrdí F. Peterson a francouzská vláda, ani skutečnost, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube, poskytuje uživatelům zaregistrovaným na jeho platformě přehled „doporučených videí“, nemůže prokazovat „aktivní roli“ uvedeného provozovatele. I zde tento argument odráží chybné pochopení rozsudku L'Oréal v. eBay. Soudní dvůr tím, že v tomto rozsudku uvedl, že takový poskytovatel, jako je společnost eBay, hraje takovou „aktivní roli“, když poskytuje určitým prodávajícím u daných nabídek k prodeji pomoc spočívající v „propagaci těchto nabídek“¹⁵³, měl na mysli okolnosti, že společnost eBay někdy sama *propaguje určité nabídky mimo své tržiště* na internetu zejména prostřednictvím služby optimalizace pro vyhledávače *AdWords*¹⁵⁴. Společnost eBay získává kontrolu v oblasti duševního vlastnictví nad těmito nabídkami, protože je využívá k propagaci svého tržiště, a tak si je přizpůsobuje.

162. Naproti tomu skutečnost, že takový provozovatel, jako je společnost YouTube, automatizovaným způsobem doporučuje uživatelům své platformy videa obdobná videím, která dříve sledovali, není podle mého názoru rozhodující. Je nesporné, že společnost eBay rovněž doporučuje stejným způsobem uživatelům svého tržiště nabídky obdobné těm, které si v minulosti prohlíželi. Soudní dvůr však podle mého názoru tuto okolnost v rozsudku L'Oréal v. eBay¹⁵⁵ nezohlednil. I v tomto případě se jedná *a priori* o „výhradně technické a automatické zpracování“ ukládaných informací. Okolnost, že poskytovatel vyvinul nástroje, a zejména algoritmus umožňující toto zpracování, a že z tohoto důvodu kontroluje *podmínky zobrazení* doporučených informací, opět neprokazuje, že by měl kontrolu nad jejich *obsahem*¹⁵⁶.

149 – To dokazuje skutečnost, že Soudní dvůr vycházel z myšlenky optimalizace „prezentace *dotčených nabídek k prodeji*“ (rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 116) (kurzivou zvýraznil autor stanoviska). Pokud by měl Soudní dvůr na mysli obecné uspořádání nabídek k prodeji prezentovaných na tržišti, takové upřesnění by neprovedl a nevyzval by ani vnitrostátní soud k tomu, aby ověřil, zda společnost eBay hrála „aktivní roli“ „ve vztahu k nabídkám k prodeji, které jsou předmětem věci v původním řízení“ (bod 117 tohoto rozsudku). Společnost eBay by totiž měla „aktivní roli“ ve vztahu k jakékoliv nabídce k prodeji, protože by všechny tyto nabídky spadaly do této obecné struktury.

150 – Například úpravou některých pasáží dotčených videí, výběrem lepší hudby na pozadí, zlepšením střihu, atd.

151 – Viz *per analogiam* rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 113.

152 – Viz *per analogiam* rozsudek Google France, body 115 a 117.

153 – Rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 116.

154 – Viz rozsudek L'Oréal v. eBay, body 38, 39 a 114.

155 – I v tomto případě, kdyby měl Soudní dvůr na mysli tento druh doporučení, nevyzval by vnitrostátní soud k tomu, aby ověřil, zda společnost eBay hrála „aktivní roli“ „ve vztahu k nabídkám k prodeji, které jsou předmětem věci v původním řízení“ (rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 117). Tato „aktivní role“ by totiž existovala pro všechny nabídky prezentované na tržišti, neboť jakákoli z nich může být potenciálně doporučena danému uživateli podle naprogramování algoritmu.

156 – Viz *per analogiam* rozsudek Google France, bod 115. Tím není dotčena možnost, aby byl poskytovatel, pokud kontroluje takový algoritmus, odpovědný za škody způsobené fungováním tohoto algoritmu jako takového. Tak by tomu mohlo být zejména v případě, kdy by uvedený algoritmus protiprávně diskriminoval určitý obsah nebo určité uživatele. Opakuji, že se zproštění stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 týká pouze odpovědnosti vyplývající z ukládaných informací.

163. *Zašesté* na rozdíl od toho, co tvrdí F. Peterson a společnost Elsevier, hospodářský model přijatý takovými provozovateli, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, nemůže prokazovat, že tito provozovatelé mají „aktivní roli“ ohledně informací, které ukládají na žádost uživatelů svých platform.

164. V tomto ohledu je skutečnost, že poskytovatel je odměňován za svou službu, jednou z podmínek charakterizujících „službu informační společnosti“. Potažmo se tedy jedná o předpoklad k tomu, aby se na něj vztahoval čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. Kromě toho skutečnost, že tato odměna spočívá zejména v příjmech z reklamy, které nezávisí na poskytovaném úložišti, ale na atraktivitě informací ukládaných na žádost uživatelů platformy, není podle mého názoru relevantní¹⁵⁷. V tomto ohledu připomínám, že unijní normotvůrce hodlal do působnosti této směrnice zahrnout poskytovatele služeb, kteří se financují zejména prostřednictvím reklamy¹⁵⁸. Dále nic ve znění čl. 14 odst. 1 uvedené směrnice nenasvědčuje tomu, že by takový poskytovatel měl být vyloučen z působnosti tohoto ustanovení z toho důvodu, že je tímto způsobem odměňován.

165. Navíc připomínám, že Soudní dvůr v rozsudcích Google France a L'Oréal v. eBay rozhodl, že pouhá okolnost, že služba je placená a že poskytovatel stanoví podmínky odměňování, nemůže prokazovat jeho „aktivní roli“¹⁵⁹. Odměna společnosti Google v rámci služby AdWords přitom závisí na atraktivitě ukládaných informací, neboť výše této odměny se mění v závislosti na počtu prokliků na reklamní odkazy používající klíčová slova zvolená uživateli, kteří jsou inzerenty¹⁶⁰. Podobně odměna společnosti eBay závisí rovněž na ukládaných informacích, neboť společnost eBay pobírá určité procento z transakcí provedených na základě nabídek k prodeji¹⁶¹. Soudní dvůr tedy v těchto rozsudcích implicitně, ale nutně uznal, že taková okolnost není relevantní¹⁶².

166. *Zasedmé* na poskytovatele nelze nahlížet tak, že hraje „aktivní roli“ ve vztahu k informacím, které ukládá, pouze z toho důvodu, že proaktivně provádí určité kontroly, jako jsou kontroly prováděné společností YouTube prostřednictvím Content ID, za účelem odhalení výskytu protiprávních informací na jejich serverech. Jak totiž zdůrazňuje finská vláda, z bodu 40 odůvodnění směrnice 2000/31 vyplývá, že ustanovení této směrnice o odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb „by neměla [...] bránit v rozvíjení a účinném provádění [...] technických kontrolních přístrojů zpřístupněných digitální technikou [technických nástrojů dohledu, které umožňuje digitální technika]“. Ostatně podle mého názoru je třeba se vyhnout výkladu „aktivní role“, který by mohl vést k paradoxnímu výsledku, podle kterého by se na poskytovatele služeb, který provádí z vlastního podnětu určité vyhledávání informací, které ukládá, za účelem boje zejména proti porušování autorského práva v zájmu nositelů práv, nevztahovalo zproštění odpovědnosti stanovené v čl. 14 odst. 1 uvedené směrnice, a bylo by s ním tedy zacházeno přísněji než s poskytovatelem, který tak nečiní¹⁶³.

167. *Konečně* připomínám, že v rozsudcích SABAM¹⁶⁴ a Glawischnig-Piesczek¹⁶⁵ Soudní dvůr analogicky uvedl, že „je nesporné“, že se provozovatelé platform sociální sítě mohou dovolávat čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 u informací, které ukládají na žádost svých uživatelů. I když, jak poznamenala francouzská vláda na jednání, výraz „je nesporné“ zdůrazňuje, že Soudní dvůr v těchto

157 – Viz *per analogiam* Cour de cassation (Kasační soud, Francie), první občanskoprávní senát, rozsudek č. 165 ze dne 17. února 2011, Carion v. Société Dailymotion, č. 09-67.896.

158 – Viz bod 18 odůvodnění směrnice 2000/31.

159 – Viz rozsudek Google France, bod 116, a rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 115.

160 – Viz rozsudek Google France, bod 25.

161 – Viz rozsudek L'Oréal v. eBay, body 28 a 110.

162 – Je to o to pozoruhodnější, že generální advokát M. Poiares Maduro ve svém stanovisku ve spojených věcech Google France a Google (C-236/08 až C-238/08, EU:C:2009:569, body 144 a 145) navrhl Soudnímu dvoru opačný přístup.

163 – V tomto smyslu viz bod 26 odůvodnění doporučení Komise (EU) 2018/334 ze dne 1. března 2018 o opatřeních pro efektivní boj proti nezákonnému obsahu online (Úř. věst. 2018, L 63, s. 50). Z rozsudku L'Oréal v. eBay ostatně implicitně, ale nutně vyplývá, že poskytovatel služeb může provádět vlastní vyhledávání, aniž z tohoto důvodu ztrácí svou „neutrální roli“ (viz body 46 a 122 tohoto rozsudku).

164 – Rozsudek ze dne 16. února 2012 (C-360/10, EU:C:2012:85, bod 27).

165 – Rozsudek ze dne 3. října 2019 (C-18/18, EU:C:2019:821, bod 22).

rozsudcích vycházel z předpokladu, který účastníci řízení nebo předkládající soudy nezpochybnili, uvádím nicméně, že Soudní dvůr v rámci rozhodnutí o předběžných otázkách neváhá zpochybnit předpoklady týkající se výkladu unijního práva, které se mu zdají být pochybné¹⁶⁶. Přitom podotýkám, že v tomto případě tak neučinil¹⁶⁷.

168. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr na druhé předběžné otázky odpověděl tak, že se na takového provozovatele platformy pro sdílení videí, jako je společnost YouTube, a na takového provozovatele platformy pro shromažďování a sdílení souborů, jako je společnost Cyando, může v zásadě vztahovat zproštění stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 u jakékoli odpovědnosti, která může vyplývat ze souborů, které ukládají na žádost uživatelů svých platforem¹⁶⁸.

C. K podmínce zproštění, která se týká neseznámení se s protiprávní informací nebo nevědomosti o ní, stanovené v čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31 (třetí otázka)

169. Jak jsem vysvětlil v rámci mé analýzy druhých předběžných otázek, takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube nebo Cyando, se v zásadě mohou dovolávat čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. V souladu s tímto ustanovením nemůže být poskytovatel odpovědný za informace, které ukládá na žádost uživatelů jeho služby, pokud (a) nebyl „účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací“, a pokud jde o nárok na náhradu škody, není si „vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace“¹⁶⁹, nebo b) jakmile se o tomto dozvěděl, „jednal s cílem odstranit tyto informace nebo k nim znemožnit přístup“.

170. Třetími otázkami se předkládající soud táže Soudního dvora na výklad podmínky uvedené v u čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31. Podstatou jeho otázky je, zda se tato podmínka vztahuje na konkrétní protiprávní informace.

171. Odpověď na tuto otázku má zásadní důsledky pro všechny situace, kdy je vyžadována odpovědnost poskytovatele služeb za protiprávní informace, které ukládá. Podstatou této otázky je, zda proto, aby poskytovatel přišel o výhodu zproštění stanoveného v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31, musí žalobce prokázat, že tento poskytovatel byl „seznámen“ *konkrétně s těmito informacemi* nebo „si [jich] byl vědom“, nebo zda postačí, aby prokázal, že uvedený poskytovatel byl „seznámen“ *obecně a abstraktně s tím, že ukládá protiprávní informace a že jeho služby jsou využívány k protiprávním činnostem*, nebo „si [toho] byl vědom“.

172. Domnívám se, že případy uvedené v čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31 skutečně odkazují na konkrétní protiprávní informace.

166 – Viz zejména rozsudek ze dne 29. července 2019, Funke Medien NRW (C-469/17, EU:C:2019:623, body 16 až 26).

167 – Navíc sám unijní normotvůrce má za to, že se na takového provozovatele platformy, jako je společnost YouTube, může vztahovat čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31, neboť různá ustanovení unijního práva předpokládají použití tohoto článku na takového provozovatele. Viz zejména čl. 28a odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu (Úř. věst. 2018, L 303, s. 69), který stanoví, že „se [...] články 12 až 15 směrnice [2000/31] použijí na poskytovatele platforem pro sdílení videonahrávek považované za usazené v některém členském státě“ (viz rovněž článek 28c této směrnice).

168 – Aniž je nicméně dotčeno omezení připomenuté v bodě 146 tohoto stanoviska.

169 – Pro zjednodušení budu v tomto stanovisku používat pojem „účinné seznámení se“ k označení případu uvedeného v prvním výrazu čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31 a pojem „vědomost“ k označení případu uvedeného ve druhém výrazu tohoto ustanovení.

173. Jak zdůrazňuje předkládající soud a jak tvrdily společnost Google, jakož i německá a francouzská vláda, tento výklad vyplývá ze samotného znění čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31, kde se [ve francouzském jazykovém znění] používá určitý člen („*l'activité* ou [...] *l'information illicites*“ a „*l'activité* ou *l'information illicite*“) (kurziva provedena autorem tohoto stanoviska)¹⁷⁰. Pokud by si unijní zákonodárce přál odkázat na obecné seznámení se nebo vědomost o tom, že se protiprávní informace nacházejí na serverech poskytovatele nebo že jsou jeho služby využívány k protiprávním činnostem, použil by neurčitý člen („*une activité* ou *une information illicites*“ nebo „*d'activités* ou *d'informations illicites*“). Dále uvádím, že čl. 14 odst. 1 písm. b) uvedené směrnice používá rovněž určitý člen („*retirer les informations* ou rendre l'accès à *celles-ci* impossible“) (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

174. Tento výklad platí rovněž s ohledem na obecný kontext, do kterého spadá čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31, a na cíl, který toto ustanovení sleduje.

175. V tomto ohledu připomínám, že unijní normotvůrce zamýšlel zavedením zproštění odpovědnosti stanovených v oddíle 4 směrnice 2000/31 umožnit poskytovatelům zprostředkovatelských služeb poskytovat služby, aniž by nesli nepřiměřené riziko odpovědnosti za informace, které zpracovávají na žádost svých uživatelů. Cílem čl. 14 odst. 1 této směrnice je zejména zabránit tomu, aby tito poskytovatelé byli obecně shledáni odpovědnými z důvodu protiprávnosti informací, které ukládají, jejichž počet je často značný a nad kterými z tohoto důvodu v zásadě nemají kontrolu v oblasti duševního vlastnictví. Uvedený normotvůrce měl v tomto ohledu v úmyslu zavést rovnováhu mezi různými dotčenými zájmy. Jednak těmto poskytovatelům nemůže být v souladu s čl. 15 odst. 1 uvedené směrnice uložena obecná povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace nebo obecná povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost. Kromě toho titíž poskytovatelé musí, jakmile zjistí protiprávní informaci nebo se o ní dozví, neprodleně jednat s cílem odstranit tuto informaci nebo k ní znemožnit přístup při dodržování zásady svobody projevu a s ní spojených postupů stanovených na vnitrostátní úrovni¹⁷¹.

176. Článek 14 odst. 1 směrnice 2000/31 má tedy tvořit podklad pro rozvoj postupů označovaných jako „oznamování a odstraňování“ (*notice and take down*)¹⁷² na úrovni členských států a podmínky stanovené v jeho písmenech a) a b) tedy odrážejí logiku těchto postupů: pokud se poskytovatel služeb dozví o *konkrétní protiprávní informaci*¹⁷³, musí ji neprodleně odstranit.

177. Frank Peterson a společnost Elsevier nicméně namítají, že na takových platformách, jako jsou YouTube a Uploaded, dochází k velkému počtu protiprávních použití, která jsou řádně oznamována jejich provozovatelům. Žalobci v původním řízení tedy opět tvrdí, že tito provozovatelé tedy musí podléhat povinností řádné péče, jejíž náplní je předcházet protiprávním jednáním na jejich platformách a aktivně je vyhledávat. V důsledku toho se nemohou dovolávat neznalosti konkrétních protiprávních informací, které se zde nacházejí. V tomto ohledu je třeba presumovat jejich „seznámení se“ nebo jejich „vědomost“.

178. Podle mého názoru není výklad takto navrhovaný nositeli práv jednoduše slučitelný s unijním právem v jeho současném stavu.

170 – Tak je tomu i ve značné většině ostatních jazykových verzí směrnice 2000/31. Frank Peterson a společnost Elsevier namítají, že anglické znění této směrnice podporuje opačný výklad. Nejsem o tom přesvědčen. V této verzi sice první výraz čl. 14 odst. 1 písm. a) této směrnice neobsahuje určitý člen („[...] the provider does not have actual knowledge of *illegal activity* or information [...]“). Druhý výraz však používá určitý člen („[...] is not aware of facts or circumstances from which *the illegal activity* or information is apparent [...]“) (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

171 – Viz body 40, 41 a 46 odůvodnění směrnice 2000/31.

172 – Viz bod 40 odůvodnění a čl. 14 odst. 3 směrnice 2000/31. Na rozdíl od oddílu 512 zavedeného DMCA tedy směrnice 2000/31 nestanoví harmonizovaný postup pro oznamování a odstraňování.

173 – Tím mám na mysli: zaměstnanec poskytovatele služby se dozví. Nelze mít za to, že poskytovatel „byl seznámen“ s protiprávní informací, kterou ukládá, nebo „si [jí] byl vědom“ ve smyslu čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 například z toho důvodu, že tuto informaci automatizovaným způsobem zpracoval. Takový výklad by toto ustanovení zbavil veškerého užitečného účinku, neboť jakýkoli poskytovatel, který informace shromažďuje, je nutně veden k takovému zpracování.

179. Taková argumentace není především v souladu s prvním výrazem čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31, který se týká „účinného seznámení se“. K prokázání takového „účinného seznámení se“ je třeba vycházet nikoli z toho, co by poskytovatel věděl, kdyby jednal s řádnou péčí, ale z toho, co skutečně věděl¹⁷⁴.

180. Další vysvětlení jsou potřeba ohledně případu „vědomosti“ uvedeného ve druhém výrazu čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31. Soudní dvůr v tomto ohledu poskytl několik upřesnění v rozsudku L'Oréal v. eBay. Připomínám, že ve věci, ve které byl vydán tento rozsudek, byla požadována odpovědnost společnosti eBay za určité nabídky k prodeji, které byly zpřístupněny online na jejím tržišti a mohly porušovat práva z ochranné známky společnosti L'Oréal. V této souvislosti Soudní dvůr upřesnil, že za účelem určení, zda si byl provozovatel tržiště „vědom“ takových nabídek ve smyslu tohoto ustanovení, je třeba ověřit, zda „si byl vědom skutečností nebo okolností, na základě nichž by hospodářský subjekt postupující s řádnou péčí musel konstatovat dotčenou protiprávnost a jednat v souladu [s čl. 14 odst. 1 písm. b) této směrnice]“. Tak tomu může být v případě „každé situace, kdy se dotýčný poskytovatel tak či onak dozví o takových skutečnostech nebo okolnostech“, a zejména pokud „z vlastního podnětu odhalí existenci protiprávní činnosti nebo informace“ nebo dále „je mu existence takové činnosti nebo takové informace oznámena“¹⁷⁵.

181. Z tohoto rozsudku vyplývá, že poskytovatel služeb má na základě čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 skutečně určité povinnosti řádné péče. Z tohoto důvodu může takový poskytovatel někdy přijít o výhodu zproštění odpovědnosti stanoveného v tomto ustanovení z toho důvodu, že měl vědět, že daná informace byla protiprávní, a že ji i přesto neodstranil.

182. Tyto povinnosti řádné péče jsou však mnohem cílenější, než jak to navrhuji žalobci v původním řízení. Podle mého názoru nelze z uvedeného rozsudku vyvodit, že by poskytovatel služeb proto, aby jednal jako „hospodářský subjekt postupující s řádnou péčí“, musel, pokud si je abstraktně vědom skutečností, že se na jeho serverech nacházejí protiprávní informace, obecně aktivně vyhledávat takové protiprávní informace, a v důsledku toho by platila domněnka, že si je „vědom“ všech takových informací.

183. V tomto ohledu je zjevné, že vzhledem k počtu nabídek k prodeji zveřejňovaných denně na takovém tržišti, jako je eBay, provozovatel takového tržiště ví, že řada z nich může porušovat práva duševního vlastnictví. Soudní dvůr však v rozsudku L'Oréal v. eBay nerozhodl, že se má za to, že takový provozovatel si je „vědom“ jakékoli z těchto nabídek porušujících práva. Soudní dvůr měl naopak za to, že je třeba ověřit, zda tomuto poskytovateli byly skutečnosti nebo okolnosti *týkající se dotčených nabídek k prodeji* oznámeny. Podle Soudního dvora bylo třeba zejména ověřit, zda uvedený poskytovatel obdržel dostatečně přesné a podložené oznámení *týkající se těchto nabídek*¹⁷⁶.

184. Z toho vyplývá, že případ uvedený ve druhém výrazu čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31, ve kterém si je poskytovatel služeb „vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace“, odkazuje na případ, kdy si je poskytovatel (skutečně) vědom objektivních skutečností, *kteřé se vztahují ke konkrétní informaci na jeho serverech* a které by mu měly stačit, pokud prokáže požadovanou řádnou péčí, aby si uvědomil, že tato informace je protiprávní, a odstranil ji v souladu s čl. 14 odst. 1 písm. b) této směrnice.

174 – Viz stanovisko generálního advokáta N. Jääskinenena ve věci L'Oréal a další (C-324/09, EU:C:2010:757, body 162 a 163).

175 – Rozsudek L'Oréal v. eBay, body 120, 121 a 122.

176 – Viz rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 122.

185. Stručně řečeno, poskytovatel služeb má povinnost nakládat s řádnou péčí se skutečnostmi a okolnostmi, které mu byly oznámeny, zejména v rámci oznámení, která se týkají konkrétních protiprávních informací. To nelze zaměňovat s povinností obecně aktivně vyhledávat takové skutečnosti a okolnosti. Takový výklad by obrátil logiku čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 a byl by neslučitelný s článkem 15 této směrnice¹⁷⁷.

186. Kromě toho je třeba neztrácet ze zřetele, že cílem logiky „oznamování a odstraňování“, na níž stojí uvedený čl. 14 odst. 1, je, jak jsem uvedl, zavést rovnováhu mezi různými dotčenými zájmy, a zejména chránit svobodu projevu uživatelů.

187. V tomto rámci není cílem logiky oznamování pouze umožnit poskytovateli služeb odhalovat existenci a umístění protiprávní informace na jeho serverech. Oznámení má rovněž za cíl poskytnout mu dostatek důkazů k tomu, aby se ujistil o protiprávní povaze této informace. V souladu s tímto čl. 14 odst. 1 musí totiž poskytovatel takovou informaci odstranit, pouze pokud je její protiprávní povaha „zjevná“¹⁷⁸. Účelem tohoto požadavku je podle mého názoru zabránit tomu, aby poskytovatel musel sám rozhodovat o složitých právních otázkách, a tím se změnil v rozhodce o legalitě v digitální oblasti.

188. I když je přitom protiprávnost některých informací dána bez dalšího¹⁷⁹, tak tomu zpravidla není v oblasti autorského práva. Posouzení porušující povahy souboru vyžaduje několik kontextuálních prvků a může vyžadovat důkladnou právní analýzu. Například určit, zda video zpřístupněné online na takové platformě, jako je YouTube, porušuje autorské právo, znamená v zásadě ověřit, zaprvé zda toto video obsahuje dílo, zadruhé zda třetí osoba, která si stěžuje, je nositelem práv k tomuto dílu, zatřetí zda takto prováděné užívání díla porušuje jeho práva, přičemž tento poslední bod vyžaduje posoudit nejprve, zda k užívání dochází s jeho svolením, a dále zda je použitelná výjimka. Analýza je mimoto komplikována skutečností, že případná práva a případné licence k dílu se mohou v jednotlivých členských státech stejně jako tyto výjimky lišit, v závislosti na rozhodném právu¹⁸⁰.

189. Pokud by poskytovatel služeb musel aktivně vyhledávat informace porušující práva na svých serverech bez pomoci nositelů práv, vyžadovalo by to, aby sám, obecně a bez potřebných souvislostí posuzoval, co spadá pod porušení práv. I když některé situace ponechávají malý prostor pro pochybnosti¹⁸¹, řada jiných je nejednoznačná. Například určení, kdo je držitelem práv k dílu, je velmi zřídkla snadným úkolem¹⁸². Kromě toho pokud je výňatek z chráněného díla zahrnut do videa zveřejněného třetí osobou, mohou se uplatnit určité výjimky, jako je užití pro účely citace nebo parodie¹⁸³. Existuje riziko, že se ve všech těchto nejednoznačných situacích poskytovatel přikloní

177 – V témže smyslu viz Riordan, J., *The Liability of Internet Intermediaries*, Oxford University Press, Oxford, 2016, s. 407 a 408. Soudní dvůr ostatně upřesnil v bodě 139 rozsudku L'Oréal v. eBay, že opatření, která mohou být vyžadována ze strany takového poskytovatele služeb, jako je eBay, „nemohou spočívat v aktivním dohledu nad všemi údaji každého z jeho zákazníků za účelem předcházení jakémukoliv dalšímu porušování práv duševního vlastnictví prostřednictvím internetových stránek tohoto poskytovatele“. Stejným způsobem vodítko poskytnuté Soudním dvorem v bodě 120 tohoto rozsudku, podle kterého poskytovatel může odhalit skutečnosti a okolnosti, z nichž by byla zjevná protiprávnost, v rámci svých vlastních vyhledávání, znamená pouze to, že čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 *opravňuje* poskytovatele k provádění takovýchto vyhledávání. To nemůže znamenat, že by byl obecně *povinen* provádět taková vyhledávání.

178 – Viz Conseil constitutionnel (Ústavní rada, Francie), rozhodnutí č. 2004-496, ze dne 10. června 2004.

179 – Odkazují například na obrázky dětské pornografie. U tohoto druhu informací, které jsou samy o sobě zjevně a nezpochybnitelně protiprávní, směrnice 2000/31 podle mého názoru nezakazuje požadovat po poskytovateli, aby byl proaktivní, pokud jde o jejich odstranění. V tomto smyslu viz bod 48 odůvodnění této směrnice a konkrétně ohledně dětské pornografie, bod 47 odůvodnění a článek 25 směrnice 2011/93.

180 – Viz zejména rozsudek ze dne 16. února 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, bod 50).

181 – Například online zpřístupnění nekvalitní rozmnoženiny filmu nedávno promítaného v kinech, jež byla pořízena neznámým uživatelem pomocí videokamery.

182 – Z předkládacího rozhodnutí ve věci C-682/18 vyplývá, že podstatná část rozsudku odvolacího soudu je věnována otázce, zda a v jakém rozsahu je F. Peterson držitelem práv k dotčným dílům.

183 – Viz článek 5 směrnice 2001/29.

k systematickému odstraňování informací na svých serverech, aby se vyhnul jakémukoli riziku odpovědnosti vůči nositelům práv. Bude pro něj totiž často snazší spíše odstranit informaci, než aby musel sám požadovat například v rámci případné žaloby na náhradu škody uplatnění výjimky. Takové „nadměrné odstraňování“ by zjevně představovalo problém v oblasti svobody projevu¹⁸⁴.

190. Z tohoto důvodu, jak uvádí předkládající soud, může být porušující povaha informace považována za „zjevnou“ ve smyslu čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31 pouze tehdy, pokud dotyčnému poskytovateli bylo doručeno oznámení, ve kterém je uveden dostatek skutečností pro snadné konstatování této povahy, bez důkladného právního a věcného přezkumu. Toto oznámení musí konkrétně identifikovat chráněné dílo, popsat dotčené porušení a poskytnout dostatečně jasné indicie o právech, která poškozený údajně má k dílu. Dodávám, že pokud není uplatnění výjimky bez dalšího vyloučeno, musí oznámení obsahovat rozumná vysvětlení důvodů, proč by se měla uplatnit. Pouze takový výklad může podle mého názoru zabránit riziku, že se poskytovatelé zprostředkovatelských služeb změní v rozhodce o legalitě v digitální oblasti, a riziku „nadměrného odstraňování“ uvedeného v předchozím bodě¹⁸⁵.

191. Po tomto objasnění je potřeba dále doplnit dvě závěrečná upřesnění. Zaprvé, podle mého názoru existuje případ, kdy se poskytovatel služeb nemůže skrývat za skutečnost, že nebyl účinně „seznámen“ s konkrétní protiprávní informací, za kterou je vyžadována jeho odpovědnost, nebo „si jí nebyl vědom“, a kdy by mělo stačit obecné a abstraktní seznámení se s tím, že ukládá protiprávní informace a že jeho služby jsou využívány k protiprávním činnostem. Jedná se o případ, kdy tento poskytovatel *úmyslně usnadňuje* provádění protiprávních činů uživateli jeho služby. Pokud objektivní skutečnosti prokazují, že uvedený poskytovatel nebyl v dobré víře¹⁸⁶, přichází tento poskytovatel podle mého názoru o výhodu zproštění odpovědnosti stanoveného v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31¹⁸⁷.

192. Zadrhé F. Peterson a společnost Elsevier tvrdí, že pokud poskytovatel služeb obdržel dostatečně přesné a podložené oznámení týkající se protiprávní informace, čl. 14 odst. 1 písm. b) směrnice 2000/31 vyžaduje nejen to, aby tento poskytovatel informaci odstranil nebo k ní znemožnil přístup, ale také aby přijal opatření nezbytná k „blokování“ této informace, tedy k zabránění tomu, aby byla *znovu zpřístupněna online*. Jinými slovy, v případě, že poskytovatel obdrží takové oznámení, mělo by se mít za to, že si je „vědom“ nejen informace, která se v současnosti nachází na jeho serverech, ale rovněž všech případných budoucích zpřístupnění téže informace online, aniž je pro každé z nich vyžadováno nové oznámení.

193. V tomto ohledu nositelé práv stále tvrdí, že informace, které byly oznámeny a které byly poskytovatelem služeb odstraněny, jsou často krátce poté zpřístupněny online znovu. V důsledku toho jsou nuceni neustále zajišťovat dohled nad všemi internetovými stránkami, které mohou shromažďovat jejich díla, a podávat další oznámení. Řešení navrhované těmito nositeli ke zmírnění problému spočívá ve výkladu čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 v tom smyslu, že stanoví systém nejen „oznamování a odstraňování“ (*notice and take down*), ale i „oznamování a blokování“ (*notice and stay down*).

184 – Poukazují zejména na to, že směrnice 2000/31 nestanoví uživatelům žádnou takovou záruku, jako je postup „proti oznamování“ umožňující napadnout „nadměrné odstraňování“ jejich informací. Bod 46 odůvodnění této směrnice pouze uvádí, že členské státy mohou „vymezit zvláštní požadavky, které je třeba neprodleně splnit před odstraněním informací nebo znemožněním přístupu k nim“.

185 – V tomto smyslu viz Riordan, J., *op. cit.*, s. 406. Obecně otázka, zda „skutečnosti a okolnosti“, se kterými byl poskytovatel služeb seznámen, postačovaly k tomu, aby si byl „vědom“ protiprávní informace ve smyslu čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31, závisí na všech okolnostech každé věci, zejména na míře přesnosti oznámení, složitosti analýzy nezbytné pro pochopení protiprávnosti této informace a zdrojích, kterými disponuje tento poskytovatel. Totéž platí pro otázku, zda poskytovatel jednal „neprodleně“ ve smyslu čl. 14 odst. 1 písm. b) této směrnice.

186 – Ohledně této otázky odkazují čtenáře na body 120 až 131 tohoto stanoviska.

187 – Podle mého názoru je totiž nemyslitelné, aby se například správci platformy „The Pirate Bay“ mohli dovolávat čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 proto, aby se vyhnuli své sekundární odpovědnosti na základě vnitrostátního práva za informace uložené na této platformě. Jak tvrdí francouzská vláda, cílem tohoto ustanovení je chránit poskytovatele služeb, kteří jsou zpravidla v dobré víře, nikoli poskytovatele, jejichž samotným záměrem je usnadnit porušování autorského práva.

194. Podle mého názoru by zahrnutí povinnosti *stay down* do čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 významně změnilo působnost tohoto ustanovení. Odstranění informace vyžaduje, aby poskytovatel služeb reagoval na oznámení (s řádnou péčí). Blokování informace naproti tomu vyžaduje zavedení technologie pro filtrování informací, které ukládá. V tomto rámci se nejedná pouze o zabránění opětovného zpřístupnění daného souboru online, ale také jakéhokoli souboru *s rovnocenným obsahem*. Bez ohledu na skutečnost, že někteří poskytovatelé, zřejmě včetně společnosti YouTube, mají k dispozici technologie umožňující takový *stay down* a že je dobrovolně zavádějí, je podle mého názoru problematické začleňovat prostřednictvím „dynamického“ výkladu takovou povinnost do tohoto ustanovení, a tuto povinnost tak uložit jakémukoli poskytovateli služeb, včetně těch, kteří nedisponují zdroji nezbytnými k zavedení takové technologie¹⁸⁸.

195. Naproti tomu mám za to, že taková povinnost *stay down* může být za podmínky, které upřesním v rámci mé analýzy čtvrtých otázek, uložena některým poskytovatelům služeb, zejména v závislosti na jejich kapacitách, v rámci soudního příkazu podle čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29.

196. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na třetí otázku tak, že čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že případy v něm uvedené, a sice případ, kdy je poskytovatel služeb „účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací“, a případ, kdy si je takový poskytovatel „vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace“, v zásadě odkazují na konkrétní protiprávní informace.

D. K podmínkám podání návrhu na vydání soudního příkazu vůči zprostředkovateli v souladu s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 (čtvrté otázky)

197. V případě, že by Soudní dvůr rozhodl, že se takoví provozovatelé platform, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, mohou dovolávat článku 14 směrnice 2000/31, byli by tito provozovatelé zproštěni jakékoli odpovědnosti, která může vyplývat ze souborů, které ukládají na žádost uživatelů jejich platform, pokud splňují podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku.

198. Nicméně jak stanoví odstavec 3 tohoto článku, tímto článkem „není dotčena možnost soudního nebo správního orgánu požadovat od poskytovatele služby v souladu s právním řádem členských států, aby ukončil porušování práv nebo mu předešel“. Jinými slovy, tentýž článek nebrání tomu, aby byl poskytovateli služeb uložen zejména *soudní příkaz*, a to i když splňuje tyto podmínky¹⁸⁹.

199. V tomto ohledu čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 ukládá členským státům, aby zajistily, aby „nositelé práv měli možnost žádat o soudní zákaz [příkaz] ve vztahu ke zprostředkovatelům, jejichž služby jsou třetí stranou využívány k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících“¹⁹⁰.

200. Ve svých *čtvrtých otázkách* Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) žádá Soudní dvůr, aby upřesnil podmínky, které musí nositelé práv splňovat pro podání návrhu na vydání takového soudního příkazu v souladu s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29.

188 – Naproti tomu povinnost *stay down* je uvedena v čl. 17 odst. 4 směrnice 2019/790. Podotýkám nicméně, že normotvůrce stanovil výjimku pro „malé“ poskytovatele služeb, kteří nemají zdroje nebo technologie nezbytné ke splnění takové povinnosti.

189 – Viz rovněž bod 45 odůvodnění směrnice 2000/31.

190 – Tato povinnost je uvedena rovněž v čl. 11 třetí větě směrnice 2004/48, která se vztahuje na porušení různých práv duševního vlastnictví, včetně autorského práva (viz čl. 2 odst. 1 této směrnice). Tímto ustanovením však není „dotčen“ čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29, jak samo toto ustanovení upřesňuje. V každém případě, jelikož čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 a čl. 11 třetí věta směrnice 2004/48 mají téměř totožné znění a tyto směrnice sledují stejný cíl vysoké úrovně ochrany duševního vlastnictví (viz bod 9 odůvodnění první uvedené směrnice a bod 10 odůvodnění druhé směrnice), musí být podle mého názoru tato ustanovení vykládána totožně.

201. Tento soud se konkrétně táže na slučitelnost své judikatury s unijním právem. Podle této judikatury je uvedený čl. 8 odst. 3 proveden do německého práva prostřednictvím „odpovědnosti narušitele“ (*Störerhaftung*), tedy dlouho zavedené formy nepřímé odpovědnosti. Tento institut stanoví, že v případě porušení absolutního práva, jako je právo duševního vlastnictví, může být ten, kdo k němu jakýmkoli způsobem, úmyslně a s přiměřenou příčinnou souvislostí přispívá, aniž je pachatelem nebo spolupachatelem tohoto porušení, stíhán jako „narušitel“ (*Störer*). V tomto rámci může stačit, aby dotčená osoba podporovala nebo využívala jednání třetí osoby, která se dopustila téhož porušení, jednajíc z vlastního podnětu, pokud tato osoba měla z právního a věcného hlediska možnost zabránit porušení práva¹⁹¹.

202. Jak vysvětluje předkládající soud, aby nedocházelo k neúměrnému rozšiřování „odpovědnosti narušitele“ na osoby, které nejsou pachateli ani spolupachateli protiprávních jednání, tato odpovědnost *presumuje porušení povinností konat*. Rozsah těchto povinností závisí na tom, zda lze od „narušovatele“ s ohledem na okolnosti rozumně očekávat, a případně do jaké míry, aby kontroloval třetí osoby nebo na ně dohlížel za účelem předcházení takovým porušením. To musí být v každém případě určeno s přihlédnutím k funkci a úkolům „narušitele“, jakož i osobní odpovědnosti pachatelů těchto protiprávních jednání.

203. V tomto kontextu může být zprostředkovatel, který ukládá informace poskytované uživateli jeho služby, stíhán jako „narušitel“ a může být na tomto základě vůči němu vydán soudní příkaz k ukončení protiprávního jednání, pokud *jednak* obdržel dostatečně přesné a podložené oznámení týkající se konkrétní protiprávní informace a *jednak* došlo k „opakování protiprávního jednání“ z důvodu, že tento poskytovatel nejednal neprodleně s cílem odstranit dotčenou informaci nebo k ní znemožnit přístup, nebo nepřijal nezbytná opatření, aby bylo zabráněno opětovnému zpřístupnění této informace online¹⁹². V důsledku toho nemohou nositelé práv žádat o soudní příkaz vůči zprostředkovateli, jakmile uživatel jeho služeb porušil jejich práva.

204. V podstatě je třeba určit, zda čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 brání tomu, aby možnost nositelů práv žádat o soudní příkaz vůči zprostředkovateli byla podmíněna požadavkem takového opakování protiprávního jednání.

205. Předkládající soud má za to, že tomu tak není. Společnosti Google a Cyando, jakož i německá a finská vláda jsou téhož názoru. Stejně jako F. Peterson, společnost Elsevier, francouzská vláda a Komise zastávají názor, že čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 tomuto požadavku ve skutečnosti brání.

206. *Nejprve* připomínám, že uvedený čl. 8 odst. 3 přiznává nositelům práv právo žádat o soudní příkaz vůči „zprostředkovatelům“, „jejichž služby jsou využívány třetí stranou“, k „porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících“. Podle judikatury Soudního dvora je „zprostředkovatelem“ ve smyslu tohoto ustanovení jakýkoli poskytovatel, který poskytuje službu, kterou mohou využívat jiné

191 – „Odpovědnost narušitele“ umožňuje vydání soudního příkazu. Nepředstavuje tedy základ pro přiznání náhrady škody na rozdíl od primární odpovědnosti pachatele protiprávního jednání a odpovědnosti spolupachatele, stanovené v § 830 BGB.

192 – Viz zejména Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), rozsudky ze dne 26. července 2012, I ZR 18/11, GRUR 2013, 370 – Alone in the Dark, jakož i ze dne 19. března 2015, I ZR 94/13, GRUR 2015, 1129 – Hotelbewertungsportal. Podle judikatury tohoto soudu nejsou takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, zpravidla přímo odpovědní za porušení autorských práv, k nimž došlo prostřednictvím jejich platform, jelikož neuskutečňují „sdělování veřejnosti“ děl, která jsou na nich zpřístupněna online. Tito provozovatelé nejsou v zásadě ani odpovědní jakožto spolupachatelé těchto porušení ve smyslu § 830 BGB, jelikož odsouzení na tomto základě předpokládá prokázání úmyslu a vědomosti o konkrétním protiprávním jednání (viz moje analýza pátých a šestých předběžných otázek). Tento soud tedy v zásadě posuzuje jednání takových provozovatelů v rámci soudních příkazů založených na „odpovědnosti narušitele“. Ve věcech v původním řízení tak odvolací soudy odsoudily společnosti YouTube a Cyando jako „narušitelky“ za to, že nedodržely své povinnosti konat.

osoby k porušování takového práva duševního vlastnictví¹⁹³. Tak je tomu nepochybně v případě společností YouTube a Cyando. Jejich služby jsou „využívány třetí stranou“ k „porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících“ pokaždé, když některý z jejich uživatelů protiprávně zveřejní chráněné dílo online na jejich platformách.

207. *Dále*, i když bod 59 odůvodnění směrnice 2001/29 stanoví, že podmínky a úpravy týkající se takových soudních příkazů by měly být ponechány na vnitrostátních právních předpisech členských států, vyplývá z toho pouze to, že členské státy mají v tomto ohledu prostor pro volné uvážení. Tyto podmínky a postupy musí být v každém případě upraveny tak, aby bylo dosaženo cíle sledovaného čl. 8 odst. 3 této směrnice¹⁹⁴. Tento prostor pro volné uvážení tedy těmto státům nemůže umožňovat změnit rozsah, a tudíž podstatu práva, které toto ustanovení přiznává nositelům práv.

208. V této souvislosti poznamenávám, že možnost nositelů práv dosáhnout vydání soudního příkazu vůči zprostředkovateli v souladu s podmínkami „odpovědnosti narušitele“ závisí na jednání tohoto zprostředkovatele. Jak jsem uvedl, soudní příkaz vydaný na základě tohoto institutu je příkazem k *ukončení protiprávního jednání*. Předpokládá, že tento poskytovatel porušil určité *povinnosti konat*¹⁹⁵, a umožňuje dosáhnout nuceného výkonu těchto povinností.

209. Článek 8 odst. 3 směrnice 2001/29 přitom vychází z odlišné logiky. Na rozdíl od příkazů vůči pachatelům, které jsou uvedeny v odstavci 2 tohoto článku, *nesměřují* soudní příkazy vůči zprostředkovatelům v odstavci 3 tohoto článku *nutně (pouze) k tomu, aby se zdrželi určitého protiprávního jednání* z jejich strany. Toto ustanovení se vztahuje i na „nevinné“ zprostředkovatele v tom smyslu, že obecně plní všechny povinnosti, které jim zákon ukládá. Umožňuje nositelům práv požadovat po takových zprostředkovatelích, aby se více zapojili do boje proti porušování autorského práva ze strany uživatelů jejich služeb z důvodu, že obecně mají nejlepší předpoklady k ukončení tohoto porušování. Z tohoto hlediska umožňuje uvedené ustanovení uložit týmž zprostředkovatelům *nové povinnosti* prostřednictvím soudních příkazů. Jedná se, stručně řečeno, o formu nucené spolupráce¹⁹⁶.

210. Tato rozdílná logika nemusí být sama o sobě problematická. Jak jsem uvedl, rozhodující je pouze výsledek dosažený členskými státy, nikoliv způsoby, kterými provádějí čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29. Z abstraktního hlediska je v tomto ohledu rozhodující možnost nositelů práv dosáhnout vydání soudního příkazu, kterým by bylo zprostředkovatelům uloženo, aby jednali určitým způsobem na ochranu jejich zájmů. Nezáleží na tom, zda je tento příkaz teoreticky prezentován jako příkaz, kterým jsou sankcionovány již existující povinnosti konat, nebo jako příkaz, kterým se ukládají nové povinnosti.

193 – Viz *per analogiam* rozsudek ze dne 7. července 2016, Tommy Hilfiger Licensing a další (C-494/15, EU:C:2016:528, bod 23, jakož i citovaná judikatura).

194 – Viz rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 136.

195 – Povinnosti konat uložené konkrétně poskytovatelům služeb, kteří vykonávají činnost spočívající zejména ve shromažďování souborů poskytnutých třetími osobami, v souladu s judikaturou Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr), odrážejí podmínku stanovenou v čl. 14 odst. 1 písm. b) směrnice 2000/31. Tyto povinnosti však podle mého chápání jdou nad rámec tohoto ustanovení: tento soud ukládá poskytovateli, nejen aby odstranil oznámenou informaci, ale také aby zablokoval tuto informaci v logice *stay down*.

196 – Viz bod 59 odůvodnění směrnice 2001/29, jakož i Husovec, *op. cit.*, s. XV, XVI, 8 a 10 až 13. Podle mého názoru skutečnost, že zprostředkovatelé mají do určité míry finanční prospěch z protiprávního využívání svých služeb, rovněž odůvodňuje, že se musí podrobit takovým příkazům.

211. Avšak podmínění vydání takového soudního příkazu tím, že zprostředkovatel poruší již existující povinnosti konat, má za následek *zpoždění, a v důsledku toho i omezení* práva, které čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 přiznává nositelům práv¹⁹⁷. V praxi, jak tvrdí F. Peterson, mohou nositelé práv žádat o vydání soudního příkazu vůči zprostředkovateli pouze tehdy, pokud došlo k prvnímu porušení, které se týká protiprávní informace, a toto porušení bylo tomuto zprostředkovateli řádně oznámeno (oznámení zakládající povinnosti konat), a kromě toho se protiprávní jednání opakovalo (což charakterizuje nesplnění těchto povinností zprostředkovatelem).

212. Nositel práv přitom musí mít možnost žádat o takový soudní příkaz, je-li prokázáno, že třetí osoby porušují jeho práva prostřednictvím služby zprostředkovatele, aniž musí čekat na opakování protiprávního jednání a aniž musí prokazovat protiprávní jednání ze strany zprostředkovatele¹⁹⁸. Upřesňuji, že čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 podle mého názoru nebrání podmínkám „odpovědnosti narušitele“ jako takovým. Brání spíše tomu, aby nositelé práv neměli v německém právu jiný právní základ, který by jim umožnil za těchto podmínek žádat o soudní příkaz vůči zprostředkovateli.

213. Tento výklad není podle mého názoru zpochybněn argumentem uvedeným předkládajícím soudem a zopakovaným společnostmi Google a Cyando a finskou vládou, podle kterého by umožnění nositelům práv žádat o soudní příkaz vůči zprostředkovateli v souladu s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 předtím, než dojde k opakování protiprávního jednání, znamenalo uložit tomuto zprostředkovateli obecnou povinnost dohledu a aktivního vyhledávání ve smyslu čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31. Podle nich by připuštění takové možnosti znamenalo, že by zprostředkovatel musel ještě předtím, než obdrží dostatečně přesné a podložené oznámení, odstranit dotčenou informaci a zablokovat její opětovné zpřístupnění online, což by znamenalo, že musí obecně kontrolovat své servery a aktivně vyhledávat protiprávní informace, které se na nich mohou nacházet.

214. Takový důsledek přitom z výkladu, který navrhuji, nevyplývá. Skutečnost, že nositelé práv mohou v daném případě žádat o soudní příkaz vůči zprostředkovateli, neznamená, že by byl tento zprostředkovatel nutně povinen jednat určitým způsobem *před* vydáním tohoto příkazu. Opakuji, že účelem příkazů uvedených v čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 v zásadě není sankcionovat porušení již existujících povinností řádné péče ze strany zprostředkovatelů, ale ukládat jim nové povinnosti, které jsou platné do budoucna.

215. *Konečně* jsem si dobře vědom skutečnosti, že podmínka „odpovědnosti narušitele“ spočívající v porušení povinností konat ze strany zprostředkovatele má za cíl, jak uvedl předkládající soud, omezit okruh osob, vůči kterým může být vydán soudní příkaz. Výklad, který navrhuji, však neznamená, že by nositelé práv měli mít možnost žádat o jakýkoliv soudní příkaz vůči jakémukoli zprostředkovateli. Vnitrostátní soudy musí podle mého názoru použít zásadu proporcionality za účelem určení rozsahu povinností, které mohou být rozumně uloženy danému poskytovateli s přihlédnutím zejména k jeho situaci ve vztahu k dotčeným porušením autorského práva. V některých případech může být poskytovatel od těchto porušení příliš vzdálen na to, aby bylo přiměřené požadovat jeho pomoc. V každém případě tato otázka v projednávaném případě nevystává, neboť takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, jsou blízko ve vztahu k porušování, kterého se dopouštějí uživatelé jejich platforem, protože na svých serverech ukládají odpovídající soubory.

197 – V tomto smyslu viz Nordemann, J. B., „Liability for Copyright Infringements on the Internet: Host Providers (Content Providers) – The German Approach“, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*, sv. 2, č. 1, 2011, s. 40.

198 – V tomtéž smyslu viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 29. listopadu 2017, Pokyny k některým aspektům směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví [COM(2017) 708 final], s. 19: „nemohou příslušné soudní orgány vydání soudního zákazu [příkazu] podmiňovat splněním požadavku, aby navrhovatelé prokázali, že je zprostředkovatel byt i nepřímou odpovědný za (údajně) porušování“.

216. Účastníci původního řízení před Soudním dvorem rovněž vznesli otázku rozsahu soudních příkazů, které mohou být vydány vůči zprostředkovatelům – přičemž nositelé práv mají za to, že judikatura Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) nejde v tomto ohledu dostatečně daleko, zatímco provozovatelé platform se naopak domnívají, že tato judikatura překračuje meze toho, co umožňuje unijní právo. Vzhledem k tomu, že tato otázka nebyla Soudnímu dvoru tímto soudem položena, ale úzce souvisí s problémy, které obecně vyvstaly v projednávaných věcech, uvedu k této otázce několik stručných poznámek.

217. Soudní dvůr již objasnil, že na základě soudního příkazu vydaného v souladu s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 lze zprostředkovateli nařídit, aby přijal opatření, jež přispívají nejen k *ukončení* porušování autorského práva uživateli jeho služby, ale také k *předcházení* dalším porušováním tohoto druhu¹⁹⁹. Opatření, která mu mohou být uložena v rámci takového soudního příkazu, musí být účinná, přiměřená a odrazující, musí zajistit spravedlivou rovnováhu mezi jednotlivými dotčenými právy a zájmy a nesmějí vytvářet překážky legálnímu využívání služby²⁰⁰.

218. Kromě toho tato opatření musí respektovat omezení stanovená v čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31²⁰¹. V projednávaných věcech se jedná zejména o to, zda soudní příkaz může provozovateli uložit, aby odhaloval a blokoval protiprávní online zpřístupňování chráněných děl na jeho platformě, a v jakém rozsahu. Jak jsem uvedl²⁰², bude to obecně vyžadovat, aby poskytovatel služeb používal technologii filtrování informací, které ukládá. Jde tedy o to zjistit, zda na takový soudní příkaz musí být nutně nahlíženo tak, že zahrnuje obecné povinnosti dohledu a aktivního vyhledávání zakázané tímto ustanovením.

219. V tomto ohledu podotýkám, že jednak v rozsudku SABAM²⁰³ Soudní dvůr rozhodl, že čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31 brání tomu, aby byl provozovatel platformy sociální sítě nucen preventivně, výlučně na vlastní náklady a bez časového omezení zavést systém filtrování informací ukládaných na žádost uživatelů jeho služby, který se vztahuje na všechny tyto uživatele bez rozdílu; a který je schopen identifikovat soubory obsahující díla, k nimž navrhovatel údajně vlastní práva duševního vlastnictví, za účelem blokování zpřístupňování uvedených děl veřejnosti. Soudní dvůr rovněž vycházel ze skutečnosti, že takové opatření by znamenalo, že by tento provozovatel dohlížel nad veškerými informacemi nebo nad většinou informací, které ukládá, vztahovalo by se na jakékoli budoucí porušování práv a předpokládalo by povinnost chránit nejen existující díla, ale i díla, která v okamžiku zavedení uvedeného systému ještě nebyla vytvořena.

220. Kromě toho Soudní dvůr rozhodl v rozsudku Glawischnig-Piesczek²⁰⁴, který se týkal oblasti ublížení na cti osob, že soudním příkazem lze uložit zprostředkovateli povinnost odhalit a zablokovat *konkrétní informaci*, jejíž obsah byl analyzován a posouzen soudem, který ji na základě svého posouzení prohlásil za protiprávní. Soud tak může od tohoto poskytovatele požadovat, aby zablokoval přístup k *informacím, které jsou s touto informací totožné*, bez ohledu na uživatele, který požádal o jejich uložení. Příkaz se může dokonce vztahovat i na *rovnocenné informace*, pokud obsahují specifické prvky řádně identifikované v soudním příkazu a poskytovatel není povinen provést samostatné posuzování jejich pomlouvačné povahy, ale naopak může *využít automatizovaných technických způsobů a nástrojů vyhledávání*. Podle Soudního dvora takový soudní příkaz zahrnuje pouze *zvláštní povinnosti dohledu a aktivního vyhledávání*, které jsou v souladu s čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31²⁰⁵.

199 – Viz *per analogiam* rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 131.

200 – Viz článek 3 směrnice 2004/48 a *per analogiam* rozsudek L'Oréal v. eBay, body 140 až 144. Připomínám, že se tato směrnice vztahuje rovněž na oblast autorského práva. Požadavky stanovené v jejích obecných ustanoveních musí být tudíž dodrženy v rámci soudního příkazu vydaného v souladu s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29.

201 – Viz rozsudek ze dne 16. února 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, body 31 až 33).

202 – Viz bod 194 tohoto stanoviska.

203 – Rozsudek ze dne 16. února 2012 (C-360/10, EU:C:2012:85, body 35 až 38).

204 – Rozsudek ze dne 3. října 2019 (C-18/18, EU:C:2019:821, body 33 až 47).

205 – Viz bod 47 odůvodnění směrnice 2000/31.

221. Z těchto rozsudků vyplývá, že podle Soudního dvora čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31 nebrání jakékoli povinnosti filtrování. Toto ustanovení sice zakazuje uložit poskytovateli prostřednictvím soudního příkazu povinnost obecného filtrování informací, které ukládá, *za účelem vyhledávání jakéhokoli porušování práv*²⁰⁶, nebrání však *a priori* tomu, aby byl tento poskytovatel nucen provést blokaci týkající se *konkrétního souboru*, který používá chráněné dílo a o němž soud rozhodl, že je protiprávní. Podle mého chápání judikatury Soudního dvora uvedené ustanovení v tomto rámci nebrání tomu, aby byla poskytovateli uložena povinnost odhalit a blokovat nejen *totožné* rozmnoženiny tohoto souboru, ale rovněž další *rovnocenné* soubory, to znamená podle mého názoru ty soubory, které používají dotčené dílo stejným způsobem. V tomto rozsahu totéž ustanovení tedy nebrání tomu, aby byla zprostředkovateli uložena povinnost *stay down*.

222. Připomínám nicméně, že opatření přijatá vůči zprostředkovateli v rámci soudního příkazu musí být přiměřená. V tomto ohledu je třeba přihlídnout ke zdrojům tohoto poskytovatele. Zejména ačkoliv se zdá být zablokování totožné rozmnoženiny souboru, o němž bylo rozhodnuto, že porušuje práva, relativně snadné²⁰⁷, je zjevně mnohem složitější odhalit další soubory, které používají dotčené dílo stejným způsobem²⁰⁸. I když společnost YouTube tvrdí, že tak může učinit²⁰⁹, každý poskytovatel nemá k dispozici nezbytnou technologii nebo zdroje na to, aby si ji opatřil²¹⁰. Připomínám rovněž, že uložená opatření prostřednictvím soudního příkazu musí zajistit spravedlivou rovnováhu mezi jednotlivými dotčenými právy a zájmy a nesmějí vytvářet překážky legálnímu využívání služby. Zejména nemůže být podle mého názoru účelem ani důsledkem povinnosti blokace zabránit uživatelům platformy, aby na této platformě zpřístupňovali online legální obsah a zejména povoleným způsobem užívali dotčené dílo²¹¹. Je na vnitrostátních soudech, aby určily, co lze od dotčeného poskytovatele rozumně očekávat.

223. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na čtvrté otázky v tom smyslu, že čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 brání tomu, aby nositelé práv měli možnost žádat o soudní příkaz vůči poskytovateli, jehož služba spočívající v ukládání informací poskytovaných uživatelem, je využívána třetí osobou k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících, pouze tehdy, pokud poté, co bylo oznámeno jasné protiprávní jednání, došlo k jeho opakování.

206 – Viz rovněž rozsudek L'Oréal v. eBay, bod 139.

207 – V tomto ohledu lze rozmnoženiny téhož souboru identifikovat pomocí filtrů MD5 (neboli *hash filters*), které se zdají být běžné.

208 – Například u kinematografického díla je možná řada variant z hlediska formátu nebo kvality obrazu, délky trvání, atd.

209 – Podle vysvětlení společnosti Google, jakmile je do databáze Content ID vložen referenční soubor k dílu, tento software automaticky rozpozná (téměř) všechny soubory obsahující toto dílo při jejich zpřístupnění online.

210 – Podle informací poskytnutých společností Google tato společnost vynaložila více než 100 milionů dolarů (přibližně 88 milionů eur) na rozvoj Content ID.

211 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. února 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, bod 50). Soudní příkaz nesmí zejména vytvářet překážky možnosti uživatelů platformy užívat chráněná díla způsobem, který spadá pod výjimky a omezení stanovené v článku 5 směrnice 2001/29. Pokud jde o platformu, jako je YouTube, jedná se zejména o možnost uživatelů sdílet videa používající díla pro účely kritiky, recenze nebo také parodie, a to za podmínek stanovených v čl. 5 odst. 3 písm. d) a k). Pokud jde o *Cyberlocker*, jedná se zejména o to, aby uživatelé nebyli zbaveni práva na pořízení soukromé rozmnoženiny stanovené v čl. 5 odst. 2 písm. b) této směrnice [v tomto ohledu viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci VCAST (C-265/16, EU:C:2017:649, body 23 až 28)].

E. Podpůrně – k pojmu „porušovatel práv“ ve smyslu článku 13 směrnice 2004/48 (páté a šesté otázky)

224. Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr) formuloval své *páté a šesté otázky* pouze pro případ, že by Soudní dvůr odpověděl záporně jak na první, tak na druhé otázky. Předkládající soud tedy cílí na případ, kdy jednak činnost takových provozovatelů, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, nespadá pod pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, a jednak se na tyto provozovatele nemůže vztahovat zproštění stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 ve vztahu k odpovědnosti, která může vyplývat z informací, které ukládají na žádost uživatelů jejich platform²¹².

225. Podstatou *pátých otázek* tohoto soudu je, zda by v takovém případě měli být uvedeni provozovatelé považováni za „porušovatele práv“ ve smyslu zejména čl. 13 odst. 1 směrnice 2004/48 z důvodu, že hráli „aktivní roli“ ve vztahu k souborům obsahujícím chráněná díla protiprávně zpřístupněným online uživateli jejich platform.

226. V případě kladné odpovědi se uvedený soud svými *šestými otázkami* táže na slučitelnost pravidel v oblasti spoluúčasti stanovených v § 830 BGB s uvedeným čl. 13 odst. 1. Ustanovení § 830 BGB, které stanoví formu sekundární odpovědnosti, umožňuje, aby osoba poškozená protiprávním jednáním – na rozdíl od „odpovědnosti narušitele“ – získala náhradu škody od osoby, která je spolupachatelem. Za takovou osobu je považována osoba, která úmyslně pobízela třetí osobu k úmyslnému spáchání protiprávního jednání nebo která jí za tímto účelem poskytla pomoc. Odpovědnost spolupachatele nicméně předpokládá, kromě objektivní účasti na konkrétním protiprávním jednání, přinejmenším částečný úmysl, pokud jde o toto protiprávní jednání, který se musí vztahovat na vědomost o protiprávnosti. V praxi tedy může být zprostředkovatel shledán odpovědným jako spolupachatel pouze za *konkrétní porušení* autorského práva, kterých se dopustili uživatelé jeho služby, s nimiž byl seznámen a která úmyslně usnadnil. Předkládající soud si přitom klade otázku, zda by na základě téhož čl. 13 odst. 1 mohlo stačit k tomu, aby byla zprostředkovateli uložena povinnost zaplatit nositelům práv náhradu škody, že je tento poskytovatel *obecně a abstraktně* seznámen s tím, že je jeho služba využívána k porušování autorského práva, nebo si je toho vědom.

227. Podle mého názoru není čl. 13 odst. 1 směrnice 2004/48 v žádném případě určen k tomu, aby upravoval podmínky odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb za porušení autorského práva, kterých se dopustili uživatelé jejich služeb.

228. V tomto ohledu připomínám, že toto ustanovení stanoví, že „příslušné soudní orgány na žádost poškozeného nařídí porušovateli práv vykonávajícímu činnost, o níž věděl nebo rozumně vědět měl, že porušuje práva, zaplatit nositeli práv náhradu škody odpovídající [...] újmě, kterou skutečně utrpěl v důsledku porušení práva“. Ve smyslu uvedeného ustanovení je tedy „porušovatelem práv“ osoba, která provádí „činnost porušující práva“, nebo jinými slovy osoba, která porušuje právo duševního vlastnictví.

212 – Připomínám, že podle mého názoru musí být čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 vykládány soudržně. Zejména by měla „nepominutelná role“ ve smyslu judikatury Soudního dvora týkající se prvně uvedeného ustanovení v praxi odpovídat u poskytovatelů zprostředkovatelských služeb, kteří ukládají informace poskytované uživateli svých služeb, „aktivní roli“ zamýšlené v jeho judikatuře týkající se druhého ustanovení. Na páté a šesté předběžné otázky tedy odpovím pouze stručně a podpůrně.

229. Nicméně jediným cílem čl. 13 odst. 1 směrnice 2004/48 je stanovit procesní pravidla týkající se přiznání a určení náhrady škody, pokud je takové porušení spácháno. Záměrem tohoto ustanovení není, aby předem určilo, která práva duševního vlastnictví jsou chráněna, které činy porušují tato práva, kdo je za porušení odpovědný a kdo je „nositelům práva“, kterému má být náhrada škody zaplacená. Všechny tyto otázky spadají pod hmotněprávní předpisy práva duševního vlastnictví²¹³. Připomínám, že směrnice 2004/48 obecně harmonizuje pouze některé procesní aspekty duševního vlastnictví, a nikoli takové hmotněprávní otázky²¹⁴.

230. V oblasti autorského práva se relevantní hmotněprávní pravidla nacházejí zejména ve směrnici 2001/29. Osoba provádí „činnost porušující práva“, a stává se tak „porušovatelem práv“, pokud uskutečňuje jednání, které spadá do výlučného práva, které tato směrnice přiznává autorovi – který je v tomto kontextu v zásadě „nositelům práva“ – bez jeho předchozího svolení a aniž se použije výjimka nebo omezení.

231. Připomínám přitom, že páté a šesté otázky vycházejí z předpokladu, že takoví provozovatelé, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, neuskutečňují „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. V takovém případě nelze tyto provozovatele považovat za „porušovatele práv“, kteří vykonávají „činnost porušující práva“ ve smyslu čl. 13 odst. 1 směrnice 2004/48.

232. Směrnice 2004/48 však provádí pouze minimální harmonizaci²¹⁵. Jak poznamenává Komise, členské státy tedy mohou ve svém vnitrostátním právu stanovit ve prospěch nositelů práv, kteří jsou poškozeni „činnostmi porušujícími právo“, právo na náhradu škody od jiných osob než „porušovatele práv“ ve smyslu článku 13 této směrnice, včetně poskytovatelů zprostředkovatelských služeb, kteří takové činnosti usnadnili. V každém případě podmínky takové sekundární odpovědnosti se řídí vnitrostátním právem, jak jsem několikrát uvedl v tomto stanovisku.

F. Ke skutečnosti, že cíl vysoké úrovně ochrany autorského práva neodůvodňuje odlišný výklad směrnic 2000/31 a 2001/29

233. Na rozdíl od F. Petersona a společnosti Elsevier se nedomnívám, že cíl směrnice 2001/29 spočívající v zajištění vysoké úrovně ochrany autorského práva vyžaduje odlišný výklad této směrnice a směrnice 2000/31, než je výklad, který navrhuji v tomto stanovisku.

234. Především zdůrazňuji, že v důsledku tohoto výkladu nejsou nositelé práv zbaveni ochrany před protiprávním zpřístupněním jejich děl online na takových platformách, jako jsou YouTube a Uploaded.

235. Konkrétně nositelé práv mají *nejprve* možnost žalovat uživatele, kteří uskutečnili takové protiprávní zpřístupnění online. Za tímto účelem směrnice 2004/48 těmto nositelům práv zejména přiznává možnost získat od takových provozovatelů, jako jsou společnosti YouTube a Cyando, určité užitečné informace, včetně jmen a adres těchto uživatelů²¹⁶. Dále mohou uvedení nositelé těmto provozovatelům oznámit přítomnost souborů obsahujících jejich díla na jejich platformách, zpřístupněných online bez jejich svolení. V souladu s čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 jsou uvedení provozovatelé povinni na takové oznámení neprodleně reagovat a odstranit dotčené soubory nebo k nim znemožnit přístup. V opačném případě tito provozovatelé přicházejí o výhodu zproštění

213 – Viz zejména článek 4 směrnice 2004/48, který stanoví, že „[č]lenské státy uznávají jako osoby oprávněné žádat o použití opatření, řízení a nápravných opatření uvedených v této kapitole: a) nositele práv duševního vlastnictví v souladu s použitelným právem“ (kurzivou zvýraznil autor stanoviska). Může se jednat o hmotněprávní normy stanovené jak v unijním právu, tak ve vnitrostátním právu (viz čl. 2 odst. 1 této směrnice).

214 – Viz bod 15 odůvodnění a čl. 2 odst. 3 písm. a) směrnice 2004/48.

215 – Viz čl. 2 odst. 1 směrnice 2004/48.

216 – Viz čl. 8 odst. 1 písm. c) a odst. 2 směrnice 2004/48. V tomto ohledu viz rovněž moje stanovisko ve věci Constantin Film Verleih (C-264/19, EU:C:2020:261).

odpovědnosti stanoveného v tomto ustanovení a může případně vzniknout jejich odpovědnost v souladu s použitelným vnitrostátním právem. Kromě toho v případě, že by provozovatel úmyslně usnadnil provádění protiprávních činů uživateli jeho služby, bylo by použití tohoto ustanovení podle mého názoru bez dalšího vyloučeno. *Konečně* nositelé práv mohou v každém případě dosáhnout na základě čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 soudních příkazů vůči provozovatelům platform, na jejichž základě jim mohou být uloženy další povinnosti za účelem ukončení porušování autorského práva ze strany uživatelů jejich platform a předcházení takovému porušování.

236. Nositelé práv tedy při uplatňování svých práv a boji proti protiprávnímu zpřístupňování souborů obsahujících jejich díla online prostřednictvím takových platform, jako jsou YouTube a Uploaded, nenarážejí na obtíže, se kterými se setkávají ve vztahu ke sdílení souborů na síti „*peer-to-peer*“, které je usnadněno takovou platformou, jako je „The Pirate Bay“. V tomto posledně uvedeném případě totiž opatření uvedená v předchozím bodě vzhledem k decentralizované organizaci vlastní takové síti²¹⁷ ztrácejí svou účinnost. Naopak v projednávaných případech jsou soubory ukládány centralizovaným způsobem na serverech společností YouTube a Cyando, které jsou schopné je odstranit, jak to zamýšlel unijní normotvůrce v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31²¹⁸. Takový výklad pojmu „sdílování veřejnosti“, jako je výklad, který podal Soudní dvůr v rozsudku Stichting Brein II („The Pirate Bay“), je tedy tím méně odůvodněný v projednávaných věcech.

237. Nositelé práv namítají, že výlučná práva, která mají ke svým dílům, nejsou respektována, jelikož dotčená opatření jsou v zásadě spíše *reaktivní* než *proaktivní* – protože nebrání jakémukoli zpřístupnění protiprávního obsahu online *ex ante*, ale především umožňují jeho odstranění a v určitých případech blokování takového obsahu *a posteriori* – a vyžadují jejich spolupráci. Podle nich by byla vysoká úroveň ochrany jejich práv zajištěna pouze tehdy, pokud by provozovatelé platform zavedli systém, který nevyžaduje takovou spolupráci a umožňuje ověřit legalitu obsahu před jeho zpřístupněním online.

238. V tomto ohledu připomínám, že Soudní dvůr obecně nesleduje ve své judikatuře zjednodušující logiku vyžadující, aby výlučná práva stanovená v člancích 2 až 4 směrnice 2001/29 byla nutně vykládána široce (a neomezeně), ani nevykládá výjimky a omezení stanovené v článku 5 této směrnice v každém případě striktně. Podle mého názoru je cílem Soudního dvora, upřesňuje-li obrysy těchto práv²¹⁹ i dosah uvedených výjimek a omezení²²⁰, dospět k *rozumnému* výkladu zajištěním účelu sledovaného těmito jednotlivými ustanoveními a zachováním „spravedlivé rovnováhy“ mezi jednotlivými základními právy a protichůdnými zájmy, kterou unijní normotvůrce hodlal zavést do uvedené směrnice. Článek 3 odst. 1 téže směrnice tak nemusí být nutně vykládán způsobem, který nositelům práv zajišťuje *maximální ochranu*²²¹.

239. Stejně tak, i když je autorské právo chráněno jakožto základní právo zejména v čl. 17 odst. 2 Listiny, není to právo absolutní a musí být obecně vyvažováno s ostatními základními právy a zájmy.

240. V projednávaných případech je třeba provést takové vyvážení zájmů. Jednak se provozovatelé platform mohou dovolávat svobody podnikání zaručené v článku 16 Listiny, který je chrání před závazky, které by mohly významně ovlivnit jejich činnost.

217 – Připomínám, že sdílená díla jsou ukládána v počítačích jednotlivých uživatelů sítě, přičemž taková platforma, jako je „The Pirate Bay“, se omezuje na shromažďování souborů torrent umožňující vyhledat tato díla v této síti.

218 – Viz stanovisko generálního advokáta M. Szpunara ve věci Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:99, body 19 a 20).

219 – Viz rozsudky GS Media, body 44 a 45, jakož i ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff (C-161/17, EU:C:2018:634, bod 41).

220 – Viz zejména rozsudky ze dne 3. září 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds (C-201/13, EU:C:2014:2132, body 22 až 27); ze dne 29. července 2019, Funke Medien NRW (C-469/17, EU:C:2019:623, body 51, 58 a 65 až 76), jakož i ze dne 29. července 2019, Spiegel Online (C-516/17, EU:C:2019:625, body 36, 38 a 50 až 59).

221 – Konkrétně skutečnost, že nositelé práv nemají *maximální ochranu* svého duševního vlastnictví, podle mého názoru znamená, že je možné po nich vyžadovat určitou obezřetnost ohledně užívání jejich děl online, a spolupráci s provozovateli platform. Viz *per analogiam* v oblasti práva ochranných známek, stanovisko generálního advokáta P. Cruz Villalóna ve věci Backaldrin Österreich The Kornspitz Company (C-409/12, EU:C:2013:563, bod 83).

241. Kromě toho nelze opomenout základní práva uživatelů těchto platforem. Jedná se tak o svobodu projevu a informací zaručenou článkem 11 Listiny²²², která, jak připomínám, zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky. V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že internet má v tomto ohledu zvláštní význam²²³. Posledně uvedený soud konkrétně uvedl, že YouTube představuje důležitý prostředek pro výkon této svobody²²⁴. Totéž platí pro svobodu umění zaručenou článkem 13 Listiny, která úzce souvisí se svobodou projevu vzhledem k tomu, že mnoho lidí používá takové platformy, jako je YouTube, ke sdílení svých výtvořů online.

242. Požadovat po provozovateli platforem, aby kontrolovali obecně a abstraktně všechny soubory, které jejich uživatelé hodlají zveřejnit, před jejich zpřístupněním online za účelem vyhledávání jakéhokoli porušení autorského práva, by přitom představovalo značné riziko porušení těchto jednotlivých základních práv. S ohledem na potenciálně značný objem shromážděného obsahu by totiž jednak bylo nemožné takovou předběžnou kontrolu provádět manuálně a jednak by bylo riziko v oblasti odpovědnosti pro tyto provozovatele neúměrné. V praxi hrozí, že by nejmenší z nich nebyli schopni tuto odpovědnost přežít a provozovatelé disponující dostatečnými zdroji by byli nuceni provádět všeobecné a abstraktní filtrování obsahu jejich uživatelů bez soudního přezkumu, což by mohlo vést k následnému „nadměrnému odstraňování“ tohoto obsahu.

243. V tomto ohledu připomínám, že v rozsudku SABAM²²⁵ Soudní dvůr rozhodl, že uložit provozovateli platformy obecnou povinnost filtrovat jím ukládané informace je nejen neslučitelné s čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31, ale nezajišťuje ani „spravedlivou rovnováhu“ mezi ochranou práva duševního vlastnictví, jíž požívají nositelé práv, a ochranou svobody podnikání, jíž požívají poskytovatelé služeb na základě článku 16 Listiny. Takový příkaz by totiž vedl k závažnému porušení této svobody, neboť by poskytovateli ukládal povinnost zavést výlučně na vlastní náklady a natrvalo složitý a nákladný počítačový systém²²⁶. Kromě toho by taková povinnost všeobecného filtrování zasahovala do svobody projevu uživatelů této platformy ve smyslu článku 11 Listiny, neboť by hrozilo, že nástroj pro filtrování nebude dostatečně rozlišovat mezi protiprávním a legálním obsahem, takže by jeho zavedení mohlo vést k blokování posledně uvedené kategorie obsahu²²⁷. Dodávám, že takový výsledek by v rozporu s článkem 13 Listiny znamenal riziko narušení tvorby online. V tomto ohledu hrozí nebezpečí, že k maximální ochraně některých duševních výtvořů bude docházet na úkor jiných stejně tak společensky žádoucích tvůrčích forem²²⁸.

222 – Připomínám, že tento článek 11 obsahuje práva odpovídající právům zaručeným čl. 10 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 a že tento článek 11 musí být tudíž vykládán ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva související s uvedeným ustanovením čl. 10 odst. 1. Viz zejména rozsudek ze dne 29. července 2019, Funke Medien NRW (C-469/17, EU:C:2019:623, bod 73).

223 – Viz zejména rozsudek GS Media, bod 45, a ESLP, 18. prosince 2012, Ahmet Yildirim v. Turecko, CE:ECHR:2012:1218JUD000311110, § 54; ESLP, 1. prosince 2015, Cengiz a další v. Turecko, CE:ECHR:2015:1201JUD004822610, § 49. V témže smyslu viz rovněž ESLP, 10. března 2009, Times Newspapers Ltd v. Spojené království (č. 1 a 2), CE:ECHR:2009:0310JUD000300203, § 27, a ESLP, 10. ledna 2013, Ashby Donald a další v. Francie, CE:ECHR:2013:0110JUD003676908, § 34.

224 – ESLP, 1. prosince 2015, Cengiz a další v. Turecko, CE:ECHR:2015:1201JUD004822610, § 51-52. V tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 14. února 2019, Buivids (C-345/17, EU:C:2019:122, body 56 a 57).

225 – Rozsudek ze dne 16. února 2012 (C-360/10, EU:C:2012:85).

226 – V tomto ohledu opakují, že všichni poskytovatelé služeb nemají k dispozici stejné kapacity a zdroje jako společnost YouTube.

227 – Viz rozsudek ze dne 16. února 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, body 44 až 52). I kdyby tak provozovatelé platforem nespadali do působnosti článků 14 a 15 směrnice 2000/31, povinnost kontrolovat *ex ante* všechny soubory zpřístupněné online uživateli by byla v každém případě v rozporu se základními právy zaručenými Listinou.

228 – Je tomu tak v případě takových videí, jako jsou online tutoriály a jiná zábavná nebo informativní videa, která mohou v zásadě užívat chráněná díla za určitých podmínek v souladu s určitými výjimkami stanovenými v článku 5 směrnice 2001/29. V tomto ohledu poznamenávám, že software Content ID od společnosti YouTube vyvolává otázky, neboť se zdá, že již chybně označil nevinná videa za chráněná díla protiprávně zpřístupněná online a zablokoval videa kvůli použití několikasekundového výtazku takového díla (viz zejména Signoret, P., „Sur YouTube, la détection automatique des contenus soumis à droit d’auteur ne satisfait personne“, Le Monde, blog Pixels, 5. července 2018). V tomto ohledu společnost YouTube uznává, že Content ID neodhalí případné použití výjimek z autorského práva (viz video YouTube Creators, „Content ID sur YouTube“, dostupné na adrese <https://youtu.be/9g2U12SsRns>).

244. Stručně řečeno, mám za to, že vyvážení zájmů je značně problematictější, než jak tvrdí nositelé práv²²⁹.

245. V tomto kontextu odrážejí směrnice 2000/31 a 2001/29 rovnováhu mezi těmito jednotlivými právy a zájmy požadovanou unijním normotvůrcem při jejich přijetí. Směrnicí 2000/31 hodlal unijní normotvůrce podpořit rozvoj poskytovatelů zprostředkovatelských služeb, aby obecněji stimuloval růst elektronického obchodu a „služeb informační společnosti“ na vnitřním trhu. Jednalo se tedy o to, aby těmto poskytovatelům nebyla uložena odpovědnost, která by mohla ohrozit ziskovost jejich činnosti. Zájmy nositelů práv musely být chráněny a jejich význam vyvážen se svobodou projevu uživatelů uvedených služeb především v rámci postupů „oznamování a odstraňování“²³⁰. Unijní normotvůrce tuto rovnováhu zachoval ve směrnici 2001/29, když měl za to, že zájmy nositelů práv jsou dostatečně chráněny možností dosáhnout soudního příkazu vůči těmto poskytovatelům²³¹.

246. Okolnosti se od přijetí těchto směrnic bezpochyby změnily. Poskytovatelé zprostředkovatelských služeb již nemají stejnou tvář a tato rovnováha již možná není odůvodněná. V každém případě, i když takové změny okolností mohou být do určité míry Soudním dvorem zohledněny při využití prostoru při výkladu, který mu ponechávají předpisy unijního práva, přísluší především unijnímu normotvůrci, aby je posoudil a případně předpisy upravil, a tím nahradil novou rovnováhou tu rovnováhu, kterou původně zavedl.

247. Připomínám přitom, že unijní normotvůrce právě tuto rovnováhu mezi právy a zájmy v oblasti autorského práva do budoucna přehodnotil. V průběhu projednávání řízení o předběžné otázce totiž vstoupila v platnost směrnice 2019/790²³². Článek 17 odst. 1 této směrnice nyní ukládá členským státům stanovit, že „poskytovatelé služeb pro sdílení obsahu online“²³³ provádějí sdělení veřejnosti nebo zpřístupnění veřejnosti pro účely této směrnice, pokud poskytují veřejnosti přístup k dílům chráněným autorským právem nebo jiným předmětům ochrany nahraným svými uživateli“. V důsledku toho, jak stanoví odstavec 2 tohoto článku, takový „poskytovatel“ musí sám získat svolení od nositelů práv, například uzavřením licenční smlouvy, ve vztahu k dílům zpřístupněným online jeho uživateli. Mimoto odstavec 3 uvedeného článku stanoví, že pokud takový „poskytovatel“ provádí sdělení nebo zpřístupnění veřejnosti za podmínek stanovených v této směrnici, omezení odpovědnosti stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 se nepoužije.

248. Článek 17 odst. 4 směrnice 2019/790 dále stanoví, že pokud není takové svolení poskytnuto, odpovídá „poskytovatel služeb pro sdílení obsahu online“ za protiprávní sdělení veřejnosti uskutečněná prostřednictvím jeho platformy. Toto ustanovení nicméně stanoví, že tento „poskytovatel“ neodpovídá, pokud prokáže, že: a) vynaložil „veškeré úsilí“ k získání svolení, b) vynaložil „veškeré úsilí v souladu s vysokými odvětvovými standardy odborné péče“ k zajištění nedostupnosti konkrétních děl a jiných předmětů ochrany, o nichž mu nositelé práv poskytli relevantní a nezbytné informace, a v každém případě c) „ihned poté, co od nositelů práv obdržel dostatečně odůvodněné oznámení, znemožnil přístup k oznámeným dílům nebo jiným předmětům ochrany nebo je odstranil ze svých internetových

229 – Kromě toho je složitost této záležitosti podle mého názoru ještě posílena ambivalentním charakterem internetu, a konkrétně takových platform, jako je YouTube, pokud jde o porušování práv. I když totiž společnost YouTube nabízí nástroje, které mohou být použity k porušování autorského práva, tyto nástroje, zejména její vyhledávač, současně usnadňují odhalování těchto porušení.

230 – Viz body 40, 41, 45 až 49 odůvodnění směrnice 2000/31, jakož i návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých právních aspektech elektronického obchodu na vnitřním trhu, s. 4, 12, 16.

231 – Viz body 16 a 59 odůvodnění, jakož i čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29.

232 – Viz článek 31 směrnice 2019/790.

233 – Článek 2 bod 6 směrnice 2019/790 stanoví, že pro účely této směrnice se „poskytovatelem služeb pro sdílení obsahu online“ rozumí „poskytovatel služby informační společnosti, jehož hlavním účelem nebo jedním z hlavních účelů je uchovávat velký počet děl chráněných autorským právem nebo jiných předmětů ochrany nahraných jeho uživateli a zpřístupňovat je veřejnosti, přičemž poskytovatel tato díla a jiné předměty ochrany uspořádává a propaguje za účelem zisku“. Viz rovněž body 62 a 63 odůvodnění této směrnice.

stránek a vynaložil veškeré úsilí k zamezení jejich budoucímu nahrání v souladu s písmenem b)²³⁴. Odstavce 5 a 6 téhož článku stanoví, že rozsah povinností „poskytovatele“ vynaložit úsilí se liší v závislosti na různých parametrech, mezi které patří „druh a rozsah služeb, jejich cílové publikum“, přičemž „malý“ poskytovatel má mimoto mírnější povinnosti²³⁵.

249. Je třeba se zabývat posledním bodem. Frank Peterson a francouzská vláda na jednání uvedli, že jak uvádí bod 64 odůvodnění směrnice 2019/790²³⁶, unijní normotvůrce zamýšlel přijetím uvedeného článku 17 pouze „objasnit“ způsob, jakým musí být pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 vždy chápán a uplatňován ve vztahu k takovým provozovatelům platform, jako je společnost YouTube. Z jejich argumentu vyvozují, že uvedený článek 17 se rovněž omezuje na „objasnění“, že čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31 se na takové provozovatele nikdy nepoužil. Článek 17 směrnice 2019/790 tak představuje jakýsi „výkladový zákon“, který pouze upřesňuje smysl, který měly směrnice 2000/31 a 2001/29 vždy mít. Řešení vyplývající z tohoto nového článku 17 by se tedy měla použít ještě před samotným uplynutím lhůty pro provedení směrnice 2019/790, která je stanovena na 7. června 2021²³⁷, se zpětnou účinností, a to i na věci v původním řízení.

250. Tento argument nemohu přijmout. Podle mého názoru by bylo v rozporu se zásadou právní jistoty, kdyby bylo takové zpětné použití vyvozeno z pouhého použití nejednoznačného výrazu v bodě odůvodnění postrádajícím závaznou právní sílu²³⁸.

251. Ostatně podotýkám, že kromě bodu 64 odůvodnění žádné ustanovení směrnice 2019/790 nenaznačuje, že by unijní normotvůrce zamýšlel podat retroaktivní výklad čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a článku 14 směrnice 2000/31, a to i přesto, že mimo jiné uvedl časovou působnost směrnice 2019/790 ve vztahu k chráněným dílům a předmětům²³⁹ a stanovil přechodné ustanovení pro použití jiného článku směrnice 2019/790²⁴⁰. Článek 17 směrnice 2019/790 ostatně v odstavcích 1 a 3 uvádí, že pojem „sdělení veřejnosti“, který uvádí, platí „pro účely této směrnice“ a „za podmínek stanovených v této směrnici“. Přímá odpovědnost „poskytovatelů“ za sdělování uživatelů jejich platform stanovená v uvedeném článku 17 není pouhým důsledkem toho, jak měl být článek 3 směrnice 2001/29 vždy chápán, ale „vyplývá“ z téhož článku 17²⁴¹. I kdyby tedy unijní normotvůrce mohl téměř 20 let po přijetí směrnice podat autentický výklad této směrnice, mám za to, že tato otázka v projednávaných věcech nevystává.

234 – Jak jsem uvedl, zatímco čl. 14 odst. 1 písm. b) směrnice 2000/31 stanoví podle mého názoru povinnost *take down*, čl. 17 odst. 4 písm. c) směrnice 2019/790 nyní obecně a *ex ante* ukládá povinnost *stay down*.

235 – Konkrétně z čl. 17 odst. 6 směrnice 2019/790 v podstatě vyplývá, že „poskytovatelé“, jejichž služby dosud byly k dispozici po dobu kratší 3 let a kteří mají roční obrát nižší než 10 milionů EUR, musí pouze prokázat veškeré úsilí k získání svolení od nositelů práv a mají pouze povinnost *take down*.

236 – Podle tohoto bodu odůvodnění: „Je vhodné v této směrnici objasnit, že poskytovatelé služeb pro sdílení obsahu online vykonají úkon sdělení veřejnosti nebo zpřístupnění veřejnosti, pokud poskytnou veřejnosti přístup k dílům chráněným autorským právem nebo k jiným předmětům ochrany nahravaným jejich uživateli. [...]“

237 – Viz článek 29 směrnice 2019/790.

238 – Viz zejména rozsudek ze dne 11. června 2015, Zh. a O. (C-554/13, EU:C:2015:377, bod 42 a citovaná judikatura). Ostatně, i když v souladu s judikaturou Soudního dvora může takový bod odůvodnění upřesňovat obsah *aktu, jehož je součástí*, v projednávaných věcech se jedná o vyjasnění smyslu ustanovení směrnic 2000/31 a 2001/29, nikoli směrnice 2019/790.

239 – Viz článek 26 směrnice 2019/790, který stanoví, že se tato směrnice vztahuje na všechna díla a jiné předměty ochrany, které jsou chráněny vnitrostátními právními předpisy v oblasti autorského práva ke dni 7. června 2021 nebo později a že používáním této směrnice nejsou dotčena jednání uskutečněná a práva nabytá před tímto datem.

240 – Viz článek 27 směrnice 2019/790, který stanoví, že na licenční smlouvy a smlouvy o převodu práv autorů a výkonných umělců se vztahuje povinnost transparentnosti stanovená v článku 19 této směrnice ode dne 7. června 2022.

241 – Viz bod 65 odůvodnění směrnice 2019/790.

252. Jak uvedla Komise na jednání, unijní normotvůrce „neobjasnil“ právo, tak jak mělo být vždy chápáno. Vytvořil *nový režim odpovědnosti* pro některé online zprostředkovatele v oblasti autorského práva. Záměrem bylo „přizpůsobit a doplnit“ stávající rámec Unie v dané oblasti²⁴². Jak zdůraznil tento orgán, článek 17 směrnice 2019/790 odráží politickou volbu unijního normotvůrce ve prospěch tvůrčího odvětví²⁴³.

253. Tento článek je rovněž v souladu s řadou veřejných konzultací²⁴⁴, sdělení Komise²⁴⁵ a nových odvětvových právních úprav²⁴⁶, které s cílem „přizpůsobit“ a „modernizovat“ unijní právo novým výše uvedeným okolnostem, které směřují k požadavku na proaktivnější zapojení zprostředkovatelů, aby bylo zamezeno šíření protiprávního obsahu online²⁴⁷.

254. Ostatně je třeba mít na paměti důsledky, které by vyplývaly z retroaktivního použití navrženého F. Petersonem a francouzskou vládou. Z důvodu „objasnění“ provedeného článkem 17 odst. 1 a 3 směrnice 2019/790 by byli provozovatelé platform obecně odpovědní za veškeré sdělování veřejnosti ze strany jejich uživatelů a nemohlo by se na ně vztahovat zproštění stanovené v čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. Naproti tomu čl. 17 odst. 4 a následující, které upravují zejména, jak jsem uvedl, zvláštní režim zproštění těchto provozovatelů by se nepoužily se zpětnou účinností. Tím, že unijní normotvůrce stanovil tyto poslední odstavce, bylo přitom podle mého názoru jeho úmyslem zajistit rovnováhu mezi jednotlivými dotčenými právy a zájmy²⁴⁸.

255. Použití čl. 17 odst. 1 směrnice 2019/790 se zpětnou účinností na takové věci, jako jsou věci v původním řízení, by tak nejen nerespektovalo rovnováhu požadovanou unijním normotvůrcem při přijetí směrnic 2000/31 a 2001/29, ale ani rovnováhu požadovanou tímtež normotvůrcem při přijetí směrnice 2019/790. Ve skutečnosti by toto řešení *neodráželo žádnou rovnováhu*.

242 – Viz body 3 a 4 odůvodnění směrnice 2019/790.

243 – Unijní normotvůrce tím, že stanovil, že takoví provozovatelé, jako je společnost YouTube, provádí „sdělení veřejnosti“ děl, která uživatelé jejich platform přistupují online, hodlal napravit *value gap* uvedený nositeli práv (viz bod 47 tohoto stanoviska). V tomto smyslu viz body 3 a 61 odůvodnění směrnice 2019/790, jakož i návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 14. září 2016 o autorském právu na jednotném digitálním trhu [COM(2016) 593 final], s. 2 a 3.

244 – Viz zejména v roce 2010, „Public Consultation on the Future of Electronic Commerce in the Internal Market and the Implementation of the Directive on Electronic Commerce (2000/31/EC)“; v roce 2012, „A Clean and Open Internet: Public Consultation on Procedures for Notifying and Acting on Illegal Content Hosted by Online Intermediaries“ a v roce 2015, „Public Consultation on the Regulatory Environment for Platforms, Online Intermediaries, Data and Cloud Computing and the Collaborative Economy“. Podobně ve Spojených státech amerických, United States Copyright Office (Americký úřad pro autorské právo) po veřejné konzultaci vyhlášené v roce 2015 vydal dne 21. května 2020 zprávu, ve které bylo United State Congress (Kongres Spojených států) doporučeno modernizovat ustanovení oddílu 512 zavedeného DMCA (viz Americký úřad pro autorské právo, *Section 512 Study*, dostupné na adrese <https://www.copyright.gov/policy/section512/>).

245 – Viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 11. ledna 2012 „Soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh elektronického obchodu a online služeb“ [COM(2011) 942 final], s. 13 až 16; ze dne 6. května 2015, „Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě“ [COM(2015) 192 final], s. 4, 8 a 12 až 14; ze dne 9. prosince 2015 „Směrování k modernějšímu a evropskéjšímu rámci v oblasti autorského práva“ [COM(2015) 626 final], s. 2, 3 a 10 až 12; ze dne 25. května 2016, „Online platformy a jednotný digitální trh – Příležitosti a výzvy pro Evropu“ [COM(2016) 288 final], s. 8 až 10.

246 – Viz směrnice 2018/1808, která zařazuje platformy pro sdílení videí do působnosti právní úpravy „audiovizuálních mediálních služeb“ a ukládá provozovatelům takových platform povinnost přijmout vhodná, proveditelná a přiměřená opatření na ochranu nezletilých před videonahrávkami, které mohou poškodit jejich rozvoj, a široké veřejnosti před videonahrávkami, které podněcují k násilí, nenávisti nebo terorismu [viz čl. 1 odst. 1 písm. b) a články 28a a 28c směrnice 2010/13, doplněné směrnicí 2018/1808]. Viz rovněž doporučení 2018/334 o opatřeních pro efektivní boj proti nezákonnému obsahu online. Viz dále návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. září 2018 o prevenci šíření teroristického obsahu online [COM(2018) 640 final].

247 – Z hlediska vývoje v tomto smyslu viz rovněž Rada Evropy, Doporučení CM/Rec(2018)2 Výboru ministrů členským státům ohledně role a odpovědnosti internetových zprostředkovatelů (přijaté Výborem ministrů dne 7. března 2018 na 1309. zasedání zástupců ministrů), jakož i ESLP, 16. června 2015, Delfi AS v. Estonsko, CE:ECHR:2015:0616JUD006456909).

248 – Zdá se, že cílem zejména pravidel stanovených v čl. 17 odst. 4 a násl. směrnice 2019/790 je poskytnout určité záruky dotčeným provozovatelům, jakož i uživatelům jejich platform. Nicméně zdůrazňuji, že podrobnosti nového režimu odpovědnosti stanoveného v uvedeném článku 17 překračují předmět tohoto stanoviska. V tomto stanovisku se nehodlám vyjadřovat ani ke slčitelnosti tohoto nového režimu se základními právy zaručenými Listinou. Soudnímu dvoru byla v tomto ohledu předložena žaloba na neplatnost (viz věc C-401/19, Polsko v. Parlament a Rada), která mu poskytne příležitost se k této otázce vyjádřit.

VI. Závěry

256. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby odpověděl na otázky položené Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo) ve věcech C-682/18 a C-683/18 následovně:

- „1) Článek 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti musí být vykládán v tom smyslu, že provozovatel platformy pro sdílení videí a provozovatel platformy pro shromažďování a sdílení souborů neuskutečňují „sdělování veřejnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud uživatel jejich platform na těchto platformách zpřístupňuje online chráněné dílo.
- 2) Článek 14 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) musí být vykládán v tom smyslu, že na provozovatele platformy pro sdílení videí a na provozovatele platformy pro shromažďování a sdílení souborů se může v zásadě vztahovat zproštění stanovené v tomto ustanovení u jakékoli odpovědnosti, která může vyplývat ze souborů, které ukládají na žádost uživatelů jejich platform.
- 3) Článek 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že případy uvedené v tomto ustanovení, a sice případ, kdy je poskytovatel služeb „účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací“, a případ, kdy si je takový poskytovatel „vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace“, v zásadě odkazují na konkrétní protiprávní informace.
- 4) Článek 8 odst. 3 směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby nositelé práv měli možnost žádat o soudní příkaz vůči poskytovateli, jehož služba spočívající v ukládání informací poskytovaných uživatelem, je využívána třetí osobou k porušování autorského práva nebo práv s ním souvisejících, pouze tehdy, pokud poté, co bylo oznámeno jasné protiprávní jednání, došlo k jeho opakování.“